

**ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA
BREŽICE**

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

SENOVO

2021 - 2030

Štev.: 08-13/21

OSNUTEK

VSEBINA:

Povzetek.....	8
Uvod	9
1 Splošni opis gozdnogospodarske enote.....	10
1.1 Opis naravnih razmer.....	10
1.1.1 Lega	10
1.1.2 Relief.....	11
1.1.3 Podnebne značilnosti.....	12
1.1.4 Hidrološke razmere.....	12
1.1.5 Matična podlaga in tla.....	12
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost.....	13
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	14
1.1.8 Živalski svet	17
1.2 Površina in lastništvo gozdov.....	18
1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa	19
1.4 Družbeno gospodarske razmere.....	21
1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom	22
1.5.1 Lovstvo.....	22
1.5.2 Kmetijstvo	23
1.5.3 Poselitev	24
1.5.4 Infrastruktura.....	24
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.).....	24
1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti.....	24
1.6 Požarno ogroženi gozdovi.....	24
1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote	25
1.8 Organiziranost javne gozdarske službe	25
2 Prikaz funkcij gozdov.....	26
2.1 Ekološke funkcije	26
2.2 Socialne funkcije	31
2.3 Proizvodne funkcije	31
3 Opis stanja gozdov	33
3.1 Gospodarske kategorije gozdov	33
3.2 Lesna zaloga	34
3.3 Prirastek	36
3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev	36
3.5 Tipi sestojev	37
3.6 Ohranjenost gozdov	38
3.7 Kakovost drevja.....	38
3.8 Poškodovanost drevja.....	39
3.9 Objedenost gozdnega mladja	39
3.10 Odmrlo drevje.....	40
4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi.....	42
4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti.....	42
4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju	42
4.2.1 Posek	43
4.2.2 Gojitvena in varstvena dela	47
4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic.....	48
4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	48
4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011-2020	48
4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2020	48
5 Oris zakonitosti razvoja gozdov.....	51
5.1 Razvoj gozdnih fondov.....	51
5.1.1 Površina	51
5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek	51
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti.....	52
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....	52
5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	54
6 Cilji, usmeritve in ukrepi.....	55
6.1 Splošni cilji.....	55
6.2 Usmeritve	56

6.2.1 Splošne usmeritve	56
6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	57
6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali.....	71
6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.....	71
6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	72
6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti.....	72
6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	72
6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	74
6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih	75
6.3 Ukrepi	76
6.3.1 Možni posek	76
6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	77
6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali	77
6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov.....	78
6.3.5 Graditev gozdnih prometnic.....	78
7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij.....	79
8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote	80
9 Rastiščnogojitveni razredi.....	82
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov.....	82
9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih	84
9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	84
9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	91
9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah.....	99
9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi toploljubnih listavcev	106
9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah.....	113
9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi	121
10 Literatura.....	126
11 Načrt so izdelali	127
12 Priloge.....	128
OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote.....	128
OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda	131
OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah.....	149
Seznam tarif po odsekih	155
Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih.....	158
Tabela F1 - seznam funkcijskih enot	159
13 Prostorski del načrta	161

KAZALO PREGLEDNIC:

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih	10
Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin in gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)	14
Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	14
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč	15
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi	18
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah	19
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)	19
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)	19
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)	19
Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami	20
Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti	21
Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč	22
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami	26
Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN)	28
Preglednica 15: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN)	29
Preglednica 16: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN)	29
Preglednica 17/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)	33
Preglednica 18/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih	34
Preglednica 19/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih	35
Preglednica 20/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah	35
Preglednica 21/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge	35
Preglednica 22/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih	36
Preglednica 23/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah	36
Preglednica 24/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev	37
Preglednica 25/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst	37
Preglednica 26/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev	37
Preglednica 27/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov	38
Preglednica 28/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov	38
Preglednica 29/K: Kakovost drevja	39
Preglednica 30/PSD: Poškodovanost drevja	39
Preglednica 31/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno	40
Preglednica 32/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah	40
Preglednica 33/OD: Odmrlo drevje (podatki iz SVP)	41
Preglednica 34/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco	43
Preglednica 35/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	43
Preglednica 36/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih	44
Preglednica 37/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah	45
Preglednica 38/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	45
Preglednica 39/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst	46
Preglednica 40/PDR: Posek po debelinskih razredih	46
Preglednica 41/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno	47
Preglednica 42: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2011-2020 (v metrih)	48
Preglednica 43/D-KRC: Krčitve gozdov v ureditvenem obdobju 2011 do 2020 po namenu	48
Preglednica 44/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	51
Preglednica 45/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021	51
Preglednica 46/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)	51
Preglednica 47/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah	52
Preglednica 48/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem	52
Preglednica 49: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir:ZRSVN)	64
Preglednica 50: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)	66
Preglednica 51: Usmeritve za varovane enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE (vir: RKD)	69
Preglednica 52/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah	76
Preglednica 53/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	77
Preglednica 54/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti	78
Preglednica 55: Načrtovana gradnja gozdnih vlak po lastništvu (v metrih)	78
Preglednica 56/EP1: Prikaz prihodka od lesa	80
Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti	81
Preglednica 58: Pregled novih poimenovanj RGR	82
Preglednica 57/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR	84
Preglednica 58/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	85
Preglednica 59/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst	85
Preglednica 60/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah	86
Preglednica 61/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR	86
Preglednica 62/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	87
Preglednica 63/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem	87
Preglednica 64/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	90

Preglednica 65/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	90
Preglednica 66/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	90
Preglednica 67/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	91
Preglednica 68/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	92
Preglednica 69/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	92
Preglednica 70/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	93
Preglednica 71/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	94
Preglednica 72/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	94
Preglednica 73/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	95
Preglednica 74/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	97
Preglednica 75/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	98
Preglednica 76/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	98
Preglednica 77/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	99
Preglednica 78/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	100
Preglednica 79/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	100
Preglednica 80/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	101
Preglednica 81/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	101
Preglednica 82/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	102
Preglednica 83/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	102
Preglednica 84/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	105
Preglednica 85/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	105
Preglednica 86/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	105
Preglednica 87/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	106
Preglednica 88/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	107
Preglednica 89/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	107
Preglednica 90/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	108
Preglednica 91/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	108
Preglednica 92/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	109
Preglednica 93/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	109
Preglednica 94/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	112
Preglednica 95/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	112
Preglednica 96/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	112
Preglednica 97/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	114
Preglednica 98/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	114
Preglednica 99/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	115
Preglednica 100/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	115
Preglednica 101/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR.....	116
Preglednica 102/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021	116
Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem.....	117
Preglednica 104/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	119
Preglednica 105/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	120
Preglednica 106/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	120
Preglednica 107/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR.....	121
Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek	122
Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst.....	122
Preglednica 110/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah.....	122
Preglednica 111/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2011 do 2021	123
Preglednica 112/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR	124
Preglednica 113/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	125
Preglednica 114/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	125
Preglednica 115: Stanje in razvoj gozdnih površin.....	161
Preglednica 118: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.	161
Preglednica 119: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.....	162
Preglednica 120: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.	162
Preglednica 121: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.....	162
Preglednica 122: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.....	163

GRAFIKONI

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja	47
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev	53
Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih.....	53
Grafikon 4: Deleži posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE	82
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21023	88
Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21041	95
Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21042	103
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21051	110
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21071	117

KARTE

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote	11
Karta 2: Krajinski tipi	13
Karta 3: Pregledna karta lovišč.....	23

Povzetek

Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.221,79	315,56	62,12	5.599,47
Delež (%)	93,3	5,6	1,1	100,0

Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah in lastniških kategorijah gozdov

Lastniške kategorije Gospodarske kategorije	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			% na PR
		m3/ha			m3/ha			% od lesne zaloge			
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	4.904,00	31,7	258,7	290,4	1,15	5,65	6,79	25,6	25,2	25,2	108,0
GPN z načrtovanim posekom	659,04	18,8	268,1	286,9	0,68	5,89	6,57	22,3	22,0	22,0	96,0
Varovalni gozdovi	36,43	9,1	222,9	232,0	0,35	5,67	6,01	10,6	10,7	10,7	41,1
Skupaj vsi gozdovi	5.599,47	30,0	259,6	289,6	1,09	5,68	6,76	25,3	24,7	24,8	106,0
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	4.556,24	32,2	261,1	293,2	1,15	5,65	6,80	25,3	25,3	25,3	109,0
GPN z načrtovanim posekom	638,92	19,1	268,4	287,5	0,69	5,90	6,59	22,4	21,9	21,9	95,6
Varovalni gozdovi	26,63	11,6	221,7	233,4	0,45	5,68	6,13	10,6	10,3	10,3	39,4
Skupaj vsi gozdovi	5.221,79	30,5	261,8	292,2	1,09	5,68	6,77	25,0	24,8	24,9	107,0
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	292,72	29,4	214,8	244,3	1,26	5,54	6,80	31,1	22,2	23,3	83,6
GPN z načrtovanim posekom	14,11	11,8	236,2	248,1	0,37	5,27	5,64	16,2	28,3	27,7	122,0
Varovalni gozdovi	8,73	1,7	234,8	236,5	0,06	5,75	5,81	13,3	11,6	11,6	47,3
Skupaj vsi gozdovi	315,56	27,9	216,3	244,2	1,18	5,54	6,72	30,8	22,2	23,1	84,1
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	55,04	5,4	297,4	302,8	0,18	6,36	6,54	20,6	25,5	25,4	118,0
GPN z načrtovanim posekom	6,01	0,7	310,1	310,8	0,01	6,46	6,48	0,0	17,4	17,3	83,2
Varovalni gozdovi	1,07	4,7	154,2	158,9	0,19	4,65	4,84	0,0	10,9	10,6	34,7
Skupaj vsi gozdovi	62,12	4,9	296,2	301,1	0,16	6,34	6,51	20,0	24,6	24,5	113,0

Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	30,81	0,54	0,00	31,35
Nega mladja	ha	37,35	0,97	0,00	38,32
Nega gošče	ha	159,86	9,14	3,54	172,54
Nega letvenjaka	ha	35,40	2,25	0,00	37,65
Nega drogovnjaka	ha	11,87	0,00	0,00	11,87
Nega prebiralnega gozda	ha	46,73	2,15	0,00	48,88
Zaščita s količenjem ali tulci*	kos	650	0,00	0,00	650
Zaščita z ograjo*	m	1.200	200	0,00	1.400
Varstvo pred žuželkami	dni	9,0	1,0	0,0	10,0

Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	70,89	1,3	449,06	8,0	5.079,56	90,7	5.599,47
Hidrološka funkcija	324,94	5,8	645,84	11,5	4.628,73	82,7	5.599,47
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	66,67	1,2	2.524,19	45,1	3.008,65	53,7	5.599,47
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Zaščitna funkcija	65,94	100,0	0,00	0,0			65,94
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	85,56	1,5	5.513,95	98,5	5.599,47
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0					0,00
Varovanje naravnih vrednot	83,49	12,2	603,60	87,8			687,09
Varovanje kulturne dediščine	5,70	2,3	246,11	97,7			251,81
Estetska funkcija	41,32	100,0	0,00	0,0			41,32
Lesnoproizvodna funkcija	5.181,20	92,5	367,38	6,6	50,93	0,9	5.599,47
Funkcija pridobiv. drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0					0,00

Uvod

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Senovo z veljavnostjo 2021 – 2030 je četrti obnovitveni načrt za to enoto v enakem obsegu in z enakim imenom.

Načrt je izdelan v skladu z Zakonom o gozdovih (ZG, Uradni list RS, št. 30/93 in nasl.) in Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10). Upoštevane so tudi usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice, naravovarstvene smernice Zavoda RS za varstvo narave, OE Novo mesto (izdelane oktobra 2020), Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Direkcije RS za vode (izdelane v Ljubljani, marca 2017) in podrobne kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Ljubljana (izdelane novembra 2020).

Okrajšave v tekstu:

GGE, enota	gozdnogospodarska enota,
GGN	gozdnogospodarski načrt,
GGO	gozdnogospodarsko območje,
RGR, razred	rastiščnogojitveni razred,
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo,
SVP	Stalne vzorčne ploskve,
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije,
ZG	Zakon o gozdovih.

Gozdnogospodarski načrt GGE Senovo je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi za naslednja posebna varstvena območja (območja NATURA 2000):

- SI3000234 Vrbina
- SI3000054 Brestanica
- SI3000330 Presladolski potok
- SI3000331 Dolenji Leskovec
- SI3000273 Orlica
- SI3000274 Bohor

1 Splošni opis gozdnogospodarske enote

1.1 Opis naravnih razmer

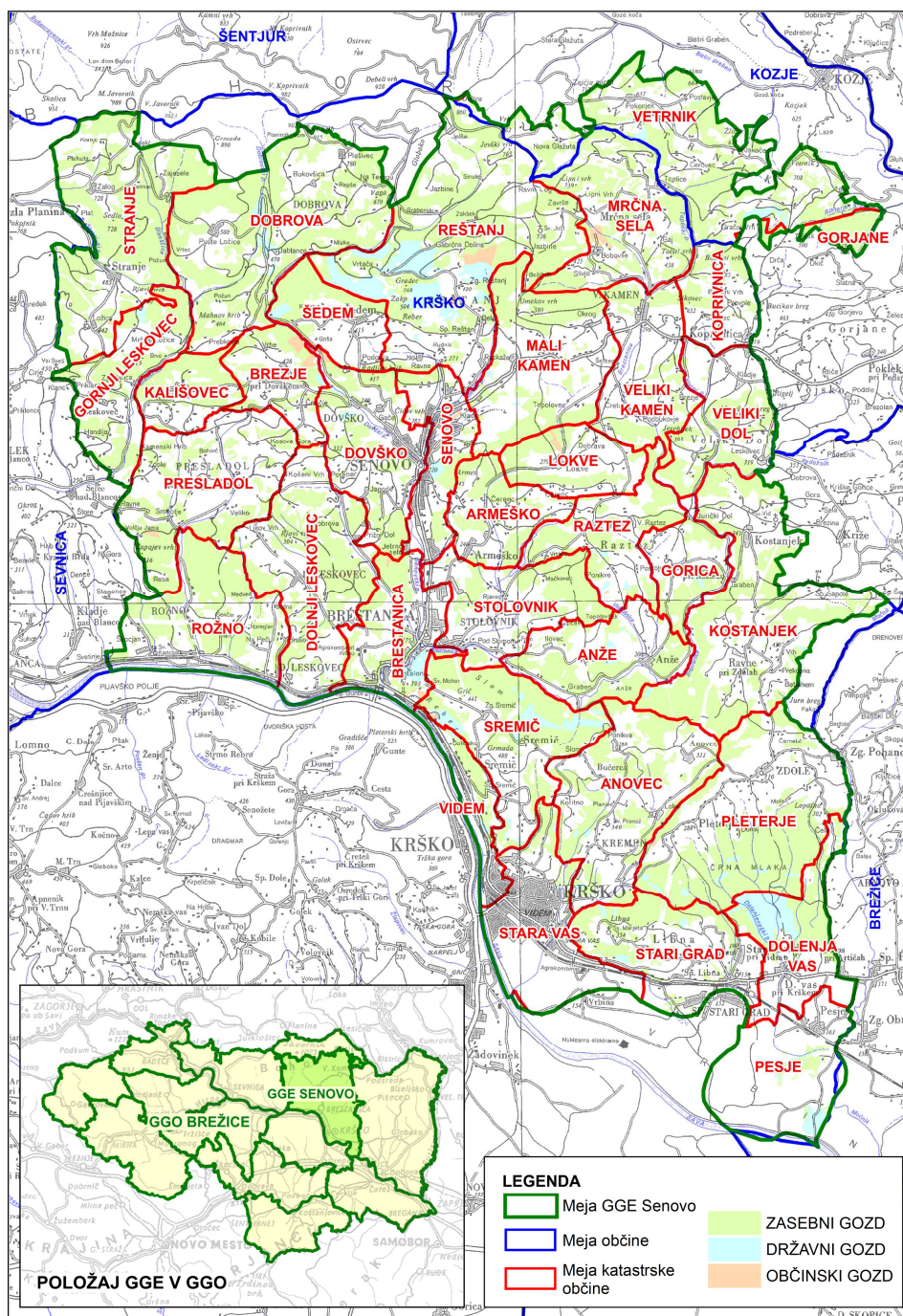
1.1.1 Lega

Enota leži v osrednjem delu brežiškega GGO. Zajema dele občin Krško in Kozje. V občini Krško zajema 33 katastrskih občin (4 delno), v občini Kozje pa le delno zajema 2 katastrski občini. Razprostira se od levega brega reke Save na jugu do kompleksa državnih gozdov na Bohorju na severu. Zahodna meja je hkrati meja med občinama Krško in Sevnica. Vzhodna meja večinoma poteka po meji občin Brežice in Krško. Naravne meje niso posebej izrazite, razen meje na reki Savi.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra K.O.	Katastrska občina	Pov. K.O. v GGE	Pov. gozda K.O. v GGE	Opomba
KOZJE			655,12	374,56	
	1243	VETRNİK	602,99	323,62	del
	1244	GORJANE	52,13	50,94	del
KRŠKO			11.671,29	5.224,91	
	1311	KOSTANJEK	634,61	293,75	del
	1312	PLETERJE	635,58	332,71	
	1313	ANOVEC	490,97	195,13	
	1314	SREMIČ	403,65	243,51	
	1315	VIDEM	123,97	34,08	
	1316	STARA VAS	356,51	36,90	
	1317	STARI GRAD	354,00	125,74	
	1318	DOLENJA VAS	270,77	135,79	
	1319	PESJE	351,32	31,11	
	1337	STRANJE	561,69	362,38	del
	1338	DOBROVA	679,49	427,71	del
	1339	REŠTANJ	855,35	529,81	del
	1340	MRČNA SELA	383,49	189,03	
	1341	KOPRIVNICA	166,35	51,94	
	1342	VELIKI DOL	277,49	105,51	
	1343	VELIKI KAMEN	299,78	84,60	
	1344	MALI KAMEN	442,97	183,39	
	1345	ŠEDEM	186,75	87,30	
	1346	GORNJI LESKOVEC	283,84	137,61	
	1347	KALIŠOVEC	146,78	75,13	
	1348	BREZJE	183,30	79,47	
	1349	DOVŠKO	297,13	103,33	
	1350	SENOVO	247,34	80,58	
	1351	ARMEŠKO	204,26	84,26	
	1352	LOKVE	190,02	80,26	
	1353	RAZTEZ	265,10	120,11	
	1354	GORICA	163,28	56,84	
	1355	ANŽE	293,95	124,09	
	1356	STOLOVNIK	313,96	127,02	
	1357	BRESTANICA	266,19	104,78	
	1358	DOLNJI LESKOVEC	493,25	227,51	
	1359	PRESLADOL	453,27	174,72	
1360	ROŽNO	394,88	198,81		
		Skupaj	12.326,41	5.599,47	

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote

Detaljna karta v merilu 1 : 50.000 je prikazana v kartnem delu gozdnogospodarskega načrta (karta št.1: Pregledna karta).

1.1.2 Relief

Relief je zelo pester, topografsko zelo razgiban. Najnižji predel enote je jugovzhodni del med reko Savo in cesto Brežice – Krško in je del Krškega polja oziroma rob Panonske nižine (150-170 m nadmorske višine). Od reke Save se proti severu enote prepletajo griči in doline številnih potokov. Doline in grebeni se praviloma dvigujejo od juga proti severu. Prevladujejo nadmorske višine 250-400 m.

Severni del enote se zaključuje z sklopom hribov (Veternik, Reštanj, Dobrova) in vzpetin ter vmesnih globeli (Globoko, Repna dolina, Dobrovski potok). Na skrajnem robu se dviguje do

Bohorja ter doseže nad 900 m nadmorske višine (Zaloška gora 930 m n.v., Špic hrib 915 m n.v.).

1.1.3 Podnebne značilnosti

Enota leži na prehodu med kontinentalno-panonsko klimo in humidno-dinarsko klimo.

Po podatkih Agencije RS za okolje (od leta 1981-2010) znaša za območje enote povprečna letna temperatura zraka od 8°C do 12°C, povprečna julijska temperatura zraka (od leta 1971-2000) se giblje od 18°C do 22°C, povprečna januarska pa od -2°C do 2°C. Spomladanske temperature so podobne jesenskim. Zaradi vpliva celinskosti so med letom prisotna velika temperatura nihanja. Z višjo nadmorsko višino se povprečne vrednosti temperature zmanjšujejo, padavin pa je več.

Razporeditev padavin je čez leto dokaj enakomerna. Ni izazitih viškov ali nižkov. Najbolj namočeni so poletni meseci, kar je zelo dobrodošlo za razvoj rastlin. Po podatkih Agencije RS za okolje (od leta 1981-2010) znaša povprečna letna korigirana višina padavin od 1.100 mm do 1.400 mm. Količina padavin se manjša od severa proti jugu, na kar vpliva tudi nadmorska višina.

1.1.4 Hidrološke razmere

Največji vodotok je reka Sava, ki predstavlja zajezeno vodno površino spodnjesevskih hidroelektrarn. Stalni potoki, ki se izlivajo v reko Savo tečejo praviloma v smeri sever - jug. Na vzhodni meji je potok Močnik, proti zahodu pa sledijo: Dolenjevaški potok, Potočnica, Brestaniški potok (Topliški potok, Koprivniški potok), Senovski potok (Globoki graben, Dovški potok), Presladolski potok in Blanščica (Stranjski potok, Dobrovski potok).

Na skrajnem severovzhodnem delu enote (Vetrnik) je razvodje. Vodotoki se od tam zlivajo proti severu, oz v Bistri graben ali Bistrico, ki je pritoka Sotle.

Reka Sava z zaježitvijo ne poplavlja več predelov Urbine. Večina potokov ima hudourniški značaj, nekateri v spodnjem toku poplavlajo (Koprivniški potok, Brestanica in Dovški potok).

Večja stoječa voda je akumulacija na Savi za HE Krško in HE Brežice. Manjši stoječi vodi sta ribnika v Brestanici in na Vidmu.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Matična podlaga je precej raznolika. Glede prisotnosti določenih kamnin lahko, v grobem razdelimo enoto v tri pasove od Save proti severu.

V prvem pasu, ob reki Savi, prevladujejo holocenski in pleistocenski sedimenti, prod, nekarbonaten pesek in glina. To so ravninski predeli in nižja gričevja. V najnižjih ravninskih predelih ter v dolinah potokov prevladujeta psevdoglej in mestoma glej, na nekoliko višjih predelih pa distrična rjava tla.

V drugem, osrednjem pasu enote so najpogostejše mešane, sedimentne kamnine iz miocena (litotamnijski apnenec, apneni in glinasti laporji, apnenci z roženci). Osrednji pas je tudi najširši. V tem pasu se, glede na lego in razmerje karbonatov in nekarbonatov, izmenjujejo evtrična in distrična rjava tla ter mestoma rjava pokarbonatna tla in rendzine.

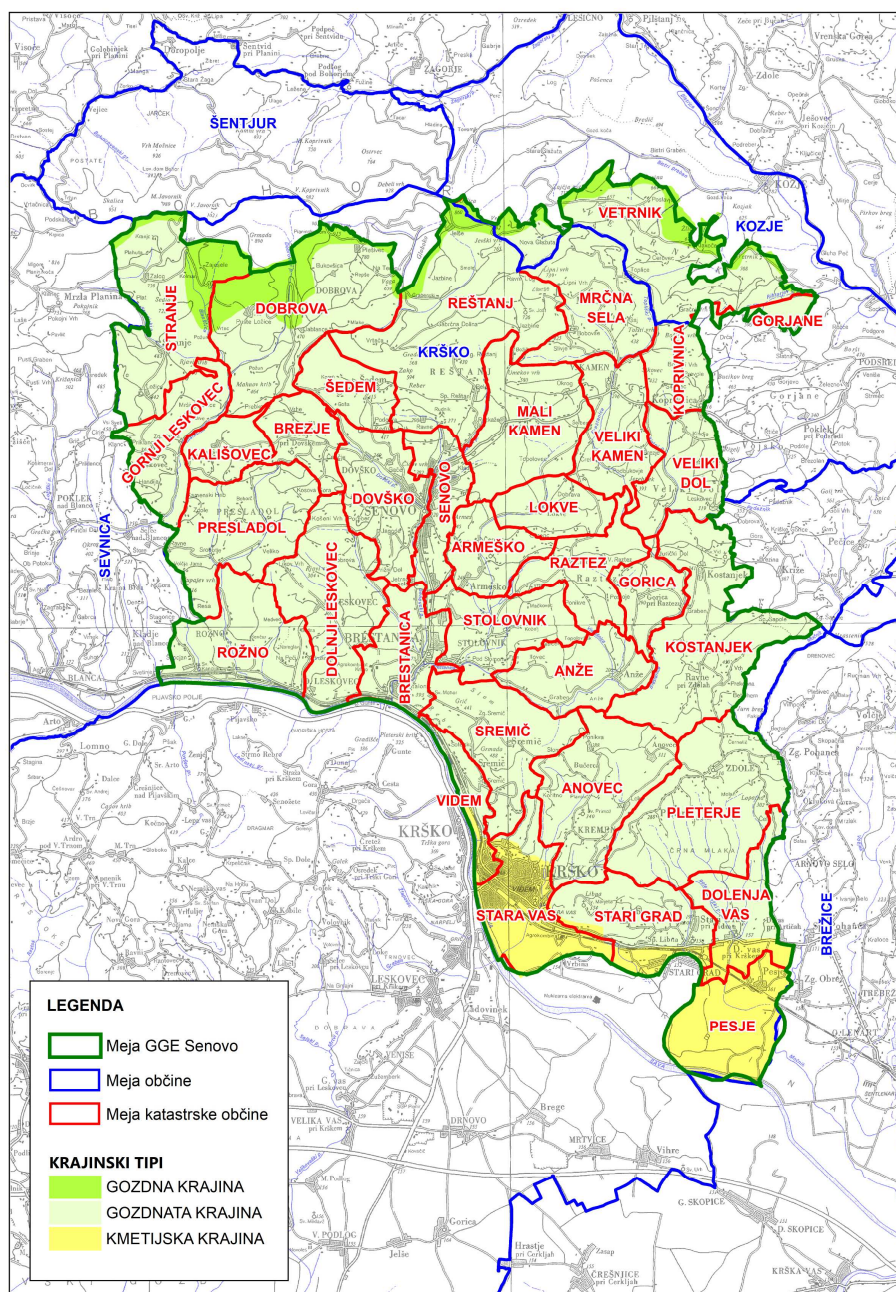
V tretjem, najbolj severnem delu, prevladujejo karbonatne kamnine iz triasa in krede (dolomit, apnenec, apnenec z roženci), mestoma glinasti skrilavci in permski diabaz. V tem pasu prevladujejo rendzine in evtrična rjava tla ter mestoma rjava pokarbonatna tla.

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

Večino enote (89%) predstavlja tip gozdnate krajine. Strnjene gozdne površine severnega dela enote predstavljajo gozdno krajino. Ravninski del enote ob reki Savi je znotraj kmetijske krajine. Gozd tukaj porašča 6% površine.

Celotna površina enote je 12.326,41 ha. Površina gozdnega prostora (gozd in ostala zemljišča v gozdnem prostoru) je 5.805,42 ha. Površina gozdov je 5.599,47 ha. Gozdnatost enote je 45,4%.

Zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozdnem prostoru je 110,75 ha.

Karta 2: Krajinski tipi

Preglednica 2/D-TK: Tipi krajin v gozdnogospodarski enoti (vir: digitalizacija)

Tip krajine	Celotna površina (ha)	Delež (%)	Površina gozda (ha)	Gozdnatost (%)
Gozdnata	10.928,74	88,7	5.158,46	47,2
Gozdna	526,04	4,3	391,47	74,4
Kmetijska	871,63	7,1	49,54	5,7
Skupaj	12.326,41	100,0	5.599,47	45,4

Preglednica 3/D-GP: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Površina gozdnogospodarske enote	12.326,41	100,0
Gozd	5.599,47	45,4
Ostala gozdna zemljišča	64,90	0,5
- daljnovodi	53,98	0,4
- obore	10,92	0,1
Gozdni prostor	141,05	1,1
- senožeti in lazi (ekstenzivna paša)	17,18	0,1
- zaraščajoče površine	110,75	0,9
- infrastrukturni objekti	13,02	0,1
- drugo	0,10	>0,0
Negozdni prostor	6.520,99	52,9
- zaraščajoče površine	29,13	0,2
- drugo	6.491,86	52,7

Opomba: Površine so ugotovljene z digitalizacijo kartnih prikazov

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

V gričevnatem pasu prevladujejo gradnova belogabrovja v podgorskem pa bukovja. V odvisnosti od reliefa ter lege, bukovja pogosto segajo v gričevnati pas, gradnova belogabrovja pa v podgorski. Večina enote leži v preddinarski ekološki regiji, skrajni vzhodni in jugovzhodni del pa v predpanonski regiji (Kutnar in sod. 2002).

Glede na kriterije Pravidnika (delež rastišču tuje drevesne vrste) v enoti prevladujejo ohranjeni sestoji (94%). Kljub temu je naravno razmerje drevesnih vrst v rastiščih spremenjeno. V gričevnatem pasu je z izsekavanjem hrasta ter s saditvijo smreke, rdečega bora in robinije umetno povečan delež iglavcev, drugih trdih listavcev ter bukve. V podgorskem pasu pa je pod vplivom človeka na račun bukve, umetno povečan delež iglavcev in drugih trdih listavcev.

Največji delež v enoti ima skupina gozdnih rastišč **podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah**. V tej skupini sta prevladujoča tipa *Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukove in Gradnovo bukove na izpranih tleh*.

Sledi ji skupina **podgorska bukovja na silikatnih kamninah** s prevladujočim rastiščnim tipom *Kisloljubno gradnovo bukove*. Na skupno 14% površine enote so **gradnova-belogabrovja**. Največji delež v tej skupini ima rastiščni tip *Kisloljubno gradnovo belogabrovje*. Na 9% površine enote so **gozdovi toploljubnih listavcev** s prevladujočim rastiščnim tipom *Bazoljubno gradnovje*.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih rastiščnih tipov v gozdnogospodarski enoti po skupinah rastišč

Šifra	Skupina gozdnih rastišč / rastiščni tip	Površina (ha)	Delež (%)
21	vrbovja, topolovja, črnojelševja in sivojelševja	56,39	1,0
521	Nižinsko črnojelševje	56,39	1,0
22	dobova-belogabrovja in brestovja z ozkolistnim jesenom	66,79	1,2
531	Dobovje in dobrovo belogabrovje	66,79	1,2
23	gradnova-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah	497,35	8,9
541	Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	265,90	4,7
543	Predpanonsko gradново belogabrovje	231,45	4,1
24	gradnova-belogabrovja in hrastovja na silikatnih kamninah	286,44	5,1
711	Kisloljubno gradново belogabrovje	286,44	5,1
25	podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.852,75	51,0
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.746,40	31,3
554	Gradново bukovje na izpranih tleh	1.106,35	19,8
26	podgorska bukovja na silikatnih kamninah	893,08	15,9
731	Kisloljubno gradново bukovje	875,45	15,6
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	17,63	0,3
27	gorska, zg.gorska in subalp. bukovja na karbonatnih in meš.k.	171,28	3,1
581	Osojno bukovje s kresničevjem	22,83	0,4
631	Preddinarsko gorsko bukovje	145,34	2,6
632	Predalpsko gorsko bukovje	3,11	0,1
31	toploljubna bukovja	269,19	4,8
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	269,19	4,8
32	gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	506,20	9,0
561	Bazoljubno gradnovje	488,16	8,7
562	Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje	18,04	0,3
	Skupaj	5.599,47	100,0

V najobsežnejšem gozdnem rastiščnem tipu *Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje* (1.746,40 ha), ki pokriva skoraj tretjino gozdnih površin enote, je prevladujoča gozdna združba bukve in navadnega tevja (*Hacquetio-Fagetum* Košir 1962).

Združba porašča strmejša pobočja in grebene. Večje zaokrožene površine so večinoma v severnem delu enote, ki meji na Bohorsko pogorje. Matična kamnina so karbonati. Preperina, ki tvori tla, je plitkejša s površinsko kamenitostjo. Prevladujejo rendzine in rjava pokarbonatna tla.

Sestoje tvori bukev (*Fagus sylvatica*). V drevesnem sloju so pogosti še graden (*Quercus petraea*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), češnja (*Prunus avium*), brest (*Ulmus glabra*), ostrolistni javor (*Acer platanoides*), jelka (*Abies alba*), beli gaber (*Carpinus betulus*) in brek (*Sorbus torminalis*).

V grmovni plasti so značilne vrste: navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), dobrovita (*Viburnum lantana*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), širokolistna lobodika (*Ruscus hypoglossum*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), mali jesen (*Fraxinus ornus*).

Zeliščni sloj je pester. Značilne vrste so: trobentica (*Primula vulgaris*), črni teloh (*Helleborus niger*), navadna smrdljivka (*Aposeris foetida*), navadna ciklama (*Cyclamen purpurascens*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), velecvetna mirtva kopriva (*Lamium orvala*), navadni strček (*Aremonia agrimonoides*), navadna medenika (*Melittis melissophyllum*), navadna mačja zel (*Clinopodium vulgare*), spomladanski grahor (*Latyrus vernus*), tevje (*Hacquetia epipactis*)...

Rastiščni koeficient po Koširju je 9.

Gozdni rastiščni tip *Gradново bukovje na izpranih tleh* (1.106,35 ha) predstavlja gozdna združba bukve in bršljana (*Hedero-Fagetum* Košir (1962, 1979) 1994).

Združba porašča srednje strma do blago nagnjena pobočja osrednjega dela enote. Matična podlaga je večinoma mešana karbonatno – silikatna (apnenci, apnenci z roženci, laporovci in

peski). Tla, ki jih porašča združba so srednje globoka do globoka brez površinske kamenitosti. Večinoma so to evtrična in delno distrična rjava tla, ter rjava pokarbonatna tla.

Sestoje tvorita bukev (*Fagus sylvatica*) in graden (*Quercus petraea*) s primesjo kostanja (*Castanea sativa*), gorskega javorja (*Acer pseudoplatanus*), češnje (*Prunus avium*) in belega gabra (*Carpinus betulus*).

V grmovnem sloju so poleg vrst iz drevesnega sloja značilne: robida (*Rubus* sp.), črni bezeg (*Sambucus nigra*), navadna trdoleska (*Euonymus europaeus*), navadni volčin (*Daphne mezereum*), navadna leska (*Corylus avellana*), navadna bodika (*Ilex aquifolium*), rdeči dren (*Cornus sanguinea*), rumeni dren (*Cornus mas*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), dobrovita (*Viburnum lantana*), mali jesen (*Fraxinus ornus*)...

V zeliščnem sloju so značilne vrste: bršljan (*Hedera helix*), navadna glistovnica (*Dryopteris filix-mas*), navadni ženikelj (*Sanicula europaea*), navadni kopitnik (*Asarum europaeum*), navadna podborka (*Athyrium filix-femina*), navadni pljučnik (*Pulmonaria officinalis*), koprivasta zvončica (*Campanula trachelium*), lepljiva kadulja (*Salvia glutinosa*), trpežni golšec (*Mercurialis perennis*), gozdni šaš (*Carex sylvatica*), rumena mrtva kopriva (*Lamium galeobdolon*), gozdna vijolica (*Viola reichenbachiana*), trolistna penuša (*Cardamine trifolia*), navadna zajčja deteljica (*Oxalis acetosella*), gozdna glota (*Brachypodium sylvaticum*)...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

V gozdnem rastiščnem tipu *Kisloljubno gradnovo bukovje* (875,45 ha) je prevladujoča gozdna združba bukve in pravega kostanja (*Castaneo-Fagetum sylvaticae* (Marinček et Zupančič. 1979) 1995).

V enoti je združba vezana na kolinska rastišča s peščeno matično podlago na kateri so se razvila globoka distrična rjava tla. To so predeli Dolenjega Leskovca, Rožnega, Presladola, Razteza in Mačkovca.

Sestoje praviloma tvori bukev (*Fagus sylvatica*), primešani so ji graden (*Quercus petraea*), kostanj (*Castanea sativa*) in breza (*Betula pendula*). V spremenjenih sestojih v drevesnem sloju prevladujejo smreka (*Picea abies*) in rdeči bor (*Pinus sylvestris*). V jarkih in ulekninah so tudi črna jelša (*Alnus glutinosa*), dob (*Quercus robur*), češnja (*Prunus avium*), beli gaber (*Carpinus betulus*) in gorski javor (*Acer pseudoplatanus*).

Grmovna plast je skromna, v glavnem sestavljena iz vrst iz drevesnega sloja. Značilne so še vrste: robida (*Rubus* sp.), jesenska vresa (*Calluna vulgaris*), nemška košeničica (*Genista germanica*), nizka relika (*Chamaecytisus supinus*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*).

V zeliščni plasti so značilne: belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadni zajčji lapuh (*Mycelis muralis*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), svečnik (*Gentiana asclepiadea*), navadna rebrenjača (*Blechnum spicant*), navadna sladka koreninica (*Polypodium vulgare*), škrlatnordeča zajčica (*Prenanthes purpurea*) in različni mahovi...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

V gozdnem rastiščnem tipu *Bazoljubno gradnovje* (488,16 ha) je prevladujoča gozdna združba gradna in barvilne mačine (*Serratulo tinctoriae - Quercetum petraeae* Ht. ex Zupančič et Žagar in Zupančič, Žagar et Vreš 2009).

Sestoji te združbe poraščajo izrazito prisojna večinoma karbonatna pobočja. Tla so plitve rendzine in žepasta rjava pokarbonatna tla, pogosto s površinsko kamenitostjo. Rastišča so topla in suha. Rast dreves počasna. V enoti so največje površine združbe v predelih okoli Stranja, Dobrove in Reštanja oz. na južnem prehodu v Bohorsko pogorje.

Sestoje praviloma tvorita cer (*Quercus cerris*) in graden (*Quercus petraea*). Primešani so še bukev (*Fagus sylvatica*), kostanj (*Castanea sativa*), gorski javor (*Acer pseudoplatanus*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*), jelka (*Abies alba*), mokovec (*Sorbus aria*) in brek (*Sorbus torminalis*).

V grmovnem sloju so poleg vrst iz drevesnega sloja značilne: črni gaber (*Ostrya carpinifolia*), rumeni dren (*Cornus mas*), dobrovita (*Viburnum lantana*), drobnica (*Pyrus pyraeaster*), navadna kalina (*Ligustrum vulgare*), njivski šipek (*Rosa arvensis*), mali jesen (*Fraxinus ornus*)...

V zeliščnem sloju so značilne vrste: barvilna mačina (*Serratula tinctoria*), navadna mačja zel (*Clinopodium vulgare*), črni grahor (*Lathyrus niger*), hermelika (*Sedum maximum*), škrlatnomodro ptičje seme (*Buglossoides purpureocaerulea*), navadna medenika (*Melittis melissophyllum*), gorski silij (*Peucedanum oreoselinum*) in druge vrste toploljubnih gradnovo bukovih gozdov.

Rastiščni koeficient po Koširju je 3.

V skupinah gozdnih rastiščnih tipov, ki v enoti zajemajo gradnovo belogabrovja je največji rastiščni tip *Kisloljubno gradnovo belogabrovje* (286,44 ha). Predstavlja ga gozdna združba navadnega gabra in borovnice (*Vaccinio myrtilli - Carpinetum betuli* (M. Wraber 1969) Marinček 1994).

Gozdovi združbe poraščajo nižinski in gričevnati del enote na silikatni in mešani silikatno karbonatni matični podlagi. Tla so distrična rjava, globoka in vlažna. V enoti se pojavljajo razdrobljeno, v glavnem v nižjih legah, kjer zvezno prehajajo v gozd bukve in pravega kostanja. Stanje gozdov je pod velikim vplivom človeka (steljarjenje, panjevsko gospodarjenje, saditev iglavcev...).

Sestoje praviloma tvori graden (*Quercus petraea*), primešani so kostanj (*Castanea sativa*), breza (*Betula pendula*), rdeči bor (*Pinus sylvestris*) in smreka (*Picea abies*). V jarkih so še bukev (*Fagus sylvatica*), dob (*Quercus robur*), črna jelša (*Alnus glutinosa*) in navadni gaber (*Carpinus betulus*).

V grmovni plasti so značilne: jesenska vresa (*Calluna vulgaris*), navadna krhlika (*Frangula alnus*), borovnica (*Vaccinium myrtillus*), robida (*Rubus* sp.), nizka relika (*Chamaecytisus supinus*) in vrste iz drevesne plasti.

V zeliščni plasti so značilne: trstikasta stožka (*Molinia caerulea* subsp. *arundinacea*), belkasta bekica (*Luzula luzuloides*), orlova praprot (*Pteridium aquilinum*), navadna sladka koreninica (*Polypodium vulgare*), gozdna škržolica (*Hieracium murorum*), žajbljasti vrednik (*Teucrium scorodonia*) in različni mahovi...

Rastiščni koeficient po Koširju je 11.

Z manj kot 5% deleži površine so prisotni gozdni rastiščni tipi iz skupin *gradnovo-belogabrovja na karbonatnih in mešanih kamninah*, *gorska-zgornjegorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah*, *toploljubna bukovja* in posamezni rastiščni tipi *nižinsko črnojelševje*, *dobovje in dobovo belogabrovje* ter *predpanonsko podgorsko bukovje*.

Karta rastišč v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 3).

1.1.8 Živalski svet

Najštevilčnejša vrsta divjadi v GGE je srnjad. Številčnejša je v delih GGE, kjer je večja razdrobljenost gozdnih površin in se te prepletajo s kmetijskimi površinami. Od ostalih vrst rastlinojedih parkljarjev se občasno pojavljata gams in navadna jelenjad. Občasno se pojavijo tudi posamezni osebki damjaka, ki pa navadno izvirajo iz obor za rejo divjadi. Od ostalih vrst divjadi so stalno prisotne še divji prašič, lisica, jazbec, kuna zlatica, kuna belica, nutrija, šakal, poljski zajec, navadni polh, siva vrana, sraka, šoja, fazan in raca mlakarica.

Od zavarovanih vrst se v GGE pojavljajo številne vrste ujed in sov, bober, vidra in druge vrste. Velike zveri se v GGE ne pojavljajo.

Območje GGE je del širše ekološke enote Bohorja in Orlice, ki se razteza od Kunšperka na vzhodu do Velikega Kozjega na zahodu.

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov divjadi

Vrsta	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ekspertna ocena o stanju habitata	Nujni ukrepi
Srna	Gozdni rob, pestrost talnega rasti	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, vzdrževanje košenic v gozdnem prostoru.
Divji prašič	Pestra drevesna sestava, množica razvojnih faz gozda, pestro talno rastje, krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Ohranjanje vodnih virov, sadnja plodonosnih vrst
Gams	Strmi, odmaknjeni predeli, termofilne lege	Občasna prisotnost	Primerno	
Polh	Drevesa z dupli, bukovi gozdovi, plodnosne drevesne vrste	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Ohranjanje dreves z dupli
Lisica	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Jazbec	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Kuna zlatica	Drevesa z dupli	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Kuna belica	Drevesa z dupli	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Puščanje dreves z dupli
Poljski zajec	Krajinska pestrost	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje remiz
Fazan	Ekstenzivno gospodarjene kmetijske površine, mejice	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	Vzdrževanje remiz
Raca mlakarica	Ohranjanje obrežne vegetacije	Stalna, stabilna populacija	Ugodno	
Sraka	Krajinska pestrost	Nestabilna	Ugodno	
Šoja	Krajinska pestrost	Nestabilna	Ugodno	
Siva vrana	Krajinska pestrost	Stabilna	Ugodno	

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Gozdne površine so bile ugotovljene na podlagi dejanskega stanja na terenu in izločene s pomočjo digitalnih ortofotoposnetkov v merilu 1 : 5.000.

Površina vseh gozdov v enoti je 5.599,47 ha in se je v primerjavi z preteklim načrtom povečala za 147,4 ha. Največji vzrok povečanju površine gozda je v uvrščanju zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozd.

Večina gozdov enote se nahaja v občini Krško (93%), manjši del je v občini Kozje.

Prevladujejo zasebni gozdovi. Državnih gozdov je slabih 6% in so sestavljeni v glavnem iz posameznih državnih zemljišč. Večje zaokrožene površine državnih gozdov so na Reštanju (nekdanji Rudnik) ter Črna mlaka v Dolenji vasi.

Lastniško razmerje se v zadnjem ureditvenem obdobju ni bistveno spremenilo. Nekoliko se je povečal delež državnih in občinskih gozdov. Delež državnih in občinskih gozdov se je povečal predvsem zaradi novodoločenih gozdnih površin iz zaraščanj in v manjši meri zaradi usklajevanja s katastrom.

Največ zasebnih posestnikov (51%) ima do 1 ha gozda. V lasti imajo slabih 7% zasebnih gozdov enote. Značilno za ta razred je da je zainteresiranost za gospodarjenje nizka. Pogosta so opuščanja gospodarjenja po več desetletij.

Največji delež zasebnih gozdov (33%) imajo lastniki z velikostjo gozdne posesti od 1 ha do 5 ha. V teh gozdovih je interes za gospodarjenje z gozdovi sicer večji, vendar odvisen od ekonomskega in socialnega statusa in potreb lastnika ter razmer na trgu lesa.

V enoti je 4% večjih lastnikov, ki spadajo v razred z 10 ha do 30 ha gozdno posestjo. V lasti imajo 25% zasebnih gozdov.

Vseh lastnikov (upoštevajoč solastnike) je 1.913. Povprečna zasebna gozdna posest v enoti je velika 2,9 ha, kar ravno enako povprečni gozdni posesti v celotnem brežiškem gozdnogospodarskem območju.

Glede na preteklo obdobje je število posestnikov ostalo nespremenjeno, povprečna posest pa je za 0,13 ha večja.

Največji zasebni lastnik je posestvo škofije Celje.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	5.221,79	315,56	62,12	5.599,47
Delež (%)	93,3	5,6	1,1	100,0

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov (s solastniki, vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	51,0	50,9	6,5	6,5
1 do 5 ha	35,3	86,2	32,6	39,0
5 do 10 ha	8,9	95,1	23,4	62,4
10 do 30 ha	4,1	99,2	25,3	87,7
30 do 100 ha	0,7	100,0	12,2	100,0
nad 100 ha	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	100,0		100,0	

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave (vir: indeks gozdnih posestnikov)

Velikost gozdne posesti	Delež (%) Leto 2011	Delež (%) Leto 2021	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	50,8	51,0	974	974
1 do 5 ha	35,4	35,3	676	1.650
5 do 10 ha	8,9	8,9	171	1.821
10 do 30 ha	4,2	4,1	78	1.899
30 do 100 ha	0,7	0,7	14	1.913
nad 100 ha	0,0	0,0	0	1.913

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Spravilne razmere v enoti Senovo so na ravni povprečja območja. V enoti prevladuje traktorsko spravilo na razdaljah od 200 do 400 m. Ročnega spravila v kombinaciji s traktorskim spravilom je malo. Štiri petine površine enote ima spravilno razdaljo do 400 m. 18% površin je s spravilno razdaljo v razredu od 400 do 800 m. Slabih 16% površine enote je zaprte za spravilo lesa.

Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja - v %					
	ha	%	do 200m	200-400m	400-600m	600-800m	800-1200m	nad 1200m
S traktorjem	4.547,65	81,7	6,2	75,8	17,7	0,3	0	0
Kombinirano I	128,99	2,3	40,3	57,8	1,9	0	0	0
Ni odprto	886,40	15,9						
Skupaj	5.563,04	100,0	7,1	75,3	17,3	0,3	0	0

Opomba: Površina ne vključuje varovalnih gozdov (36,43 ha)

Enota Senovo obsega del gozdnega kompleksa Bohor. Zasebni in državni gozdovi so kar dobro odprti z gozdnimi cestami. Po Uredbi o pristojbini (Uradni list RS, št. 38/94 in nasl.) v enoti ni

zaprtih gozdov. Glede na sestojne razmere in lesno zalogo bi bila optimalna odprtost gozdov okoli 23 m/ha. Dejanska odprtost pa je nižja in je prikazana v spodnji preglednici.

Preglednica 10/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta cest	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	31,3	3,5	34,8	5,2
Javne ceste	80,0		80,0	13,3
Skupaj	111,3		114,8	18,5

Opomba: Pri izračunu gostote cestnega omrežja se upošteva samo produktivne ceste, ter vse gozdove razen gozdov s posebnim namenom brez ukrepov (gozdni rezervati). Varovalni gozdovi se upoštevajo.

V enoti je evidentirano skoraj 393 km gozdnih vlak. Evidentiranje gozdnih vlak po lidar podlagi še ni zaključeno. Iz trenutne dolžine evidentiranih vlak je gostota 66 m/ha, kar kaže na pomanjkljivo odprtost. Za primerno odprtost v gričevnatem svetu bi morala biti gostota vlak nad 100 m/ha.

Preglednica 11: Seznam in dolžina gozdnih cest v enoti

Šifra	Naziv ceste	Dolžina v GGE (m)
83999	JAVORNIK-ŽUPANC	1.411
83998	VODOPIVC-ČRNA MLAKA	639
83997	STARI GRAD-MAROF	174
83996	PLANINC-BAHČ	226
83994	LIBNA-PLANINC	666
83986	ZAVRŠE-JOŠT	807
83984	REŠTANJ-PESKOKOP	296
83983	REŠTANJ-GABRIČ	311
83982	REŠTANJ-VRTAČE	782
83981	ODD.58-GANC	919
83975	GLAŽUTA-LUŽAR	1.721
83974	RESNIK-ZAVRŠE	430
83969	BREZJE-ILOVEC	357
83966	ŠPILER-MAČKOVCI	1.656
83965	KAMNOLOM-LUŽAR	719
83964	BREZINA-GODLER	318
83963	PODLESNIK-GORJUP	1.222
83955	GORJUP - PODLESNIK	1.823
83947	ŠKRBEC - KUKOVIČIČ	442
83945	PREŠIČEK - MOŽEK	1.264
83944	PODLESNIK-ŠOŠTERIČ	296
83943	GRAČNER-NOVAK	711
83940	PODLESNIK-GLAŽUTA	1.233
83939	TITOVA C. - ODD 83	1.044
83931	KLOKOČER - RUPRET	879
83924	PETELINK	771
83923	GABRIČ-REMIH	533
83916	HANDIJA-KROŠELJ	406
83914	SV.AHAČ-REMIH	142
83913	STRANJE-KAJIČ	1.010
83911	ŽVEGLIČ-GRMADA	942
83910	STRANJE-KOČEVAR	372
83909	STRANJE-RADEJ	558
83902	PLANINSKA KOČA-ŠKOFOV KRIŽ	888
83900	JABLANCA-TRAVNI LAZ	902
83897	DRSTVENŠEK - KRANJC	209
83892	GASTROMIKS-LOPATNA	531
83888	BELO-GRAHOVAC	374
83886	JEVŠA-KLAVŽAR	1.119
83884	REŠTANJ-HLASTAN	826
83880	KARPATI-RAZUM	706
83878	HLASTAN-SMOLEJ	932
83135	GRAMOZNICA - SLIVŠEK	213
83132	MEJA - GRAMOZNICA IGM	526
83126	PETERKOVIČ - AMERIKA	2.027
81956	GRAČNER - KOPRIVNICA	427
SKUPAJ		34.758

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Enota spada v Posavsko regijo. V sami enoti je edino mesto Krško, ki predstavlja zaposlitveno, izobraževalno, upravno, kulturno in storitveno središče za večino prebivalcev enote. Del

prebivalstva je še družbeno in gospodarski povezan z mesti sosednjih enot - Brežicam in Sevnico. Več kot 50% prebivalstva živi na podeželju.

Statistični podatki Statističnega urada RS za leto 2019 kažejo o občini Krško tako sliko:

- Med osebami v starosti 15 let–64 let (tj. med delovno sposobnim prebivalstvom) je bilo približno 68% zaposlenih ali samozaposlenih oseb (tj. delovno aktivnih), to je več od slovenskega povprečja (66%);
- Povprečna mesečna plača na osebo, zaposleno pri pravnih osebah, je bila v tej občini v bruto in neto znesku za približno 3% višja od letnega povprečja mesečnih plač v Sloveniji.

Najpomembnejša gospodarska panoga v enoti je energetika (družbe: GEN, NEK, HESS, TE Brestanica) z največ zaposlenih delavcev. Pet omenjenih družb ustvarja skoraj 40% regijskega dobička (vir: AJPES).

Pomembne so v v enoti tudi papirna in kartonažna industrija (Vipap Videm, Papiroti Senovo, DS Smith Brestanica) kot druga največja gospodarska panoga. Zaposlitvene možnosti za prebivalce enote so še v nekaj večjih (Metalna Senovo) in manjših proizvodnih obratih, občinskih (Kostak) in javnih službah (zdravstvo, šolstvo, javna uprava), gradbeništvu in v trgovskih družbah.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

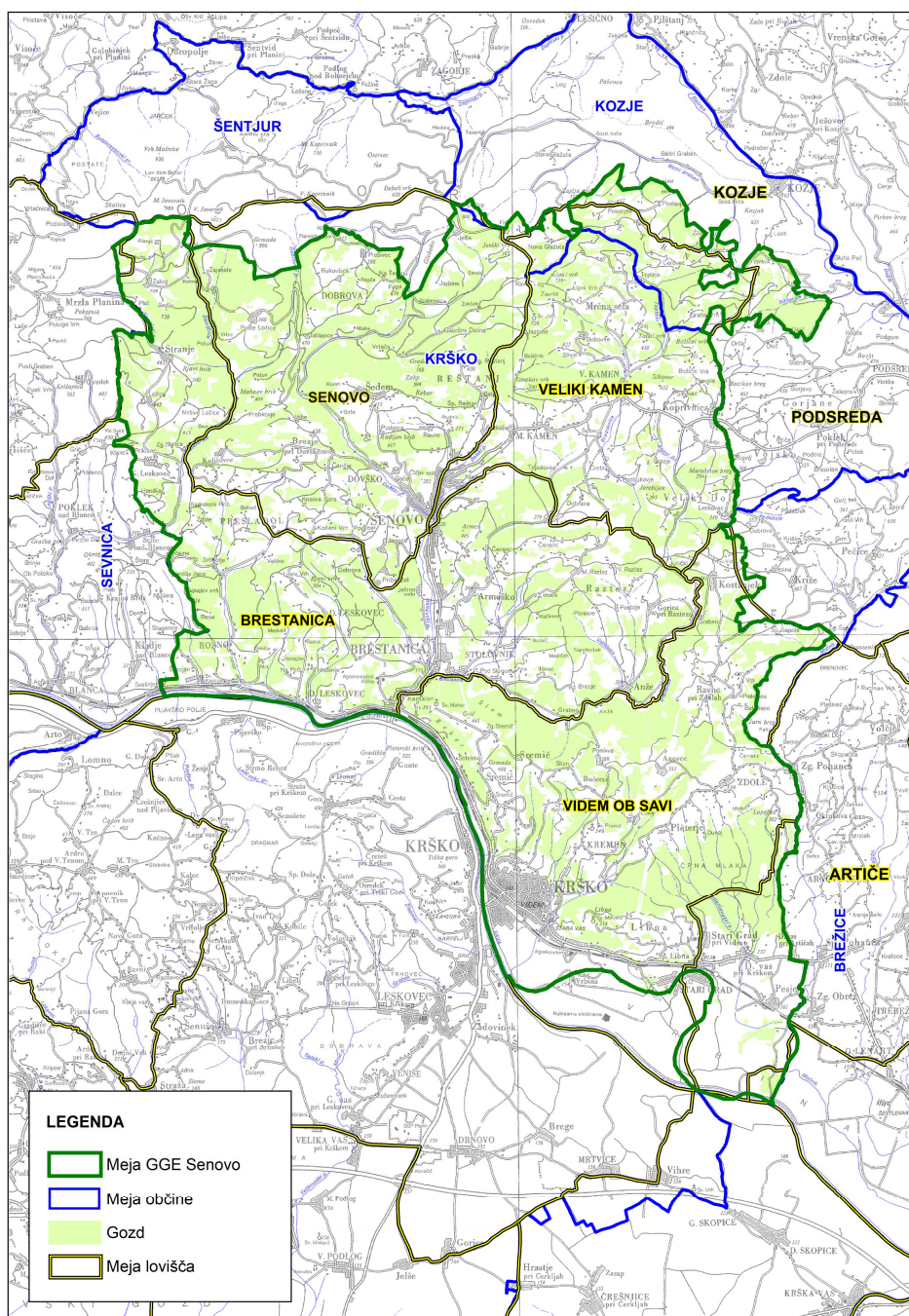
1.5.1 Lovstvo

Območje GGE Senovo je razdeljeno na lovišča Senovo, Brestanica, Veliki Kamen, Videm ob Savi in Artiče, ki spadajo v Posavsko lovsko upravljavsko območje ter lovišči Podsreda in Kozje, ki spadata v Savinjsko-Kozjansko lovsko upravljavsko območje. Vsa razen lovišča Veliki Kamen, segajo tudi v druge gozdnogospodarske enote. Koncesijsko pogodbo za upravljanje z loviščem in divjadjo v lovišču so sklenile dosedanje lovske družine. Lovišč s posebnim namenom v mejah GGE ni.

Preglednica 12/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Pov. gozda lovišča v GGE (ha)	Opomba
0707	Brestanica	1.696,63	del
0708	Senovo	1.395,39	del
0709	Veliki Kamen	846,75	
0712	Videm ob Savi	1.314,56	del
0713	Artiče	166,90	del
0930	Kozje	54,58	del
0933	Podsreda	124,66	del
	Skupaj	5.599,47	

* GGE na zajema celega lovišča

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Večina ruralnega prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom kot dopolnilno dejavnostjo.

Poljedelstvo prevladuje v nižinah ob reki Savi in v večjih dolinah v osrednjem delu enote (Pesje, Dolenja vas, Veliki Kamen, Stolovnik in Rožno). Od poljedelskih kultur prevladuje pridobivanje žit in koruze.

Vinogradništvo je razvito na blago nagnjenih prisojnih krajih (Zdole, Pleterje, Anovec, Sremič, Anže, Gorica, Mali Kamen, Veliki Kamen, Šedem in Reštanj). Sremič je znan tudi kot del vinorodnega okoliša Bizeljsko-Sremič. Družba Evrosad Krško vzdržuje velike površine sadovnjakov nekdanjega Mercator-Agrokombinata. Zelo je razvito tudi družinsko sadjarstvo.

Živinoreja (goveda, ovce in koze) prevladuje v severnih najvišjih predelih enote (Veternik, Mrčna

sela, Dobrova in Stranje). Sadjarstvo in živinoreja kažeta trend naraščanja (intenzivni nasadi jablan in kozjereja).

1.5.3 Poselitev

Poselitev je v enoti neenakomerna. Najbolj poseljeni del je dolina od Senovega do Brestanice in ob reki Savi navzdol do vključno Krškega, kjer prebiva več kot 70% prebivalstva. V ostalih predelih enote je poselitev večja v naseljih in vaseh, ki so infrastrukturno bolj opremljena. Najmanjša je v robnem pasu pod Bohorjem (Veternik, Mrčna sela, Dobrova). Z večanjem nadmorske višine poselitev upada.

Po podatkih Statističnega urada RS za leto 2019 je v občini Krško gostota naseljenosti 91 prebivalec/km², kar je pod državnim povprečjem (103). Občina na 1.000 prebivalcev ima pozitiven naravni prirast (1,2) ter pozitiven selitveni prirast (+7,6). Skupni prirast občine je večji od državnega. Povprečna starost prebivalstva občine pa je nižja od državne.

1.5.4 Infrastruktura

Cestna infrastruktura je dobro razvita. Pomembnejše prometnice so državna cesta Krško - Sevnica in Brestanica - Podsreda. Ostale ceste so lokalnega pomena in povezujejo posamezne vasi in naselja. Znotraj same enote je TE Brestanica, na njenem robu so še NEK, HE Krško in HE Brežice.

Zelo pomembna je dvotirna železniška proga Ljubljana – Dobrova. Na železniški postaji Brestanica je skladišče lesa s katerega se odpelje največji del lesa s tega področja.

Skozi enoto poteka plinovod Gorjane – Kostanjek – Anže – Brestanica – Krško.

Ostali infrastrukturni objekti so lokalnega značaja. To so lokalni električni daljnovodi, vodovodi in telekomunikacijski vodi. Znotraj enote so številna vodna zajetja in vodohrani za potrebe občine in posameznih kmetij.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru (npr. peskokopi, daljnovodi ipd.)

Po enoti so, zaradi elektrarn, razpeljani številni daljnovodi. V preteklem desetletju so začele obratovati tudi HE Krško in HE Brežice. Reka Sava je zajezena v akumulacijsko vodno površino.

V enoti je več manjših kamnolomov in peskokopov, ki se občasno izkoriščajo v okvirju sanacije. Večji je kamnolom v Brestanici.

1.5.6 Ostale gospodarske dejavnosti

Ostalih gospodarskih dejavnosti v prostoru, ki močneje vplivajo na gozd in gospodarjenje z gozdovi zaenkrat ni. Določen vpliv na mikroklimo, živalski svet in okoliške gozdove bi lahko imel akumulacijski bazen na reki Savi. Spremenjen cikel vodnega poplavljanja gozdov lahko povzroči odmiranje nižje ležečih gozdov.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Razdelitev gozdov glede na požarno ogroženost predvideva štiri kategorije: zelo velika požarna ogroženost, velika ogroženost, srednja ogroženost in majhna požarna ogroženost. Kriteriji za razvrščanje so enotni za Slovenijo, dejavniki, ki vplivajo pa so naslednji: drevesna vrsta, starost sestojev, srednja letna temperatura – količina padavin – relativna vlažnost zraka, moč in

pogostost vetra, sušna obdobja, matični substrat in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, urejenost gozdov in gozdna higiena. V GGE Senovo smo opredelili le dve: gozdove s srednjo ogroženostjo in gozdove z majhno požarno ogroženostjo. Srednja požarna ogroženost je v gozdovih: okolica Rožnega, vzdolž železnice med Brestanico in Krškim ter po južnih obronkih Bohorja. To so gozdovi s prevladujočim deležem iglavcev in termofilni gozdovi na strmih pobočjih s plitvimi tlemi. V GGE Senovo je gozdov s srednjo požarno ogroženostjo 14%, z majhno požarno ogroženostjo pa 86%.

Pregledna karta požarne ogroženosti gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 12).

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Enota je sestavni del Gozdnogospodarskega območja Brežice. Meja enote se v primerjavi z preteklim načrtom ni spremenila. Digitalna meja je le usklajena z digitalnim katastrom.

Vseh oddelkov je 175, vseh odsekov pa 189. Število oddelkov in odsekov se ni spreminjalo. Povprečna gozdna površina oddelka je 32,0 ha, povprečna površina odseka pa je 29,6 ha.

Meje odsekov in oddelkov so ostale nespremenjene. Digitalno so korigirane na katastrske meje.

Enoto pokrivajo revirji *Videm*, *Senovo*, *Bohor* in *Pečice*.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Enota organizacijsko sodi v Območno enoto Zavoda za gozdove Brežice. V preteklem ureditvenem obdobju je prišlo do organizacijske spremembe znotraj Območne enote. Krajevni enoti Senovo in Brežice sta združeni v Krajevno enoto Brežice, ki je sedaj pristojna za območje enote.

Enota je v novi organizacijski shemi razdeljena na 4 revirje. Pisarne revirnih gozdarjev za revirje *Senovo*, *Videm* in *Bohor* so še vedno na Senovem, za revir *Pečice* pa v Brežicah.

2 Prikaz funkcij gozdov

Pri določanju vrste in stopnje poudarjenosti funkcij smo upoštevali merila za vrednotenje funkcij gozdov Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo. Pri tem smo upoštevali usmeritve Gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarskega območja Brežice, naravovarstvene smernice Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in kulturnovarstvene usmeritve Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

Naravovarstvene smernice za GGN GGE Senovo je izdelal Zavod RS za varstvo narave OE Novo mesto, oktobra 2020.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti in so kot funkcijske enote prikazane na karti v merilu 1 : 25.000 (v kartni prilogi načrta). Pri 1. stopnji poudarjenosti funkcije določajo način gospodarjenja z gozdom in pri 2. stopnji poudarjenosti pomembno vplivajo na način gospodarjenja z gozdom.

Najpogostejša kombinacija je poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij na 2. stopnji. To so območja posebnega statusa regulirana s predpisi iz področja ohranjanja narave (Zavarovana območja, Natura 2000 območja, EPO območja, naravne vrednote), vodovarstvena območja in območja kulturne dediščine.

Karta funkcij gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 7).

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja		2. stopnja		3. stopnja		Skupaj ha
	ha	%	ha	%	ha	%	
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	70,89	1,3	449,06	8,0	5.079,56	90,7	5.599,47
Hidrološka funkcija	324,94	5,8	645,84	11,5	4.628,73	82,7	5.599,47
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	66,67	1,2	2.524,19	45,1	3.008,65	53,7	5.599,47
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Zaščitna funkcija	65,94	100,0	0,00	0,0			65,94
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	85,56	1,5	5.513,95	98,5	5.599,47
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,00	0,0	5.599,47	100,0	5.599,47
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0					0,00
Varovanje naravnih vrednot	83,49	12,2	603,60	87,8			687,09
Varovanje kulturne dediščine	5,70	2,3	246,11	97,7			251,81
Estetska funkcija	41,32	100,0	0,00	0,0			41,32
Lesnoproizvodna funkcija	5.181,20	92,5	367,38	6,6	50,93	0,9	5.599,47
Funkcija pridobiv. drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,00	0,0			0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0					0,00

Opomba: V preglednici niso prikazani linijski in točkovni objekti (površina manjša od 3 ha).

2.1 Ekološke funkcije

Ekološke funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 462,5 ha gozdov.

Največje površine zavzemajo gozdovi z izjemno poudarjeno hidrološko funkcijo na vodovarstvenih območjih (1. in 2. varstvena cona po odloku). Sledi funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev v razglašeni varovalni gozdovi in na drugih strminah ter funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na Natura 2000 območju (cona habitata navadnega koščaka – cona C in Vrbina).

Ekološke funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 2.950,8 ha gozdov.

Največje površine zajema funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti. To so predvsem območja gozdov znotraj varovanih območij po predpisih o ohranjanju narave (ekološko pomembna območja in območja Natura 2000). Hidrološka funkcija je poudarjena v gozdovih na

vodovarstvenih območjih (3. varstvena cona). Na zelo strmih pobočjih je poudarjena funkcija varovanja gozdnih zemljišč.

Ekološko pomembna območja (EPO) pokrivajo 75% površine celotne enote. Od tega je v gozdu 2.561 ha. Gozd predstavlja življenjski prostor za številne redke in ogrožene rastlinske in živalske vrste. V enoti so to območja:

1. EPO *Bohor-Vetrnik* - prostrani severni del enote pod vplivom gozdnatega pogorja Bohor, zajema 1.998 ha gozdov.
2. EPO *Brestanica* – obsega 335 ha gozdov nad levim Savskim obrežjem v osrednjem delu enote (Slom, Sremič, Brestanica, del Dolenjega Leskovca). Na gozdni habitata sta vezani zavarovani vrsti netopirjev.
3. EPO *Tisovec-Orlica-Kunšperška gora* – obsega 215 ha gozdov vzhodnega dela enote in predstavlja naravni prehod med bohorskim pogorjem in Orlico.
4. EPO *Sava od Radeč do državne meje* – obsega 13 ha gozdov v južnem delu enote. To so ostanki nižinskih poplavnih gozdov v krško-brežiškem polju.

Območja Nature 2000 pokrivajo 42% površine celotne enote. V enoti so to ožja EPO območja. Poudarjenost funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti je mestoma na 1. stopnji. Poglavitni del območij je vezan na gozd, manjši del je vezan na travnike in vodotoke. To so območja: *Vrbina*, *Brestanica*, *Presladolski potok*, *Dolenji Leskovec*, *Orlica* in *Bohor*. Gozdnogospodarski načrt GGE Senovo je hkrati tudi Načrt prilagojenega gospodarjenja z gozdovi na teh območjih. Površina gozdov znotraj Nature je 1.615 ha oz. 29% vseh gozdov.

Znotraj Natura 2000 območij je več upravljavskih con:

1. Cona A: Območje Natura 2000: POO Bohor, POO Orlica. Hriboviti južni svet pogorja Bohor in skrajni zahodni del Orlice. Površina gozda 1.295 ha.
2. Cona B: Območje Natura 2000: POO Bohor. Suha travišča in zaraščajoče površine na južnem delu pogorja Bohor. Robne površine gozda na okoli 5 ha.
3. Cona C: Območje Natura 2000: POO Bohor, POO Dolenji Leskovec, POO Presladolski potok. Cona obsega obrežne sestoje vodotokov v enoti. Površina gozdov enote 38 ha.
4. Cona D: Območje Natura 2000: POO Brestanica. Cona obsega gozdove v okolici naselja Brestanica - Sremič, Dolenji Leskovec, Slom. Površina gozda v enoti je 264 ha.
5. Cona E: Območje Natura 2000: POO Vrbina. Ostanki poplavnih gozdov Save in topolovih nasadov v Vrbini pri Brežicah. Površina gozda je 13 ha.

Prikaze s področja varstva narave in opise posameznih varstvenih območij, habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst je podal ZRSVN.

Preglednica 14: Pregled območij Natura 2000 in evropsko pomembnih vrst in habitatni tipov, ki se nahajajo znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN).

KODA	IME	STATUS	VRSTE IN HABITATNI TIPI VEZANI NA GOZDNI PROSTOR ZNOTRAJ GGE SENOVO
SI3000234	Vrbina	POO	<u>Hrošči</u> - rogač (<i>Lucanus cervus</i>), - puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>), - škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>),
SI3000054	Brestanica	POO	<u>Netopirji</u> : - vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>), - južni podkovernjak (<i>Rhinolophus euryale</i>),
SI3000330	Presladolski potok	POO	<u>Raki</u> : - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *),
SI3000331	Dolenji Leskovec	POO	<u>Raki</u> : - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *),
SI3000273	Orlica	POO	<u>Hrošči</u> : - rogač (<i>Lucanus cervus</i>), - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *), <u>Metulji</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *), <u>Habitatni tipi</u> : (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)),
SI3000274	Bohor	POO	<u>Hrošči</u> : - bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), - alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *), <u>Metulji</u> - črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *), - veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>), <u>Dvoživke</u> : - hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), <u>Raki</u> : - navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i> *), <u>Habitatni tipi</u> : (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), (9110) Bukovi gozdovi Luzulo-Fagetum. (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (<i>Alopecurus pratensis</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i>), (6210*) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (<i>Festuco-Brometalia</i>) (* pomembna rastišča kukavičevk),

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste in HT

Preglednica 15: Habitatni tipi vezani na gozdne površine znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN).

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Splošna ocena stanja HT na območju
6210(*) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco Brometalia) (* pomembna rastišča kukavičevk)	SI3000274 Bohor Cona B	Ta habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomitih, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Ne prenesejo gnojenja, razen na zelo pustih tleh, kjer uspevajo tudi ob zmernem gnojenju. Ne prenesejo močne vlage, kakor tudi ne zastajanja vode. Potrebujejo ekstenzivno pašo ali košnjo 1-2-krat letno, prvič po odvetu večine travniških rastlin, brez gnojenja, s sušenjem sena na travniku, ne škodi jim paša na koncu sezone (avgust-oktober). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje in izgradnja infrastrukture.	Dobra ohranjenost, splošna ocena je dobra.
(6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis),	SI3000274 Bohor Cona B	Nižinski ekstenzivno gojeni travniki uspevajo na zmerno gnojenih, vlažnih do zmerno suhih tleh. Košeni so dva- ali trikrat letno. V tradicionalni kulturni krajini se ponavadi pojavljajo v mozaiku s suhimi in vlažnimi travniki. Najdemo jih povsod po Sloveniji, redki so v Slovenski Istri in na Krasu, ni jih v visokogorju. Poznamo tri oblike tega habitatnega tipa: vlažno, suho in mezofilno. Slednja je zaenkrat najmanj ogrožena, medtem ko suho najbolj ogroža zaraščanje, vlažno pa izsuševanje in intenzifikacija travnikov (sprememba v njive, dosejevanje travnih mešaníc, baliranje, pretirano gnojenje, prepogosta košnja).	Odlična ohranjenost, splošna ocena je odlična.
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))	SI3000274 Bohor Cona A	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, stelarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	Odlična ohranjenost, splošna ocena je odlična.
	SI3000273 Orlica Cona A		Dobra ohranjenost, splošna ocena je dobra.
(9110) Bukovi gozdovi Luzulo-Fagetum.	SI3000274 Bohor Cona A	Kisloljubni bukovi gozdovi uspevajo na nekarbonatni, kisli podlagi od nižin do gozdne meje. Pogosto jih najdemo na prisojnih pobočjih. V vseh slojih vegetacije najdemo značilnice za kisló podlago: v drevesnem je to pravi kostanj, v grmovnem čistilna krhlika, v zeliščnem pa borovnica in orlova praprotn. Grmovni in zeliščni sloj sta praviloma slabše razvita. Habitatni tip se pojavlja po vsej Sloveniji, pogostejši pa je na vzhodu. Zlasti v preteklosti so ga ogrožali stelarjenje, spreminjanje v smrekove gozdove, prekomerna sečnja in panjevsko gospodarjenje.	Dobra ohranjenost, splošna ocena je dobra.

Preglednica 16: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine znotraj GGE Senovo (vir:ZRSVN).

Vrsta	Območje habitata	Ekološke zahteve vrste	Ocena stanja na območju
vejicati netopir (<i>Myotis emarginatus</i>)	SI3000054 Brestanica Cona D	Živi v toplih gozdnatih ali grmiščnih predelih, najraje na apnenčasti podlagi v bližini vode. Prezimuje v jamah z visoko zračno vlago, poleti pa se preko dneva zateče tudi na podstrešja stavb. Kotišča so na severu območja razširjenosti na toplih podstrešjih in v zvonikih, na jugu pa tudi v podzemskih jamah. Prehranjuje se s pajkovci in žuželkami, ki jih pobere z listov, vejic in s tal, lovi pa tudi leteče žuželke, ki jih prestreže z letalno mrežo.	Slabo stanje, uničeno kotišče (zamrežene line).
južni podkovnjak (<i>Rhinolophus euryale</i>)	SI3000054 Brestanica Cona D	Vežan na topla južna pobočja in doline z listnatimi gozdovi, kmetijska območja, bližino vode, jame z različnim temperaturnim režimom. Zimska zatočišča: jame s T 7–10°C. Poletna zatočišča: toplejši deli jam in podstrešja stavb. Območje dejavnosti: do 5,5 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: listnati gozd, obrežni gozdovi, mejice in gozdni otoki. Hrana: žužkojed, v prehrani prevladujejo nočni metulji in hrošči.	Slabo stanje, uničeno kotišče (zamrežene line).
navadni koščak (<i>Austropota mobius torrentium</i> *)	SI3000331 Dolenji Leskovec Cona C	Prebiva v mrzlih, hitro tekočih gozdnih potokih in se navadno skriva pod kamenjem. Izgiba se močno prodonosnim in hudourniškim potokom ter stoječim vodam. Zelo je občutljiv na kvaliteto vode, zato je pomembna prisotnost obvodne vegetacije, ki povečuje samočistilno sposobnost. Koščak ni mobilna vrsta. Glavni dejavniki ogrožanja so onesnaženje voda, regulacije, nasutja gradbenih materialov na brežine potokov ter širjenje cest v vodotoke.	Potrjena prisotnost.
	SI3000330 Presladolski potok Cona C		Potrjena prisotnost.
	SI3000274 Bohor Cona C		Potrjen na Dobrovškem potoku, Bistrem grabnu.

Prikaz funkcij gozdov

Vrsta	Območje habitata	Ekološke zahteve vrste	Ocena stanja na območju
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *)	SI3000274 Bohor Cona A	Vežan je zlasti na bukove gozdove na karbonatni podlagi. Pogostejši je na prisojnih legah, kjer se pojavlja na s soncem obsijanih bukovih deblih, zato mu ustreza starejši in presvetljen bukov gozd. Samica zalega jajčeca skoraj izključno v mrtva ali bolna in stara bukova drevesa in zelo redko v druge listavce. Ličinke se razvijajo tri do štiri leta, zato največji problem predstavlja sveže požagana hlobovina namenjena nadaljnji predelavi ali kurjavi, saj se tako uničijo celi zarodi, ki so jih samice zalegle v bukovino. Problematična je predvsem hlobovina, ki ostane v gozdu v času aktivnosti (rojenja), to je nekako od julija do začetka septembra, najbolj kritično pa konec julija in v začetku avgusta.	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je zmanjšana, populacija ni izolirana.
	SI3000273 Orlica Cona A		Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	SI3000274 Bohor Cona A	Na Kočevskem izjemno redka vrsta (Mala gora). Živi v hribovitih listnatih in mešanih gozdovih, zlasti tam, kjer sta prisotna bukev in jelka. Je toploljubna vrsta, ki se pojavlja na odmrlem lesu, štorih in hlobovini, med majem in julijem. Posebej ga privablja ranjen ali posekan les bukve in jelke, v katerega samice odlagajo jajčeca. Ob nadaljnji predelavi in kurjenju lesa lahko večje število zarodov propade. Problematična je tudi sečnja odmirajočega ali trohnečega lesa, predvsem sušic, ki so lahko obilno naseljene z ličinkami bukovega kozlička. Bukov kozliček zaradi zakrnelega drugega para kril ne leti, zato so zanj pomembni strnjeni gozdni kompleksi. S fragmentacijo gozdnega prostora lahko prekinemo stike med populacijami.	Vrsta je prisotna, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
	SI3000273 Orlica Cona A		Vrsta je redka, ohranjenost vrste je dobra, populacija ni izolirana.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	SI3000274 Bohor Pretežno gozdnata pokrajina s pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdne ceste in poti.	Vrsta je razširjena od nižin do gozdne meje. Poseljuje senčne, vlažne, nekoliko hladnejše predele v gozdovih toplih območjih (doline, depresije, struge). Pogosta je tudi v bližini grmišč, kamnolomov, na skalnatih pobočjih poraslimi z grmišči. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv (<i>Lamium</i> sp.), vrbovcev (<i>Epilobium</i> sp.) in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Odrasli osebk se pojavljajo od julija do avgusta. Najbolj pomembne hranilne rastline metuljev so konjska griva (<i>Eupatorium cannabinum</i> L.), navadna dobra misel (<i>Origanum vulgare</i> L.), gadovec (<i>Echium</i> sp.), osati (<i>Cirsium</i> sp.), mete (<i>Mentha</i> sp.) in tudi druge medonosne rastline, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Ogrožene so populacije na območjih, kjer gozdni rob redno kosijo, uporabljajo agrokemična sredstva pri gospodarjenju s travniškimi površinami na gozdnem robu, oziroma, kjer izginjajo medonosne rastline zaradi intenzivnega zaraščanja.	Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
	Cona A		Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
	SI3000273 Orlica Pretežno gozdnata pokrajina s pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdne ceste in poti.		
veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>),	SI3000274 Bohor Cona B	Vrsta je vezana na tople, vlažne, presvetljene in vrzelaste listnate in mešane gozdove z dobro razvitim zeliščnim slojem in peštrim gozdnim robom, v dolinah ob potokih in rekah, od nižin do 800 m nadmorske višine. Metulji potrebujejo za prehrano cvetoče naktarialne rastline v gozdni podrasti, na vrzelih in gozdnem robu. Samice odlagajo jajca na nekatere vrste stročnic (spomladanski in črni grahor ter nekatere grašice), s katerimi se prehranjujejo izlegle gosenice. Glavni dejavniki ogrožanja vrste so veliki posegi v gozdne površine (goloseki, nadomeščanje drevesnih vrst z monokulturami iglavcev), intenzivno odstranjevanje podrasti in čiščenje gozdnih robov ter klimatske spremembe z vse toplejšimi in sušnimi poletji.	Vrsta je redka, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
	Cona A		
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000273 Orlica Cona A	Vežan je na stare sestoje listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob šture, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijajo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, odrasli hrošči pa z različnimi drevesnimi sokovi.	Vrsta je pogosta, dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
	SI3000234 Vrbinja Cona E		V Vrbinji v ostankih trdolesne loke z dobi (<i>Quercus robur</i>) je bila ugotovljena izjemno visoka relativna gostota vrste (med najvišjimi v Sloveniji - 4,80 osebk/100 m). CKFF, 2008

Vrsta	Območje habitata	Ekološke zahteve vrste	Ocena stanja na območju
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000234 Vrbina Cona E	Vrsta je vezana na starejše drevesne ali gozdne sestoje, še posebej pogosta pa je v starejši obrežnih mehkolesnih lokah. Odrasli in ličinke so plenilci, ki živijo pod lubjem starejših in odmrlih stoječih ali ležečih dreves, zlasti topolov (<i>Populus</i> sp.), vrb (<i>Salix</i> sp.), brestov (<i>Ulmus</i> sp.), hrastov (<i>Quercus</i> sp.), jesenov (<i>Fraxinus</i> sp.), javorjev (<i>Acer</i> sp.), pa tudi drugih celo iglastih drevesnih vrst. Posebej pomembno dejstvo je, da vrsta preferira starejša oziroma debelejša drevesa, saj se relativna številčnost larv in odraslih bistveno poveča v drevesnih deblih z debelino nad 70 cm. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.	S sistematičnim vzorčenjem in pregledovanjem večinoma ležečih drevesnih debel, zlasti topolov in vrb v okolici Vrbine, je bila ugotovljena izredno velika populacija vrste. CKFF, 2008
puščavnik (<i>Osmoderma eremita</i>)	SI3000234 Vrbina Cona E	Razvoj poteka v globokih drevesnih duplih, večinoma listavcev (hrast, vrba, sadno drevje, lipa, jesen) z večjo količino drevesnega mulja, s katerim se hranijo ličinke. Razvoj poteka dve do tri ali celo štiri leta, odvisno od prehranske kvalitete mulja. Hranijo se z rastlinskim materialom in srkajo sladke drevesne sokove. So malo mobilni in se večinoma zadržujejo v bližini mesta razvoja, zaradi česar je za njegov obstoj pomembna bližina oz. gostota drevesnih dupel. Ta je zaradi delovanja človeka še največja prav v antropogenih okoljih kot so stari drevoredi, obrežna vrbovja ali visokodebelni sadovnjaki.	Iz zbranih podatkov je možno sklepati, da je vrsta na območju spodnje Save dokaj razširjena. CKFF, 2008
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000274 Bohor Posamezna vodna telesa znotraj gozdnega prostora. Cona A	Hribski urh je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	Vrsta je prisotna, vendar redka. Skromni podatki o pojavljanju vrste v gozdnem prostoru.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so podane usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na varovanih območjih.

2.2 Socialne funkcije

Socialne funkcije na 1. stopnji poudarjenosti ima 187,2 ha gozdov.

Največje površine zavzemajo gozdovi z izjemno poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot. To so območja gozdov ob vodotokih, slapiščih, jamah in na rastiščih tise razglašenih kot naravne vrednote. Sledi ji zaščitna funkcija gozdov nad železniško progo v Brestanici. Na območjih kulturne krajine (Brestanica, Brezje pri Dovškem) ima gozd izjemno poudarjeno estetsko funkcijo. Na območju spomenika državnega pomena – območje gradu Rajhenburg ima gozd izjemno poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine.

Socialne funkcije na 2. stopnji poudarjenosti ima 899,7 ha gozdov.

Največ je gozdov s poudarjeno funkcijo varovanja naravne vrednote v Kozjanskem parku. Sledijo gozdovi s poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine (arheološka najdišča in vplivna območja objektov kulturne dediščine). Gozdovi v neposredni bližini naselij imajo poudarjeno higiensko-zdravstveno funkcijo.

V poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij so v preglednicah prikazane naravne vrednote in območja ter objekti kulturne dediščine z usmeritvami za gospodarjenje z gozdovi.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji poudarjenosti ima 5.181,2 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih je dolgoročno možno sekati letno nad 5 m³ bruto lesne mase na hektar. Zavzemajo večinski del enote.

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji poudarjenosti ima 367,4 ha gozdov.

To so gozdovi v katerih so hkrati izjemno poudarjene ekološke ali socialne funkcije (ožja vodovarstvena območja, strma kamnita pobočja).

Lesnoproizvodno funkcijo na 3. stopnji (50,9 ha) imajo razglašeni varovalni gozdovi, gozdovi ekocelic in gozd na območju gradu Rajhenburg.

Lesnoproizvodne funkcije so prisotne v vseh gozdovih enote.

Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena tudi na Natura 2000 območjih zato je pri gospodarjenju potrebno upoštevati usmeritve za območja Nature 2000 (poglavje 6.2.2).

3 Opis stanja gozdov

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Večina gozdov v enoti je večnamenskih, gospodarskih (88%).

V enoti je del gozdov znotraj zavarovanega območja regijskega parka. Park je ustanovljen z Zakonom o Spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, Uradni list RS, št. 8/90, 110/02 – ZGO-1 in 119/02 – ZON-A). Leta 1999 je Zakon o ohranjanju narave (Ul. RS št. 56/99) definiral ime, status in upravljavca zavarovanega območja, ki je postal regijski park z imenom *Kozjanski park*, katerega upravljavec je javni zavod. Gozdovi na območju parka so v kategoriji gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi. Meja parka ne poteka po mejah odsekov zato so v kategorijo gozdov s posebnim namenom všteti tudi deli odsekov, ki administrativno niso v mejah parka.

Na 0,7% gozdov enote so varovalni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/2005 in nasl.).

Preglednica 17/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah (ha)

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	4.556,24	292,72	55,04	4.904,00
Gpn, ukrepi so dovoljeni	638,92	14,11	6,01	659,04
Varovalni gozdovi	26,63	8,73	1,07	36,43
Skupaj	5.221,79	315,56	62,12	5.599,47

Gospodarske kategorije gozdov in prostorska razporeditev posameznih gospodarskih kategorij gozdov v merilu 1 : 25 000 je prikazana v kartnem delu načrta (karta št. 4).

Preglednica 18/KGR: Gozdni rastiščni tipi po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež (%)
21023-Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	543 -Predpanonsko gradново belogabrovje	231,45	40,3
	541 -Preddinarsko-dinarsko gradново belogabrovje	82,56	14,4
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	81,77	14,3
	ostalo	177,98	31,0
Skupaj RGR		573,72	100,0
21041-Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	731 -Kisloljubno gradново bukovje	520,9	71,4
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	126,54	17,3
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	37,32	5,1
	ostalo	44,64	6,2
Skupaj RGR		729,38	100,0
21042-Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah	731 -Kisloljubno gradново bukovje	177,27	65,9
	711 -Kisloljubno gradново belogabrovje	64,99	24,2
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	18,59	6,9
	ostalo	7,99	3,0
Skupaj RGR		268,83	100,0
21051-Gozdovi toploljubnih listavcev	561 -Bazoljubno gradnovje	265,29	66,9
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	42,01	10,6
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	36,8	9,3
	ostalo	52,31	13,2
Skupaj RGR		396,40	100,0
21071-Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	1.508,70	51,4
	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	676,63	23,0
	561 -Bazoljubno gradnovje	187,2	6,4
	ostalo	563,21	19,2
Skupaj RGR		2.935,67	100,0
VEČNAMENSKI GOZDOVI		4.904,00	100,0
21041-Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	731 -Kisloljubno gradново bukovje	82,71	75,0
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	22,12	20,0
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5,5	5,0
Skupaj RGR		110,33	100,0
21071-Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	554 -Gradново bukovje na izpranih tleh	281,76	51,3
	551 -Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	173,63	31,6
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	50,07	9,1
	ostalo	43,28	8,0
Skupaj RGR		548,71	100,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI		659,04	100,0
21140-Varovalni gozdovi	562 -Preddinarsko-dinarsko hrastovo čnogabrovje	18,04	49,5
	561 -Bazoljubno gradnovje	12,32	33,8
	591 -Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	3,23	8,9
	ostalo	2,84	7,8
Skupaj RGR		36,43	100,0
VAROVALNI GOZDOVI		36,43	100,0
Skupaj vsi gozdovi		5.599,47	100,0

Skupno so gozdovi glede na rastiščne razmere, drevesno sestavo ter usmeritve območnega načrta razdeljeni v šest rastiščnogojitvenih razredov.

3.2 Lesna zaloga

V lesni zalogi prevladujejo listavci (90%). Povprečna lesna zaloga enote je 289,6 m³/ha.

Skupno je največji delež zaloge v drevesih od 30 do 50 cm premera (50%). V tanjših drevesih (10-30 cm premera) je 29% povprečne zaloge. V najdebelejših drevesih (nad 50 cm premera) je 21% zaloge.

Preglednica 19/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Smreka	15,2	25,1	19,4	22,3	18,0	13,1	4,5
Jelka	8,0	18,3	24,7	29,6	19,4	8,2	2,8
Bor	8,1	17,5	23,5	28,6	22,3	7,5	2,6
Macesen	15,4	28,6	19,3	21,5	15,2	0,3	0,1
Ostali igl.	9,0	19,6	23,2	30,2	18,0	1,0	0,3
Bukev	4,8	21,0	25,0	27,5	21,7	134,2	46,4
Hrast	5,3	22,0	25,2	26,5	21,0	49,7	17,2
Pl. lst.	7,7	25,1	24,5	23,9	18,8	15,4	5,3
Dr. tr. lst.	8,4	25,9	23,9	23,4	18,4	54,5	18,8
Meh. lst.	12,1	30,2	22,5	19,7	15,5	5,7	2,0
Iglavci	11,3	21,2	22,0	26,1	19,4	30,0	10,4
Listavci	6,0	22,7	24,7	26,0	20,6	259,6	89,6
Skupaj	6,5	22,5	24,5	26,0	20,5	289,6	100,0

V lesni zalogi je vodilna drevesna vrsta z 46% bukev. V zalogi listavcev prevladujejo še graden z 17%, beli gaber z 6%, cer z 6%, gorski javor z 4% in kostanj z 2%. Z znatnejšim deležem v zalogi listavcev so še črni gaber, robinija, črna jelša.

V zalogi iglavcev prevladujejo smreka z 5%, jelka z 3% in rdeči bor z 3%. Z manjšimi deleži se pojavljajo še zeleni bor, macesen, duglazija. Razen jelke in rdečega bora so vsi drugi iglavci umetno vnešeni.

Deleži vseh posameznih drevesnih vrst so prikazani v tabeli v prilogi načrta.

Preglednica 20/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozd	Državni gozd	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	168.247	159.147	8.795	305
	m ³ /ha	30,0	30,5	27,9	4,9
Listavci	m ³	1.453.547	1.366.877	68.271	18.399
	m ³ /ha	259,6	261,7	216,3	296,2
Skupaj	m³	1.621.794	1.526.024	77.066	18.704
	m ³ /ha	289,6	292,2	244,2	301,1

Povprečna lesna zaloga v državnih gozdovih je za 48,0 m³/ha manjša kot v zasebnih. V državnih gozdovih je v povprečni lesni zalogi nekoliko večji delež iglavcev (za 1 odstotno točko).

Preglednica 21/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	RGR	Rastiščno gojitveni razred	Površina	Lesna zaloga v m ³ /ha	Število SVP	+/-E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE						
1	21023	Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	573,72	267,6	46	5,5
	21041	Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	839,71	296,3	65	
	21042	Zasmrečena podgor. bukovja na silikatnih kamn.	268,83	312,9	22	
	21051	Gozdovi toploljubnih listavcev	396,40	246,1	29	
	21071	Podgorska bukovja na karbon. in mešanih kamn.	3.484,38	295,4	279	
	21140	Varovalni gozdovi	36,43	232,0	2	
Skupaj			5.599,47	289,6	443	

Meritve lesne zaloge so potekale na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP) z mrežo 500 m x 250 m. Z vzorčno izmero so bili zajeti vsi gozdovi enote.

Lesno zalogo smo pri terenskih opisih sestojev ocenjevali tudi okularno in jo korigirali z rezultati meritev na stalnih vzorčnih ploskvah. Rastiščnogojitvene razrede smo uvrstili v 1 stratum. Vzorčna napaka je pod dovoljeno mejo 15%.

Tarife so povzete po prejšnjem načrtu in po potrebi prilagojene novemu stanju. Pri tem je bila upoštevana evidenca poseka, meritve višin na stalnih vzorčnih ploskvah in presoje pri izdelavi opisov za odsek.

Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Povprečni letni prirastek znaša 6,76 m³/ha. Izračunan je iz izravnanih prirastnih nizov, ugotovljenih na osnovi razlik v volumnih istih dreves na ponovljenih stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 22/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%
Iglavci	0,25	0,29	0,23	0,21	0,11	1,09	16,1
Listavci	0,94	1,82	1,37	1,02	0,53	5,67	83,9
Skupaj:	1,19	2,11	1,60	1,23	0,64	6,76	100,0

Povprečni prirastek iglavcev je 3,6% na lesno zalogo letno, listavcev pa 2,8%. Pri iglavcih je največ prirastka na drevesih I. in II. debelinskega razreda. Pri listavcih pa je prirastek največji na drevesih II. in III. debelinskega razreda.

Prirastni nizi po rastiščnogojitvenih razredih so prikazani v prilogi načrta.

Preglednica 23/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Lastniška kategorija		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi.	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	6.078	5.694	373	10
	m ³ /ha	1,09	1,09	1,18	0,16
Listavci	m ³	31.788	29.647	1.747	394
	m ³ /ha	5,67	5,68	5,54	6,35
Skupaj	m³	37.866	35.341	2.120	404
	m ³ /ha	6,76	6,77	6,72	6,51

V državnih gozdovih je povprečni letni prirastek za 0,05 m³/ha nižji kot v zasebnih.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Podatke o razvojni fazi sestojev smo pridobili s terenskimi opisi sestojev in kasnejšo digitalizacijo. Razvojne faze so bile izločene na osnovi kriterijev Pravilnika.

Preglednica 24/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m3/ha
	ha	%	Površina		Zasnova				
			ha	%	1	2	3	4	
Mladovje	134,31	2,4							
Drogovnjak	736,99	13,2	3,41	0,5	22,6	75,1	2,3	0,0	258,3
Debeljak	1.970,08	35,2	247,85	12,6	12,3	83,3	4,4	0,0	371,9
Sestoj v obnovi	1.142,64	20,4	903,68	79,1	5,4	75,9	18,7	0,0	223,7
Raznomerno (sk-gnz)	1.508,16	26,9	241,30	16,0	0,0	54,0	45,9	0,1	283,3
Panjevec	73,95	1,3							141,0
Pionirski gozd z grmišči	33,34	0,6							153,5
Skupaj	5.599,47	100,0	1.396,24	24,9					289,6

Največji površinski delež v enoti imajo debeljaki in raznomerni sestoji. Najmanj je mladovij.

Drogovnjakov je na 13% površine enote, mladovij pa na 2%. Panjevci in pionirski gozdovi so večinoma novonastale gozdne površine iz zaraščanj.

Podmladek pokriva 25% površine enote. Največ ga je v sestojih v obnovi in v raznomernih sestojih. Večinoma je dobrih zasnov.

Preglednica 25/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	16,18	59,91	5,66	0,00	1,36	802,37	42,00	128,13	319,31	21,32	1.396,24
%	1,16	4,29	0,41	0,00	0,10	57,47	3,01	9,18	22,87	1,53	100,00

V podmladku je največ bukve, sledijo drugi trdi listavci in plemeniti listavci.

Preglednica 26/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	134,31	9,7	60,8	22,0	7,5	12,4	45,7	41,9	0,0	45,5	41,1	7,5	5,9
Drogovnjak	736,99	6,3	60,5	29,8	3,4	13,2	50,4	35,6	0,8	39,3	47,3	8,6	4,8
Debeljak	1.970,08					13,2	72,0	14,8	0,0	7,9	57,4	30,2	4,5
Sestoj v obnovi	1.142,64					8,4	82,7	8,9	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	1.508,16					0,6	74,8	24,6	0,0				
Panjevec	73,95												
Pionirski gozd z grmišči	33,34	0,0	47,0	53,0	0,0								
Skupaj	5.599,47												

Po podatkih s terenskih opisov ima večina mladovij dobro zasnovo, negovanost pa je pomanjkljiva. Večina drogovnjakov ima dobro zasnovo in pomanjkljivo negovanost.

Debeljaki so večinoma normalnega sklepa in pomanjkljivo negovani. Sestoji v obnovi so večinoma pomanjkljivo negovani.

3.5 Tipi sestojev

S pomočjo digitalnih ortofoto načrtov (DOF), temeljnih topografskih načrtov (TTN) in digitalnih katastrskih načrtov (DKN) smo na terenu izločili sestoje in jim pripisali ustrezne numerične podatke. S pomočjo postopka digitalizacije smo jih zapisali v digitalni obliki. Sestoje smo izločili na podlagi razlik v razvojni fazi, sklepu, negovanosti, vrsti načrtovane sečnje, lesni zalogi, drevesni sestavi in gozdnogojitveni usmeritvi. Pripisali smo jim ustrezno lastniško kategorijo, možen posek in predvidena gojitvena dela.

Sestoje smo zaključevali na meji odseka oz. oddelka. Izločili smo 2.038 sestojev povprečne velikosti 2,75 ha.

Po merilih Pravidnika so, glede na delež drvesnih vrst v lesni zalogi, sestoji združeni v spodaj prikazane tipe drevesne sestave gozdov.

Preglednica 27/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov

Tip drevesne sestave	Površina (ha)	Delež (%)
Hrastovi gozdovi	29,09	0,5
Gozdovi bukve in hrasta	505,44	9,0
Bukovi gozdovi	1.006,89	18,0
Drugi pretežno listnati gozdovi	3.251,58	58,2
Gozdovi bukve in jelke	62,60	1,1
Gozdovi bukve in smreke	27,27	0,5
Jelovi gozdovi	8,18	0,1
Smrekovi gozdovi	90,05	1,6
Borovi gozdovi	6,86	0,1
Drugi pretežno iglasti gozdovi	26,51	0,5
Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	585,00	10,4
Skupaj	5.599,47	100,0

Gozdovi v enoti so razdeljeni v 11 tipov. Prevladujejo sestoji mešane drevesne sestave. Največje površine obsegajo mešani pretežno listnati gozdovi (delež listavcev višji od 75%), sledijo dominantno bukovi gozdovi (delež bukve je večji od 75%), gozdovi bukve in hrasta (delež bukve ali hrasta je med 26% in 75% ter skupno najmanj 75%) in mešani gozdovi iglavcev in listavcev.

Pregledna karta drevesne sestave gozdov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 2).

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov je ocenjena za vsak odsek posebej, oziroma je eden od pomembnejših kriterijev za izločanje odsekov. V enoti je večina gozdov ohranjena (94%). Za 6% gozdov je značilno, da je umetno vnešenih iglavcev (večinoma smreke) v lesni zalogi več kot 30%.

Spremenjenost se pojavlja v večnamenskih gozdovih. V Varovalnih gozdovih in Gozdovih s posebnim namenom ni spremenjenih gozdov.

Preglednica 28/OHR: Ohranjenost po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	4.545,25	92,7	308,26	6,3	0,00	0,0	50,49	1,0	4.904,00	87,5
Gpn, ukrepi so dovoljeni	659,04	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	659,04	11,8
Varovalni gozdovi	36,43	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	36,43	0,7
Skupaj vsi gozdovi	5.240,72	93,6	308,26	5,5	0,00	0,0	50,49	0,9	5.599,47	100,0

3.7 Kakovost drevja

Kakovost lesa smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah za drevesa, debelejša od 29 cm. Skupno je ocenjeno 2.645 dreves. Največ bukve, hrasta, dr.trdih listavcev in plem. listavcev. Med iglavci so ocenjeni smreka, jelka in rd.bor.

V enoti primanjkuje dreves odlične kakovosti lesa. Tako pri iglavcih kot pri listavcih prevladuje drevje dobre kakovosti (les v prvem segmentu Ž_{II}, v drugem pa Ž_{III} ali P).

Pri bukvi ima ~1/6 dreves les prav dobre kakovosti (v prvem in drugem delu drevesa les kakovosti Ž_{II}), ~1/2 dreves pa dobre. Drevesa hrasta so povprečno ocenjena še slabše. Le ~1/8

dreves ima les prav dobre kakovosti. Slabša kakovost lesa je še bolj izrazita pri drugih trdih listavcih.

Pri iglavcih je manj lesa slabe in zadovoljive kakovosti več pa dobre.

Preglednica 29/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	85	0,0	9,4	75,3	14,1	1,2
Jelka	82	0,0	3,7	91,4	4,9	0,0
Bor	79	0,0	13,9	50,7	27,8	7,6
Ostali igl.	7	0,0	14,3	28,6	57,1	0,0
Bukev	1.196	0,6	17,1	47,0	24,8	10,5
Hrast	504	0,2	12,3	46,2	23,0	18,3
Pl. lst.	153	0,0	9,2	53,6	26,1	11,1
Dr. tr. lst.	482	0,0	2,5	28,8	34,5	34,2
Meh. lst.	57	0,0	1,8	61,3	28,1	8,8
Skupaj iglavci	253	0,0	9,1	71,5	16,6	2,8
Skupaj listavci	2.392	0,3	12,2	44,1	26,5	16,9
Skupaj	2.645	0,3	11,9	46,6	25,6	15,6

3.8 Poškodovanost drevja

Poškodbe smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Skupni delež dreves z večjo poškodbo znaša 13,2%. Prevladujejo poškodbe na vejah. Poškodba na deblu in koreničniku je ugotovljena na 2,2% dreves. Osutost krošenj pa ni ugotovljena.

Poškodbe na vejah so najpogosteje posledica naravnih ujm (veter, snegolom, žledolom) in deloma sečenj. Poškodbe na deblu in koreničniku so predvsem posledica sečnje in spravila. Najpogosteje se pojavljajo ob vlakih in začasnih skladiščih.

Preglednica 30/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,2
Veje	11,0
Osutost	0,0
Skupaj	13,2

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letih 2009 in 2010 je ZGS opravil prvi popis objedenosti gozdnega mladja po prenovljeni metodi na območju celotne Slovenije. Izvedba popisa na terenu prostorsko ni vezana na območje GGE ali GGO, ampak se opravlja po "ekoloških enotah" (popisne enote - PE) pri oblikovanju katerih smo upoštevali populacijska območja rastlinojede parkljaste divjadi in zaokrožena gozdnata območja, ki so si podobna po drevesni sestavi, geološki podlagi, klimi ipd. V letih 2014, 2017 in 2020 smo v vseh popisnih enotah izvedli drugi, tretji in četrti popis objedenosti gozdnega mladja. Ugotavljamo, da so sistematično pridobljeni podatki pomemben vir informacij ne le o vplivu divjadi na objedenost gozdnega mladja, ampak tudi o sami drevesni sestavi, gostoti ter vertikalni in horizontalni strukturi mladovij.

GGE Senovo skupaj z GGE Pišece, Bohor, Sevnica in dela GGE Radeče severno od Save, sodi v PE Kozjansko, ki se nadaljuje tudi v Celjsko GGO. PE obsega vsa lovišča Posavskega LUO, ki ležijo severno od reke Save, z izjemo manjšega dela lovišč Brežice, Videm ob Savi in Čatež ob Savi ter se nadaljuje proti severu v Savinjsko-Kozjansko LUO.

V letu 2020 smo v vseh PE izvedli tretji popis. V vsaki od popisnih enot je bilo popisanih najmanj 51 ploskev, na katerih smo ugotavljali vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na poškodovanost gozdnega mladja. Kljub temu, da je stopnja poškodovanosti odvisna od številnih dejavnikov, nam ta podatek nudi dodano vrednost pri razumevanju dogajanj v populacijah divjadi, predvsem glede trendov gibanja njene številčnosti in gostot.

Pri tolmačenju rezultatov popisa poškodovanosti mladja se je treba zavedati, da so posamezne drevesne vrste v prehrani parkljaste divjadi različno priljubljene. Tako je npr. delež poškodovanosti plemenitih listavcev lahko zelo visok že pri nizkih gostotah, nasprotno pa je delež poškodovanosti smreke praviloma visok pri visokih gostotah divjadi. Raziskave kažejo, da se odvisnost med številčnostjo divjadi in poškodovanostjo mladja najbolj odraža pri bukvi. Bukev je med divjadjo srednje priljubljena, prostorsko je zastopana praktično na vseh rastiščih in je navsezadnje graditeljica večine sestojev, zato je primerna za ugotavljanje vpliva rastlinojede divjadi na gozdno mladje.

Primerjava poškodovanosti gozdnega mladja (za vse drevesne vrste skupaj) med posameznimi popisi kaže, da so značilne razlike med popisoma leta 2010 in 2014, ko se je poškodovanost povečala iz 19,5% na 26,9%, nato pa se je v naslednjih popisih poškodovanost mladja nižala in v zadnjem popisu upadla na 17,7%. Podoben trend je opazen pri deležu poškodovanih osebkov bukve.

Analiza preraščanja mladja v višje višinske razrede, kjer je najpomembnejša predvsem sestava mladja v najvišjem razredu (100-150 cm), kaže uspešno preraščanje mladja vseh ključnih drevesnih vrst (bukev, jelka, smreka, plemeniti in drugi trdi listavci), razen hrasta in mehkih listavcev.

Preglednica 31/OM1: Objedenost gozdnega mladja - skupno

Razred mladja	Število/ha	Objedenost(%)
1. do 15 cm	61.533	-
2. 16-30 cm	35.096	15,5
3. 31-60 cm	26.244	22,8
4. 61-100 cm	14.419	17,8
5. 101-150 cm	5.994	8,2
Skupaj 1-5	143.287	-
Skupaj 2-5	81.754	17,7

Preglednica 32/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju (v %)					Objedenost %
	do 15 cm	15 - 30 cm	31-60 cm	61-100 cm	101-150 cm	
Smreka	3	2	5	5	3	0,0
Jelka	2	2	2	3	4	11,5
Bukev	20	41	57	69	75	5,2
Hrasti	20	7	1			8,0
Plemen. list.	23	30	20	11	8	44,1
Drugi trdi list.	33	17	15	12	10	28,0
Mehki list.						100,0
Iglavci	5	4	7	9	7	4,8
Listavci	95	96	93	91	93	18,6
Skupaj	100	100	100	100	100	17,7

3.10 Odmrlo drevje

Odmrlo drevje smo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah. Prisotnost odmrlega drevja je ugotovljena na 267 ploskev (60%).

Povprečni izračunan volumen odmrle lesne mase za enoto znaša 18,91 m³/ha, kar je 6,5% od povprečne lesne zaloge. Skupaj z volumnom panjevine (0,23 m³/ha) znaša skupna količina odmrle lesne mase 19,14 m³/ha.

Večina odmrlega drevja (90%) je v prvem razširjenem debelinskem razredu. Gre za tanjša drevesa, odmrta večinoma kot posledica naravne selekcije. Najmanj odmrlega lesa je v najdebelejšem razredu. Povprečno je dobrih 35 odmrlih dreves na hektar, od tega je ~3/4 dreves ležečih.

Preglednica 33/OD: Odmrlo drevje (podatki iz SVP)

Razširjeni deb. razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.
10 - 29 cm	št./ha	0,54	5,87	6,41	2,17	23,34	25,51	2,71	29,21	31,92
	m ³ /ha	0,20	2,04	2,24	0,84	8,16	9,00	1,05	10,20	11,24
30 - 49 cm	št./ha	-	1,31	1,31	-	2,21	2,21	-	3,52	3,52
	m ³ /ha	-	2,16	2,16	-	3,60	3,60	-	5,76	5,76
50 in več cm	št./ha	-	0,18	0,18	-	0,41	0,41	-	0,59	0,59
	m ³ /ha	-	0,57	0,57	-	1,33	1,33	-	1,90	1,90
Skupaj	št./ha	0,54	7,22	7,76	2,17	25,96	28,13	2,71	33,18	35,89
	m³/ha	0,20	4,77	4,97	0,84	13,09	13,93	1,05	17,86	18,91

4 Analiza preteklega gospodarjenja z gozdovi

4.1 Kratek opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v gozdnogospodarski enoti

V preteklosti so na gospodarjenje z gozdovi v enoti največji vpliv imeli rudnik Senovo in trapisti.

"Senovsko-Brestaniška dolina je pas nižje ležečega sveta sredi vzpetega sveta med južnimi pobočji Bohorja na severu in reko Savo na jugu. Po dnu doline poteka glavna prometnica, ki med seboj povezuje večji naselji Senovo in Brestanica. Kljub bližini nikoli nista bili močnejše povezani, saj ju loči vsebinsko in časovno precej različen nastanek in razvoj. Skupaj tvorita lokalno manjše somestje, ki oskrbuje predvsem severni del občine Krško. To območje je bilo do začetka rudarstva v 19. stoletju redko poseljeno. Z odkritjem rjavega premoga v terciarni kadunji Posavskega hribovja in izgradnjo železniškega odseka Zidani most - Zagreb, se na Senovem in v Brestanici začeta procesa industrializacije in urbanizacije. Na Reštanju so premog začeli kopati na začetku 19. stoletja, železnica pa je bila speljana po južnem robu doline leta 1862. Skoraj vsa industrija, ki se je razvila v Senovsko-Brestaniški dolini, je temeljila na premogovništvu. Premogovnik Senovo je po obsegu izkopanega premoga veljal za manjši premogovnik rjavega premoga na Slovenskem, vendar je v svojem več kot 200-letnem delovanju močno vplival na gospodarstvo, prebivalstvo, okolje in razvoj naselij v Senovsko-Brestaniški dolini...Prvi zapisi o premogovniku na Senovem segajo v leto 1859, ko je Albert Miller pl. Hauenfels podal zapis vseh štajerskih premogovnikov, med katerimi je navedel tudi senovski premogovnik, takrat še pod imenom Reichenburg. Za začetek premogovne dejavnosti premogovnika na Senovem štejemo leto 1796, ko naj bi kovač Andrej Grabner med pripravo oglja v reštanjskih gozdovih odkril premog. Grof Attems iz Rajhenburga je takoj pričel z izkopavanjem. Iz površinskega kopa črnega premoga na Reštanju so prvo leto pridobili 22,4 t premoga, ki so ga pošiljali v Brežice za uporabo v tamkajšnji opekarni. V teh časih po savski dolini še ni bila zgrajena železnica, zato so prevoze blaga na večje razdalje opravljali po Savi. Attems je z izkopavanjem premoga nadaljeval do leta 1823. V naslednjem tisočletju so se na območju odkritja premoga izvajale različne raziskave in premogovnik je v tem času zamenjal veliko lastnikov. Leta 1857 je bila izdelana prva jamska in situacijska karta (Seher, 1986)". (vir: Močnik, 2019. Zaključna seminarska naloga).

Trapisti so konec 19.st prišli v Brestanico. "Skupaj z gradom in s posestmi so trapisti kupili tudi gozdove, kjer je bil sprva glavni gozdar brat Ludvik Mohorko. V gozdovih so si pripravljali les za kurjavo in za izdelavo lesnih izdelkov. Imeli so svojo žago in mizarske delavnice s sodobnimi stroji in pripomočki za obdelovanje lesa. Prvi so imeli skobeljni stroj, celo prej, kot v rudniku Senovo. Glavni mizar je bil brat Maksimiljan Jevšnik. Izdelovali so različne lesarske izdelke in tudi svoje letno obuvale – cokle." (vir: <http://www.muzej-nz.si/si>).

Prvi sodobni načrti upravljanja z gozdovi na območju enote so: *Gospodarski načrt Senovo I* (1959-1968) in *Gospodarski načrt Senovo II* (1960-1969). Izdelala jih je takratna Uprava za gozdarstvo v Novem mestu, sekcija zavoda za urejanje gozdov.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

Na gospodarjenje so bistveno vplivale naravne ujme zato je tudi znaten delež sanitarnega poseka (23%). Poglavitni vzroki so bili: snegolom iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter sečnje iglavcev zaradi podlubnikov in kostanja zaradi kostanjeve šiškarice. Poleg ujm so na intenzivnost gospodarjenja vplivale razmere na trgu lesa, splošno stanje v gospodarstvu in spodbude iz podeželskih skladov.

V zasebnih gozdovih količina izvedenega poseka ne odstopa od povprečja za celotno območje. Realizirano je ~2/3 načrtovanega poseka. Količina poseka je skozi obdobje nihala v odvisnosti od razmer na tgu in zainteresiranosti lastnikov. Precejšen je bil tudi posek zaradi krčitev v kmetijske namene (izdatnejše spodbude v kmetijstvu) ter za graditev gozdnih vlak. Gojitvena dela so predvsem vezana na umetno obnovo pri sanacijah, nega naravnih mladovij pa močno

zaostaja za načrtovano. Gradnja vlak je zaradi spodbud potekala pospešeno, sistem vzdrževanja gozdnih cest pa je potekal utečeno.

Gospodarjenje z državnimi gozdovi je potekalo skladno z načrtovanim, deloma pa je bilo prilagojeno potrebnim sanacijskim sečnjam. Zaradi presežene količine poseka iglavcev (sanitarne sečnje) je nekoliko zaostala realizacija poseka listavcev. Leta 2016 je z Zakonom o gospodarjenju z gozdovi v lasti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 9/16) ustanovljeno podjetje v lasti Republike Slovenije "Slovenski državni gozdovi" d.o.o. (SiDG) z nalogo razpolaganja z državnimi gozdovi, upravljanja državnih gozdov in pridobivanja gozdov. S to spremembo gozdna dela v državnih gozdovih izvajajo usposobljeni zunanji izvajalci, ki jih SiDG izbere po postopkih javnega naročanja.

4.2.1 Posek

V preteklem ureditvenem obdobju je skupno posekano 233.306 m³ lesa (11% lesa iglavcev). Za vse gozdove je posek iz gozdnogospodarskih evidenc korigiran s podatki o poseku pridobljenem z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah (SVP). Glede na načrtovani posek je skupna realizacija sečnje dosegla 68%.

Preglednica 34/D-PP: Ocena poseka med SVP in gozdnogospodarsko evidenco

	Število ploskev	Posek na ploskvah (m ³ /ha/leto)	Odklon zaupanja E+- (5%) (m ³ /ha/leto)	Posek evidence (m ³ /ha/leto)	Delež evid. poseka (%)
Skupaj	443	4,28	0,77	2,09	48,8

Intervalna ocena poseka na stalnih vzorčnih ploskvah (N=443) znaša ob 5% tveganju 4,28 m³/ha/leto ± 0,77 m³/ha/leto oz. 233.348 m³ ± 41.981 m³. Evidentiran posek v gozdnogospodarskih evidencah znaša 48,8% ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 35/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po gozdarskih evidencah		Realiziran posek – po podatkih iz SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	29.768	15.178	51,0	25.080	84,3
Listavci	313.926	98.922	31,5	208.268	66,3
Skupaj	343.694	114.100	33,2	233.348 ± 41.981	67,9

Preglednica 36/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih

Ureditveno obdobje od 2011 do 2020 leta

Rastiščnoogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00021-Gradnova belogabrovja	Iglavci	2.193	1.120	51,1	0,3
	Listavci	19.019	17.250	90,6	5,0
	Skupaj	21.212	18.371	86,5	5,3
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	4.801	3.689	76,8	1,1
	Listavci	58.765	36.645	62,4	10,7
	Skupaj	63.566	40.334	63,5	11,7
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	Iglavci	8.436	6.134	72,7	1,8
	Listavci	12.878	10.227	79,4	3,0
	Skupaj	21.314	16.361	76,8	4,8
00051-Gozdovi toploljubnih listavcev	Iglavci	285	249	87,2	0,1
	Listavci	8.807	6.285	71,4	1,8
	Skupaj	9.092	6.533	71,9	1,9
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	14.048	13.882	98,8	4,0
	Listavci	213.459	137.117	64,2	39,9
	Skupaj	227.507	150.999	66,4	43,9
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	5	0	0,0	0,0
	Listavci	998	708	71,0	0,2
	Skupaj	1.003	708	70,6	0,2
Skupaj	Iglavci	29.768	25.074	84,2	7,3
	Listavci	313.926	208.232	66,3	60,6
	Skupaj	343.694	233.306	67,9	67,9

Ureditveno obdobje od 2001 do 2010 leta

Rastiščnoogojitveni razred		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
		m ³	m ³	%	%
00021-Gradnova belogabrovja	Iglavci	627	407	64,9	0,2
	Listavci	4.906	3.268	66,6	1,5
	Skupaj	5.533	3.675	66,4	1,7
00029-Malodonosni gozdovi gradna in b.gabra	Iglavci	0	210	0,0	0,1
	Listavci	0	3.636	0,0	1,7
	Skupaj	0	3.847	0,0	1,8
00041-Bukovja na silikatih	Iglavci	5.138	3.302	64,3	1,5
	Listavci	40.414	16.719	41,4	7,8
	Skupaj	45.552	20.022	44,0	9,3
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	Iglavci	4.648	2.954	63,6	1,4
	Listavci	6.410	3.705	57,8	1,7
	Skupaj	11.058	6.659	60,2	3,1
00051-Gozdovi toploljubnih listavcev	Iglavci	486	183	37,7	0,1
	Listavci	5.137	1.910	37,2	0,9
	Skupaj	5.623	2.093	37,2	1,0
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	Iglavci	5.108	7.078	138,6	3,3
	Listavci	141.463	63.062	44,6	29,4
	Skupaj	146.571	70.140	47,9	32,7
00140-Varovalni gozdovi	Iglavci	62	0	0,0	0,0
	Listavci	166	35	21,2	0,0
	Skupaj	228	35	15,4	0,0
Skupaj	Iglavci	16.069	14.135	88,0	6,6
	Listavci	198.496	92.335	46,5	43,0
	Skupaj	214.565	106.470	49,6	49,6

V obdobju 2011-2020 je bilo posekano 126.836 m³ lesa več kot v obdobju 2001-2010. V obdobju 2011-2020 je delež lesa iglavcev v sečni masi za 4 odstotnih točk manjši kot v obdobju 2001-2010.

Realizacija načrtovane sečnje je v obdobju 2011-2020 za 18 odstotnih točk večja kot v obdobju 2001-2010. V obdobju 2011-2020 je največja realizacija sečnje v rastiščnoogojitvenem razredu

Gradnova belogabrovja (sanitarne sečnje iglavcev ter tržno zanimivega lesa hrasta na zelo dostopnih legah).

Preglednica 37/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj GGE		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	27.468	300.745	328.213	2.266	12.391	14.657	34	790	824	29.768	313.926	343.694
Izveden - m ³	21.693	200.071	221.764	3.380	8.125	11.505	2	36	37	25.074	208.232	233.306
Realizacija - %	79,0	66,5	67,6	149,2	65,4	78,3	5,0	3,8	3,9	84,2	66,3	67,9
Povp. drevo - m ³	0,90	0,82	0,83	0,59	0,38	0,42	0,12	0,26	0,24	0,84	0,79	0,79

Skupna realizacija načrtovanega poseka je bila v zasebnih gozdovih 68%, v državnih pa 78%.

Realizacija poseka iglavcev je v državnih gozdovih presežena za 49%.

Preglednica 38/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

	Vrste poseka											Posek skupaj	%	%
	Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabeled. drevja	Sanit. posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedov. posek	Posek skupaj			
	Redčen.	Pomlad.	Prebir.											
Zasebni gozdovi														
Iglavci	m ³	6.385	8.171	0	0	0	538	4.756	437	931	474	21.693	16,0	37,4
	%	29,4	37,7	0,0	0,0	0,0	2,5	21,9	2,0	4,3	2,2	100,0		
Listavci	m ³	44.455	93.881	82	75	218	3.643	39.958	4.243	8.434	5.082	200.071	15,7	60,4
	%	22,2	47,1	0,0	0,0	0,1	1,8	20,0	2,1	4,2	2,5	100,0		
Skupaj	m³	50.840	102.052	82	75	218	4.181	44.714	4.680	9.365	5.556	221.764	15,7	56,9
	%	22,9	46,1	0,0	0,0	0,1	1,9	20,2	2,1	4,2	2,5	100,0		
Državni gozdovi														
Iglavci	m ³	639	177	0	0	0	73	2.246	204	0	41	3.380	31,8	60,4
	%	18,9	5,2	0,0	0,0	0,0	2,2	66,5	6,0	0,0	1,2	100,0		
Listavci	m ³	883	3.083	0	1.815	0	91	1.305	242	41	665	8.125	14,7	50,1
	%	10,9	37,9	0,0	22,3	0,0	1,1	16,1	3,0	0,5	8,2	100,0		
Skupaj	m³	1.522	3.260	0	1.815	0	164	3.551	446	41	706	11.505	17,4	52,8
	%	13,2	28,3	0,0	15,8	0,0	1,4	30,9	3,9	0,4	6,1	100,0		
Gozdovi lokalnih skupnosti														
Iglavci	m ³	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0,9	2,6
	%	20,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	79,3	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	11	0	0	0	0	0	0	25	0	0	36	1,2	4,9
	%	31,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	69,0	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	11	0	0	0	0	0	0	26	0	0	37	1,1	4,6
	%	29,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	70,3	0,0	0,0	100,0		
Skupaj GGE														
Iglavci	m ³	7.025	8.348	0	0	0	611	7.002	643	931	515	25.074	17,1	39,4
	%	28,0	33,3	0,0	0,0	0,0	2,4	27,9	2,6	3,7	2,1	100,0		
Listavci	m ³	45.349	96.964	82	1.890	218	3.734	41.263	4.510	8.475	5.747	208.232	15,6	59,8
	%	21,8	46,5	0,0	0,9	0,1	1,8	19,8	2,2	4,1	2,8	100,0		
Skupaj	m³	52.374	105.312	82	1.890	218	4.345	48.265	5.153	9.406	6.262	233.306	15,8	56,6
	%	22,4	45,2	0,0	0,8	0,1	1,9	20,7	2,2	4,0	2,7	100,0		

Po vrsti poseka je največ sečnje bilo pomladitvene (45% od posekanega lesa).

Delež sanitarnega poseka skupaj s posekom oslabelega drevja obsega skoraj 1/4 celotnega poseka. Dobrih 30% iglavcev je posekano iz sanitarnih vzrokov. Poglavitni vzroki so bili: snegolom iz leta 2012, žledolom v letu 2014 ter ciklične gradacije podlubnikov.

Delež poseka za potrebe gradnje gozdne infrastrukture je bil 2%. Zaradi posegov v gozd (krčitve) je bilo posekano 9.406 m³ lesa.

Preglednica 39/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	5,8	20,1	0,9
Jelka	3,2	21,0	0,5
Bor	0,7	4,2	0,1
Macesen	0,2	23,8	0,0
Ostali igl.	0,8	45,8	0,1
Bukev	49,7	16,4	7,8
Hrast	15,3	13,3	2,4
Pl. lst.	3,5	14,2	0,6
Dr. tr. lst.	19,1	16,1	3,0
Meh. lst.	1,7	16,7	0,3
Skupaj iglavci	10,7	17,1	1,7
Skupaj listavci	89,3	15,6	14,1
Skupaj	100,0	15,8	15,8

V skupni masi posekanega lesa je bilo 11% iglavcev in 89% listavcev. Posek iglavcev je bil intenzitete 17% na zalogo, listavcev pa 16%.

V skupnem poseku je bilo največ lesa bukke (48%), dr. trdih listavcev (19%), hrasta (15%) in smreke (6%).

Skupaj je posekano 16% lesne zaloge.

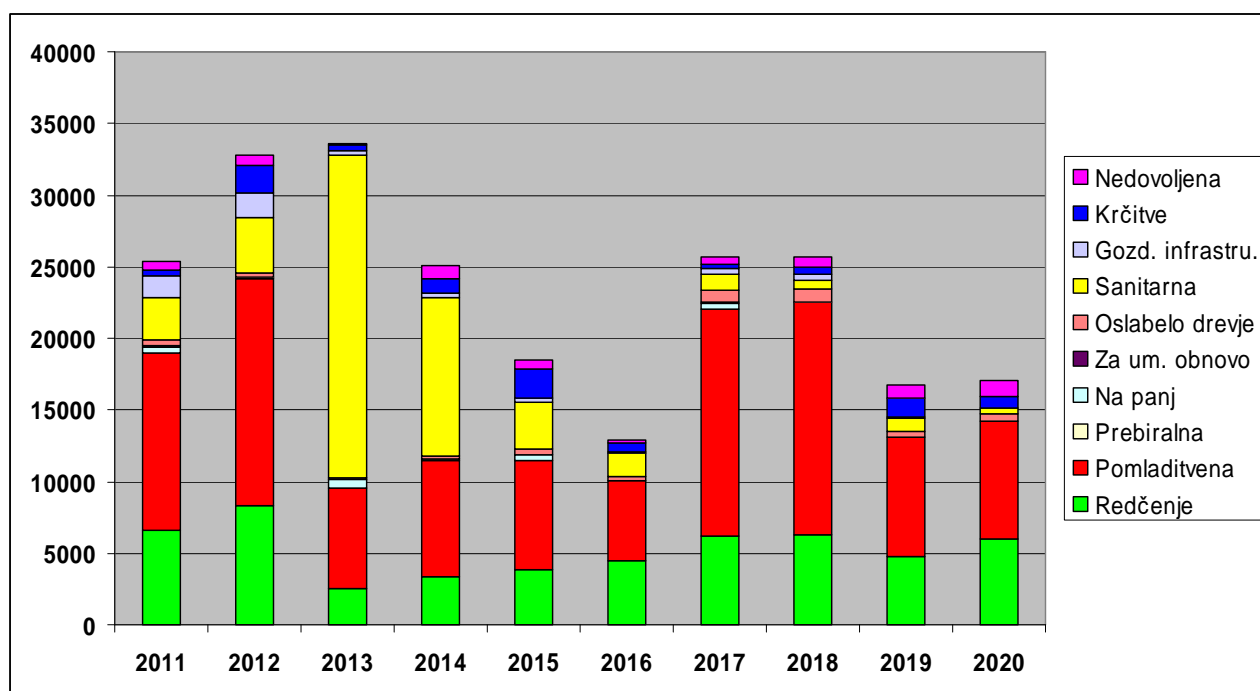
Preglednica 40/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,6	16,4	16,1	11,9	34,0	17,1	4,6
Listavci	8,8	11,2	15,1	15,6	26,4	15,6	38,2
Skupaj	8,6	11,6	15,2	15,2	27,2	15,8	42,8

Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. Intenziteta sečnje v zadnjem (V) debelinskem razredu je bila najmočnejša (27%). V debelinskih razredih I in II (10-29 cm premera) se je intenziteta sečnje gibala od 8% do 12%.

Skupno je bil posek iglavcev nekoliko intenzivnejši.

Povprečni letni posek v enoti je bil 4,28 m³/ha.

Grafikon 1: Pregled poseka po letih ureditvenega obdobja

Povprečni letni posek se je gibal med 15.000 in 25.000 m³/leto. Izjeme so bile leti 2013 in 2014 ko je prevladoval sanitarni posek. V ostalih letih ureditvenega obdobja pa je prevladoval pomladitveni posek.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

V zasebnih gozdovih je glavnina del opravljena pri sanacijah s sadnjo. V celoti je realizirana zaščita sadik pred divjadjo, obžetev pa na dobri 1/3. Nega naravnega mladovja je slabše realizirana. Opravljena je na 60 ha od 530 ha načrtovane. Ostala gojitvena dela so bila opravljena na zelo majhnem deležu načrtovane površine.

V državnih gozdovih so bila gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, v celoti realizirana. Poudarek aktivnosti je bil predvsem na sanacijah s sadnjo ter zaščito nasadov.

V gozdovih lokalnih skupnosti načrtovana gojitvena dela niso bila opravljena.

Preglednica 41/OGDL/OGD : Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupno

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Skupaj		
		Načrt	Izved.	%	Načrt	Izved.	%	Načrt	Izved.	%
Priprava sestoja	ha	299,76	7,90	2,6	8,06	0,00	0,0	308,85	7,90	2,6
Priprava tal	ha	25,56	2,93	11,5	0,43	0,30	69,8	26,01	3,23	12,4
Sadnja	ha	12,14	4,73	39,0	0,60	0,60	100,0	12,74	5,33	41,8
Obžetev	ha	127,44	49,39	38,8	12,07	11,44	94,8	139,51	60,83	43,6
Nega mladja	ha	145,65	8,70	6,0	4,69	0,62	13,2	156,44	9,32	6,0
Nega gošče	ha	270,64	40,05	14,8	9,12	0,00	0,0	289,00	40,05	13,9
Nega letvenjaka	ha	117,58	12,15	10,3	11,24	2,20	19,6	128,82	14,35	11,1
Nega drogovnjaka	ha	108,99	8,25	7,6	18,78	5,34	28,4	127,93	13,59	10,6
Zaščita s količ./tulci	kos	7.750	7.390	95,4	1.100	1.700	154,5	8.850	9.090	102,7
Zaščita z ograjo	m	1.850	7.940	429,2	0	460	0,0	1.850	8.400	454,1
Varstvo pred žuželk.	dni	0,0	9,23	0,0	0,0	1,65	0,0	0,0	10,88	0,0
Vzdrževanje vodnih pov.	dni	0,0	13,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13,50	0,0
Postavitev valilnic in dr.	dni	0,0	0,88	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,88	0,0
Ostala biomelior.dela	dni	0,0	0,65	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	0,65	0,0
Varstvo pred erozijo	dni	0,0	0,0	0,0	0,0	11,25	0,0	0,0	11,25	0,0

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

V preteklem ureditvenem obdobju ni bilo novogradenj gozdnih cest. Gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih je bila intenzivna, zaradi subvencij iz programa za razvoj podeželja 2007-2013 in 2014-2020 ter zaradi sanacije vetroloma. To je vidno tudi v zmanjšanju deleža traktorskega spravila na razdaljah 400 do 600 m in zmanjšanju deleža ročnega predspravila.

Preglednica 42: Zgrajene in rekonstruirane vlake po lastništvu 2011-2020 (v metrih)

Leto	Zasebni gozd		Državni gozd	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2011				
2012	600		400	
2013	730			
2014	3.535	215	265	
2015	750		90	
2016	2.225		80	490
2017	895			
2018	1.810			
2019	1.035	155		
2020	420			
Skupaj	12.000	370	835	490

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

Dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru rednega gospodarjenja z gozdovi (izbira drevja za posek, gojitvena in varstvena dela, gradnja gozdnih prometnic).

V evidenci gojitvenih del so še biomeliorativna dela opravljena z namenom izboljšanja življenjskega okolja prostoživečih živali: vzdrževanje vodnih površin (13,5 dni), postavitve valilnic (0,88 dni), ostala biomeliorativna dela (0,65 dni).

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2011-2020

Preglednica 43/D-KRC: Krčitev gozdov v ureditvenem obdobju 2011 do 2020 po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,03	0,67	27,98	0,25	0,05	1,85	30,83

V preteklem desetletju je skupno bilo izkrčeno 30,83 ha gozdov. Za 27,98 ha gozdov je bilo izdano 75 dovoljenj za krčitev gozda v kmetijski namen v obliki odločbe. V gozdovih enote so se gradili tudi linijski infrastrukturni in energetske objekti vendar zanje znatnejše krčitve gozdov niso bile potrebne. Zaradi rekonstrukcije ceste Zdole - Krško je izkrčeno 0,65 ha gozda. V Globokem je zaradi sanacije brežine kamnoloma ob cesti izkrčeno 0,25 ha gozda. Na površini 1,85 ha so gozd ogradili zaradi gradnje obor za divjad. Zaradi urbanizacije je bilo izkrčeno 0,03 ha gozdov ob objektih in na robu naselij.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2011-2020

Lesna zaloga in prirastek

Po sedanjih inventurnih podatkih je povprečna lesna zaloga enote večja za ~20 m³/ha, oz je ~10 m³/ha večja od načrtovane (upoštevajoč prirastek ter načrtovano sečnjo v preteklem desetletju). Vzrok je v povečanju gozdnih površin in nerealiziranem poseku.

Glede na intenzivnejši posek iglavcev je sedanji delež iglavcev v zalogi za ~3 m³/ha manjši od pričakovanega.

V debelinski strukturi povprečne zaloge je prišlo do upada deleža dreves I., II. in III debelinskega razreda (10-39 cm premera) ter porasta deleža dreves nad 40 cm premera.

Povprečni letni hektarski prirastek je manjši za ~1 m³.

V enoti se zaradi neizkoriščenega poseka povečuje povprečna zaloga. Zaloga se kopiči na debelejših drevesih, ki so začela slabše priraščati. Kljub intenzivnejšem poseku iglavcev, njihov delež v zalogi se še vedno krepi.

Razvojne faze

V preteklem načrtu je bil ugotovljen primanjkljaj mladovij in drogovnjakov ter presežek debeljakov. Podana je bila usmeritev hitrejšega zaključevanja obnov (na ~300 ha) z namenom povečanja deleža mladovij. Po sedanjih podatkih za enoto se je površina mladovij namesto povečala, zmanjšala za dobrih 90 ha. Zaradi nezaključenih obnov je površina sestojev v obnovi večja za 285 ha.

Površine drogovnjakov in debeljakov so se z novim popisom občutno zmanjšale na račun raznomernih gozdov. Nenegovani, vrzelasti, večinoma že pomlajeni drogovnjaki in debeljaki s skupinami primešanih iglavcev v sestojih so sedaj zajeti v raznomerno skupino. Značilno je da se pojavlja vertikalna zapolnjenost teh gozdov. Med listavci prevladujejo drevesa panjevskega porekla, gospodarjenje pa je osredotočeno na posek posameznega drevja ali skupin dreves na manjših površinah.

Razmerje raznodobnih razvojnih faz se ne približuje modelnemu razmerju optimalne rabe. Povečuje se delež raznomernih sestojev kot posledica male posesti, ekstenzivnega gospodarjenja in nedokončanih pomladitev.

Posek

Skupno znaša dosežen posek 68% od načrtovanega (84% pri iglavcih in 66% pri listavcih).

Prevladovali sta pomladitvena in sanitarna sečnja bukve, hrasta, dr.trdih listavcev in smreke. Posek je bil skoncentriran na debelo drevje. Več kot 3/4 poseka je realizirano v drevesih nad 30 cm premera. Največ v deblinskih stopnjah 7, 8 in 9 (37% poseka).

Doseženi delež pomladitvenega poseka in redčenja je manjši od načrtovanega, delež sanitarnega pa je znatno presegel načrtovano.

Gojitvena dela

Nega naravnih mladovij je dosegla 10% načrtovane, kar je v okvirju povprečja za območje. Načrtovane so bile večje površine (300 ha) ukrepa priprave sestoja na naravno obnovo s tendenco pospeševanja obnov. Glede na realizacijo je bil odziv zanemarljiv.

Glavnina gojitvenih aktivnosti je bila posvečena sanacijam po ujmah s saditvijo ter nego in zaščito nasadov.

Gradnja gozdnih prometnic

V ciljih preteklega načrta sta bila opredeljena dva predela, kjer bi bilo potrebno izgraditi novo cesto (Švarč in predel med Zalogom in Ložcam). Novogradenj gozdnih cest ni bilo.

Gradnja gozdnih vlak v zasebnih gozdovih je bila intenzivna (12 km). Zmanjšal se je delež traktorskega spravila na razdaljah 400 do 600 m in delež ročnega predspravila lesa v enoti.

Funkcije gozdov

Gozdovi enote v glavnem imajo naravno sestavo, ki zagotavlja ekološko stabilnost. Za ohranitev ekoloških in socialnih funkcij gozda pa je potrebna tudi proizvodna stabilnost (trajnost) in urejenost gozda. Delež gozda s pomembnimi ekološkimi in socialnimi funkcijami v enoti se ne zmanjšuje.

Biomeliorativna dela so izvajali upravljavci lovišč skladno z Letnimi načrti lovsko upravljavskih območij in Letnimi načrti lovišč.

V evidenci gojitvenih del so še biomeliorativna dela opravljena z namenom izboljšanja življenskega okolja prostoživečih živali: vzdrževanje vodnih površin (13,5 dni), postavitve valilnic (0,88 dni), ostala biomeliorativna dela (0,65 dni).

Doseganje ciljev v gozdovih v lasti RS

Predvsem zaradi zaraščanj se povečuje površina državnih gozdov v enoti. Povprečna lesna zaloga je za ~10m³/ha večja. Delež iglavcev je v lesni zalogi za 5 odstotnih točk manjši. Zmanjšuje se delež bukve in hrasta ter povečuje delež dr.trdih listavcev. Povečal se je delež starejših razvojnih faz in raznomernih sestojev.

V preteklem desetletju je letni posek znašal 4,1 m³/ha. V realiziranem poseku je bilo 30% lesa iglavcev (od tega večinoma iz sanitarnih vzrokov). Načrtovan posek iglavcev je tako bil presežen za 49%, skupni posek pa je dosegel 78% načrtovanega.

Gojitvena dela, predpisana z gozdnogojitvenimi načrti, so v celoti realizirana. Poudarek je bil na sanaciji površin po ujmah.

5 Oris zakonitosti razvoja gozdov

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Meja enote je nespremenjena. Glede na pretekli načrt se je površina vseh gozdov enote povečala za 147 ha. Povečanje površine je nastalo predvsem zaradi uvrščanja zaraščajočih kmetijskih zemljišč v gozd.

Gozdnatost območja enote je večja za 1,2 odstotnih točk. Zaraščajočih površin v gozdnem prostoru je 110 ha kar je nekoliko manj kot v preteklem načrtu.

5.1.2 Lesna zaloga , prirastek in možni posek

Povprečna lesna zaloga v enoti se je v zadnjih dvajsetih letih povečala za ~40 m³/ha. Povečanje lesne zaloge je večinoma rezultat nerealizirane sečnje v zasebnih gozdovih.

Delež iglavcev se je v povprečni zalogi povečal za 0,5 odstotnih točk (največ pri jelki). Pri listavcih se krepijo deleži dr.trdih listavcev in pl.listavcev, upadajo pa deleži bukve in hrasta.

Povprečni volumen letnega prirastka je 10,6% manjši od prirastka iz preteklega obdobja. Glede na zalogo je letni prirastek na ravni 2,3% zaloge letno. V primerjavi s preteklim obdobjem je letni odstotek priraščanja zaloge manjši.

Po podatkih iz SVP, za vse gozdove enote, je letni realiziran posek v preteklem ureditvenem obdobju znašal 4,28 m³/ha (0,46 m³/ha za iglavce in 3,82 m³/ha za listavce).

Načrtovani posek za naslednje desetletje je 7,17 m³/ha.

Preglednica 44/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	5.712,18	20,7	227,6	248,3	0,74	6,65	7,39	0,25	1,62	1,86
2011	5.452,05	26,9	244,2	271,1	1,17	6,39	7,56	0,46	3,82	4,28
2021	5.599,47	30,0	259,6	289,6	1,09	5,68	6,76	0,76	6,41	7,17

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Preglednica 45/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	4,4	1,4	2,1	0,1	0,2	50,5	18,4	3,1	18,0	1,8
2011	4,6	2,4	2,5	0,1	0,3	47,8	18,1	3,9	18,7	1,6
2021	4,5	2,8	2,6	0,1	0,3	46,4	17,2	5,3	18,8	2,0

Preglednica 46/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %)

	Lesna zaloga %						Prirastek %						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	90,4	109,3	97,3	94,2	109,0	111,5	54,3	107,4	121,1	123,5	157,1	93,2	143,2
Listavci	66,7	93,8	91,5	114,5	120,5	106,3	66,2	96,3	91,3	101,0	93,0	88,7	114,4
Skupaj	69,9	94,9	92,1	112,1	119,2	106,8	63,3	97,7	94,7	104,2	100,0	89,4	116,9

V zadnjem desetletju se je povprečna hektarska zaloga povečala za ~7%. Pri iglavcih za ~12%, pri listavcih za ~6%.

Deleži dreves I. II. in III. debelinskega razreda upadajo. Povečujejo se deleži dreves z največjimi premeri.

Skupni prirastek je v zadnjih desetih letih upadel. Upadu največ prispeva primanjkljaj pri tanjših drevesih (I. in II. debelinski razred).

Načrtovani možni posek je za 17% višji od načrtovanega pred desetletjem. Načrtovan posek iglavcev je višji za 43%, listavcev pa za 14%.

*Preglednica 47/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge po lastniških kategorijah
Skupaj GGE*

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	146.661	1.331.574	1.478.235
Vrast	2.408	14.167	16.574
Prirastek (letni*10)	63.660	348.440	412.100
Sečnje po evidenci	25.074	208.232	233.306
Pričakovana zaloga	187.655	1.485.949	1.673.603
Ugotovljena zaloga	168.247	1.453.547	1.621.794
Indeks % (ugotovljena LZ/pričakovana LZ)	89,7	97,8	96,9

Ugotovljena lesna zaloga za enoto je 3% nižja od pričakovane na osnovi prirastka v preteklem desetletju, vrasti ter poseka ugotovljenega na SVP.

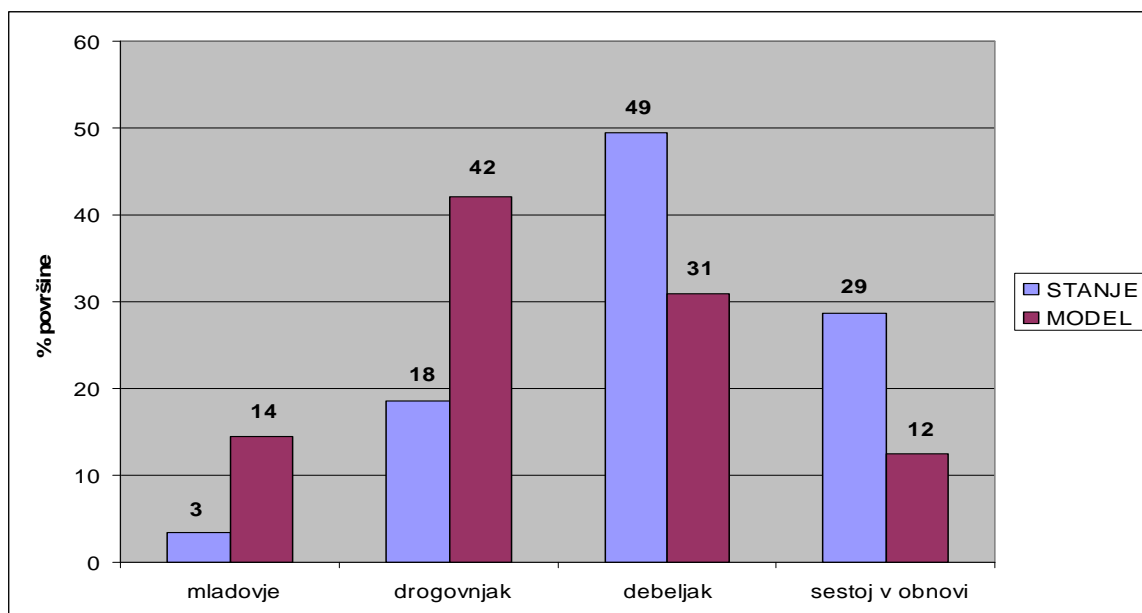
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Modelno razmerje razvojnih faz za enoto smo izračunali s pomočjo tehtanja modelnih deležev razvojnih faz po posameznih rastiščnogojitvenih razredih (v izračun ni vključen RGR *Varovalni gozdovi*). Na isti način je določeno povprečno trajanje razvojnih faz in povprečno proizvodno obdobje v gozdnogospodarski enoti. Modelni deleži razvojnih faz in proizvodne dobe v posameznih razredih so povzeti iz območnega gozdnogospodarskega načrta.

Preglednica 48/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	134,31	2,4	3	19	14	577,10	-77
Drogovnjak	736,99	13,2	18	54	42	1.677,54	-56
Debeljak	1.970,08	35,2	49	40	31	1.232,48	60
Sestoj v obnovi	1.142,64	20,4	29	16	12	496,90	130
Raznomerno (sk-gnz)	1.508,16	26,9					
Panjevec	73,95	1,3					
Pionirski gozd z grmišči	33,34	0,6					
Skupaj	5.599,47	100,0	100	128	100		

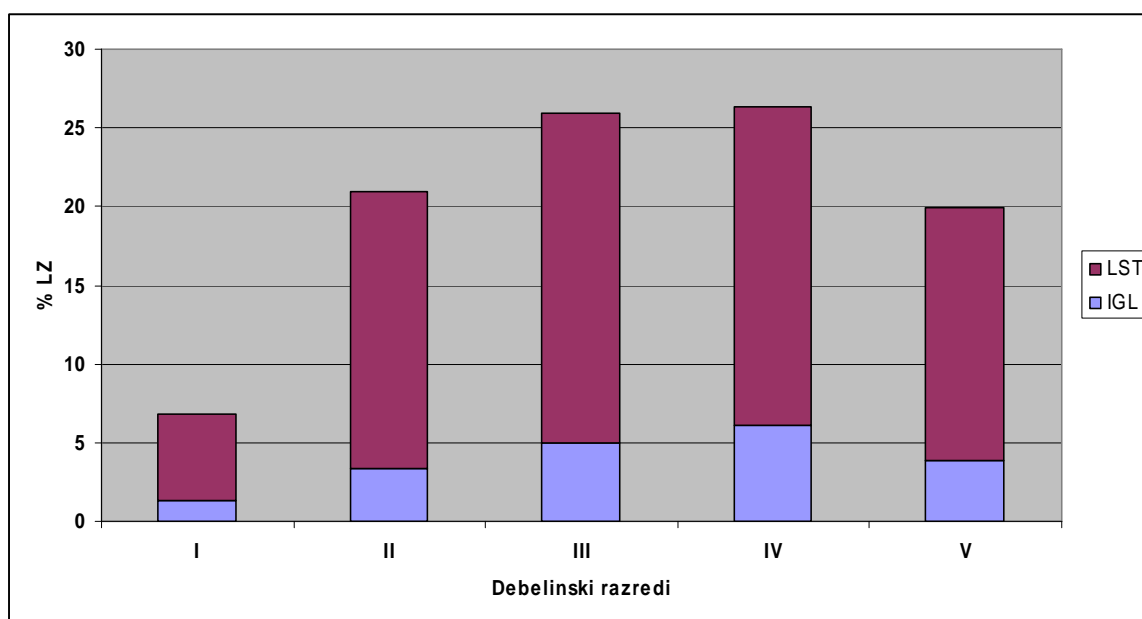
Grafikon 2: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev

Primerjava dejanskega stanja deleža razvojnih faz z modelnim je pokazala, da dejansko stanje odstopa od modelnega stanja trajnostnega razvoja gozdov in trajnosti donosov. Primerjava kaže, da je preveč debeljakov in sestojev v obnovi, ostalih razvojnih faz pa primanjkuje.

V zadnjih 20-tih letih se delež mlajših razvojnih faz niža, starejših pa viša. S tem se nakazuje trend pomlajevanja sestojev. K temu prispeva tudi višanje možnega poseka v tem obdobju. Delež mladovij in drogovnjakov še vedno zelo zaostaja.

V naslednjih desetih letih je ob predpostavki celotne realizacije poseka in načrtovanih usmeritev po sestojih, možno pričakovati razmerje razvojnih faz: mladovje 11%, drogovnjak 12%, debeljak 32%, sestoj v obnovi 16%, raznomerni 27% in ostalo 2%.

Na dobri 1/4 gozdov enote so sestoji raznomerne zgradbe. V nižje ležečih gozdovih so to drobne posesti v katerih prevladujejo točkovni poseki. Pomlajevanje vrzeli pa je prepuščeno naravi. V višje ležečih gozdovih so to sestoji z bohorsko jelko, nato toploljubni gozdovi v katerih skoraj ni gospodarjenja in presvetljeni bukovi sestoji v katerih obnova ni bila dokončana.

Grafikon 3: Lesna zaloga raznomernih sestojev in njena struktura po deb. razredih

Povprečna lesna zaloga raznomernih sestojev je 283 m³/ha (20% iglavcev). V drevesih do 29 cm premera je 28% zaloge, v drevesih od 30-49 cm premera je 52% zaloge in v drevesih nad 50 cm premera je 20% zaloge. Zaloga je skoncentrirana v III. in IV. deb.razredu.

V povprečni lesni zalogi prevladujejo: bukev (25%), graden (16%), cer (13%), jelka (10%), gorski javor (6%), beli gaber (6%), rdeči bor (5%), smreka (4%), kostanj (3%), črni gaber (3%)... Letno priraščajo 6,93 m³/ha. Pokritost s podmladkom je 16%.

V raznomernih sestojih po številu prevladuje tanjše drevje s posameznimi večjimi in manjšimi skupinami debelejšega drevja. Razgibana vertikalna struktura, povečini naravna drevesna sestava in zadostno pomlajevanje nakazujejo stabilnost sestojev.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V prejšnjem načrtu so bile opredeljene smernice za ravnanje z vsemi funkcijami.

Za njihovo uresničevanje je bilo zagotovljeno ustrezno gospodarjenje, ki je vključevalo varstvene predpise in omejitve pri gospodarjenju. V splošnem je bila trajnost funkcij zagotovljena.

Gozdovi enote so večinoma naravni, vitalni in dobro ohranjeni. Sestojni parametri so z vidika biološke stabilnosti gozdov večinoma ugodni (višina lesne zaloge, ohranjenost drevesne sestave, poškodovanost sestojev). V sestojih se več ne vnašajo iglavci in rastišču neprimerne vrste. Delež smreke kot ostanek preteklega gospodarjenja postopoma opada. V enoti je še pogost rdeči bor, ki je zaenkrat odpornejši. Starejša drevesa iglavcev se sušijo, podmladek pa mestoma konkurira naravnim listavcem.

Slabšo vitalnost je opaziti pri pravemu kostanju in gorskemu brestu. Ob holandski bolezni brestov, smo v zadnjih letih zaznali tudi hitro širjenje jesenovega ožiga. Prizadeto drevje posledično močno napada pisani jesenov ličar. Na več mestih v enoti je bil najden javorov rak.

Po dolinah potokov se v hribovit gozdni predel enote širijo invazivne in tujerodne vrste: navadna barvilnica (*Phytolacca americana*), topinambur (*Helianthus tuberosus*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*), balfourova nedotika (*Impatiens balfourii*), drobnocvetna nedotika (*Impatiens parviflora*), navadno volčje jabolko (*Physalis alkekengi*), veliki pajesen (*Ailanthus altissima*), ameriški javor (*Acer negundo*)...Mestoma je zaradi močne razraščeniosti rast avtohtonih rastlin ovirana.

Drevesna sestava in poraščenost v varovalnih gozdovih sta ustrezni.

Obnova sestojev poteka večinoma neproblematično. V zadnjih desetih letih je skupno bilo le 5 ha obnove s sadnjo. Številčnost divjadi mestoma ovira naravno pomlajevanje, v glavnem z zmanjševanjem drevesne pestrosti v podmladku ali mladju (plemeniti listavci).

V sestojih je tudi dovolj mrtvega drevja ter trohnečih lesnih ostankov. Zlasti po ujmah v preteklem obdobju. Zaradi mozaičnega prepletanja razvojnih faz in zgradb ter pestre drevesne sestave je stanje z vidika biotopske funkcije ugodno. Gozdni rob je zaradi bujne rasti listavcev večinoma dobro ohranjen.

Na trajnost zagotavljanja funkcij neugodno vpliva porušeno razmerje razvojnih faz enodobnih gozdov in slabša realizacija načrtovanih gozdnogospodarskih ukrepov (predvsem v zasebnih gozdovih).

6 Cilji, usmeritve in ukrepi

6.1 Splošni cilji

V skladu z izhodišči Nacionalnega gozdnega programa, ZG, GGN GGO Brežice ter naravnih, gospodarskih, posestnih razmer in potreb po zagotavljanju funkcij gozdov v enoti smo določili naslednje splošne cilje gospodarjenja z gozdovi:

Ekološki cilji

- ekološko stabilen gozd z rastišču primernimi drevesnimi vrstami in rastišču primerno zgradbo,
- usklajeni odnosi med rastlinsko in živalsko komponento in nemoteno naravno pomlajevanje,
- gozd, ki na strmih pobočjih preprečuje erozijo ali plazenja,
- gozd, ki ohranja vodne vire in blaži ekstremne odtoke,
- ohranjeni živalski habitati,
- ohranitev ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.

Socialni cilji

- gozd, ki ohranja naravno in kulturno dediščino v gozdu,
- razgiban in pester gozdni rob, ki je sestavni del estetske podobe krajine,
- urejene in vzdrževane poti in dostopi do rekreacijsko in turistično zanimivih objektov,
- ustrezen režim rabe gozdnih cest, ki preprečuje odlaganje odpadkov in vnašanje nemira,

Proizvodni cilji (ob predpostavljene realizaciji načrtovanih usmeritev po sestojih)

- letni posek na ravni 7,17 m³/ha; iglavcev 0,76 m³/ha in listavcev 6,41 m³/ha,
- ciljna povprečna lesna zaloga na koncu načrtovanega obdobja naj bi bila za ~2% nižja od sedanje oz., ~285 m³/ha v okvirnem razmerju iglavcev 12% in listavcev 88%,
- ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,2%, jelka 3,6%, bor 3,8%, ost.igl. 0,1%, bukev 46,9%, hrast 17,4%, plem. listavci 5,4%, drugi trdi list. 17,1%, mehki list. 1,5%.
- na 71% površine enote je v naslednjih desetih letih možno pričakovati razmerje razvojnih faz raznodobnih sestojev: mladovje 11%, drogovnjak 12%, debeljak 32% in sestoj v obnovi 16%,
- na 27% površine enote raznomerni sestoji bukve, gradna, cera, jelke, kostanja in belega gabra s povprečno zalogo ~280-285 m³/ha,
- na 2% površine enote ostale razvojne faze gozda (panjevci, pionirski gozd),
- ciljna kvaliteta je hlodovina iglavcev za žago I in hlodovina listavcev za furnir, luščenje ali za žago I,
- vzdrževana gozdna infrastruktura in povečanje deleža odprtosti,
- sanirane površine po ujmah,
- ob povečanju zainteresiranosti lastnikov za delo v gozdu, doseči višjo realizacijo gojitvenih del v zasebnih gozdovih,
- gozd, ki trajno zagotavlja proizvodne in vse ostale funkcije,

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Za doseglo splošnih ciljev so določene naslednje usmeritve razdeljene po razvojnih fazah gozda:

Mladovja

- v največji možni meri naravno obnavljati sestoje,
- povečati delež mladovij v enoti (na 15% raznodobnih, oz. skupno ciljno površino ~600 ha),
- pospeševati bukev, graden in g.javor,
- naravno mladje izjemoma po potrebi spopolnjevati z avtohtonimi drevesnimi vrstami,
- izboljšati zasnove in negovanost mladovij s pravočasno in ustrezno nego,

Drogovnjaki

- skupna povprečna intenziteta sečenj (sanitarne in redčenj) naj bo 21% od lesne zaloge pri iglavcih in 16% pri listavcih;
- z zgodnjim redčenjem povečevati stabilnost sestojev, pestrost drevesne sestave in povprečno debelino in kakovost drevja,

Debeljaki

- povprečna intenziteta sečenj pri redčenjih naj bo 17% na lesno zalogo iglavcev in 14% na zalogo listavcev; pri redčenjih v debeljakih sproščati krošnje kvalitetnih dreves (akumulacija prirastka) ter ohranjati bodoče semenjake;
- povprečna intenziteta sečenj v sestojih, ki se jih pripravlja na obnovo, naj bo 26% na lesno zalogo iglavcev in 31% na zalogo listavcev; obnovo začeti na 14% površine debeljakov (~275 ha);

Sestoji v obnovi

- obnovo zaključiti na 47% površine sestojev v obnovi (~540 ha),
- kjer podmladka na pomlajeni površini še ni dovolj, obnovo nadaljevati s povprečno intenziteto sečenj 33% na lesno zalogo iglavcev in 44% na zalogo listavcev,

Raznomerni

- ohraniti delež raznomernih sestojev v enoti,
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo,
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 27% na lesno zalogo iglavcev in 18% na zalogo listavcev,
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa,
- nego podmladka je mogoče opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu;

V GGE ni območij, na katerih posamična izbira dreves za možni posek ni obvezna.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Gozdnogojitvene usmeritve in ukrepi so istočasno tudi usmeritve in ukrepi za krepitev in uskladitev funkcij gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na zavarovanih območjih, na območjih varovanja naravnih vrednot ter na ekološko pomembnih območjih in posebnih varstvenih območjih (Natura 2000) so povzete po Naravovarstvenih smernicah (Žitnik, 2020), Zavoda za varstvo narave RS.

Usmeritve za gospodarjenje z gozdovi na območjih, ki so urejena s predpisi na področju urejanja voda, je izdelala Direkcija RS za vode.

Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje GGN GGE Senovo je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, OE Ljubljana, novembra 2020.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in zaščitno funkcijo

Na pobočjih, ki so zaradi naravnih dejavnikov manj stabilna, ima gozd poudarjeno varovalno vlogo. Če so pod njimi naselja ali infrastrukturni objekti ima gozd poudarjeno tudi zaščitno vlogo. Splošne usmeritve pri gospodarjenju so: postopno, zadržano in malopovršinsko gospodarjenje s čim manjšimi posegi pri gradnji gozdnih prometnic in spravi luze.

Podrobnejše usmeritve so podane v poglavju 6.2.4 Usmeritve za delo v varovalnih gozdovih.

Usmeritve za gospodarjenje s hidrološko funkcijo in za upravljanje z vodami

Poudarjeno hidrološko funkcijo ima 17% gozdov enote. Predvsem so to vodovarstvena območja določena na podlagi občinskih odlokov. Hidrološko funkcijo na 1. stopnji (325 ha) opravljajo gozdovi na območju I. in II. varstvenega režima (Dovško, Dolenja vas, Gorica in Vetrnik) ter gozdovi v okolici jam, izvirov in drugih kraških pojavov.

Hidrološko funkcijo na 2. stopnji (645 ha) v enoti opravljajo gozdovi na vodovarstvenem območju III. varstvenega režima in gozdovi ob vodotokih v širini ene do dveh drevesnih višin.

Hidrološko funkcijo na 3. stopnji opravljajo vse preostale površine gozdov, kjer hidrološka funkcija ni poudarjena na prvi ali drugi stopnji.

Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člen ZV-1 oz. 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00).

Priobalna zemljišča celinskih voda 1. reda (reka Sava) segajo 15 m od meje vodnega zemljišča, na ostalih vodotokih v enoti (2. reda) pa 5 m od meje le-tega. Izven naselij je ta pas za vode 1. reda širok 40 m (Ur. l. RS št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15). Posegi na vodno in priobalno zemljišče niso dovoljeni, razen za izjeme iz 37. člena ZV-1.

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih s predpisi o ohranjanju narave.

Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov, odlaganje in pretovarjanje nevarnih snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki, odlaganje

ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi, odlaganje odpadkov.

V okviru usklajevanja posegov v varovane pasove vodotokov je potrebno redno sodelovanje s službo, pristojno za vode in z upravnimi organi pri posegih v varovana in ogrožena območja (vodna in priobalna zemljišča, poplavna območja).

Varovana območja (hidrografija) po predpisih o vodah so prikazana v karti 7 prostorskega dela načrta.

Ogrožena območja v enoti po Zakonu o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 in nasl.) so: poplavna, erozijska in plazljiva.

Za poplavna območja so določena vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. čl. ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Poplavna območja so v enoti vezana na nižinski del ob reki Savi. Prikazana so v gozdnogospodarskem načrtu, načrtovani posegi pa usklajeni z omejitvami iz predhodne točke ter pogoji in omejitvami iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08). Ohraniti je potrebno obstoječe retenzijske površine, ureditve pa načrtovati celovito, s ciljem zmanjševanja obstoječe poplavne ogroženosti.

Površine gozdov v enoti po razredih poplavne nevarnosti so:

- razred velike poplavne nevarnosti 11,35 ha,
- razred srednje poplavne nevarnosti 16,04 ha,
- razred majhne poplavne nevarnosti 2,10 ha,
- razred preostale poplavne nevarnosti 0,12 ha.

Iz opozorilne karte poplav so v gozdovih enote naslednja območja:

- zelo redkih (katastofalnih) poplav 35,57 ha,
- redkih poplav 34,51 ha,
- pogostih poplav 0,00 ha.

V območja poplavnih dogodkov spada 30,43 ha gozdov enote.

Območja razredov poplavne nevarnosti, območja iz opozorilne karte poplav in poplavni dogodki so prikazani na karti št. 7 v prostorskem delu načrta.

Iz opozorilne karte erozije območje, ki pokriva gozdove enote, je:

- z običajnimi zaščitnimi ukrepi 1.634,04 ha,
- z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi 726,74 ha.

Erozijsko območje z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi se razprostira v osrednjem delu enote (Presladol, Dolenja vas, Mačkovec; Veliki Dol, Dovško, Gorenji Leskovec). Območja z običajnimi ukrepi pa v južnem in severnem delu enote (Črna mlaka, Slom, Vetrnik, Reštanj, Dobrova).

Na erozijskem območju je v skladu z 87. členom ZV-1 prepovedano:

- poseganje v prostor na način, ki pospešuje erozijo in oblikovanje hudournikov,
- ogoljevanje površin,
- krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije,

- zasipavanje izvirov,
- nenadzorovano zbiranje ali odvajanje zbranih voda po erozivnih ali plazljivih zemljiščih,
- omejevanje pretoka hudourniških voda, pospeševanje erozijske moči voda in slabšanje ravnovesnih razmer,
- odlaganje ali skladiščenje lesa in drugih materialov,
- zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom,
- odvzemanje naplavin z dna in brežin, razen zaradi zagotavljanja pretočne sposobnosti hudourniške struge,
- vlačenje lesa.

Večinski del gozdov enote je na območju "srednje verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" (38%). Na območju "majhne verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" je 23% gozdov.

Območja "velike verjetnosti pojavljanja zemeljskih ali hribinskih plazov" obsegajo 33% gozdov enote. To so območja gozdov na nekompaktnih matičnih kamninah (predeli Vetrnika, Črne mlake, Sloma, Dolenjega Leskovca, Presladola, Mačkovca, Reštanja...). Na plazljivem območju lastnik zemljišča ali drug posestnik ne sme posegati v zemljišče tako, da bi se zaradi tega sproščalo gibanje hribin ali bi se drugače ogrozila stabilnost zemljišča.

Na tem območju je prepovedano:

- zadrževanje voda, predvsem z gradnjo teras, in drugi posegi, ki bi lahko pospešili zamakanje zemljišč,
- poseganje, ki bi lahko povzročilo dodatno zamakanje zemljišča in dvig podzemne vode,
- izvajati zemeljska dela, ki dodatno obremenjujejo zemljišče ali razbremenjujejo podnožje zemljišča,
- krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč.

Na območjih, kjer je predvidena ali se zaradi naravnih dejavnikov (okužbe, insekti, vetrolomi, žledolomi ipd.) izvaja intenzivna sečnja je preredčene in ogoljene površine potrebno ustrezno protierozijsko zavarovati ter predvideti ukrepe in izvesti vse potrebne ukrepe, ki bodo zagotavljali ustrezno stabilnost brežin in preprečevali oz. zadrževali povečan odtok padavin oz. vode, plavin in plavja s teh površin. Ukrepi morajo biti usklajeni s področjem upravljanja z vodami in celovito sistematiko upravljanja in urejanja voda.

Pri gospodarjenju z gozdovi v obvodnem prostoru je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Obveze (vir: projekt Gozd in voda):

- Obvezna je uporaba biološko razgradljivih olj za mazanje motornih žag ter v hidravličnih sistemih strojev in tehnična brezhibnost vozil pri vseh gozdarskih delih.
- Pranje, vzdrževanje oz. popravilo gozdne mehanizacije naj se v gozdu ne izvaja.
- Parkirna mesta za gozdno mehanizacijo in pretakalne ploščadi morajo biti ali tlakovane ali pa imeti pod vozili postavljene lovilne posode ali pivnike, da se prepreči iztekanje nevarnih tekočin v tla.
- V primeru izlitja nafte in naftnih derivatov na pretakalni ploščadi ali v gozdu, je treba onesnaženje omejiti, razlite nevarne snovi pa s pomočjo ekološke opreme (pivniki, granulati) pobrati v ustrezne posode.

- Gradnja prometnic naj poteka na pobočjih z manjšimi nakloni, upoštevajoč čim manjše razgaljanje tal, vkope in dolžino prometnice. Uporaba težke mehanizacije je na erodibilnih tleh omejena ali prepovedana.
- Izogibati se je treba poškodbam zgornjega ustroja gozdnih cest (npr. vlačenje lesa, vožnja z goseničarji).

Priporočila (vir: projekt Gozd in voda):

- V ožjih obrežnih pasovih selektivna sečnja z namenom odstranitve starih in nestabilnih dreves, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Mesta za skladiščenje goriva in olja naj bodo stran od vodotokov in drugih vodnih teles, pripravljen naj bo podroben načrt v primeru razlitja.
- V obdobju večjih in dolgotrajnejših padavin je primerna zapora gozdnih cest v dogovoru z lastniki, občinami in ZGS.
- Na celotnem vodozbirnem območju naj se zagotavlja stalna pokrovnost vegetacije.
- Ob hudourniških strugah odstranjevati stara, nestabilna drevesa, v primeru, da le ta ogrožajo dolvodna območja.
- Ob nastanku erozijskega žarišča naj se opravijo nujna preventivna dela.
- V strugah vodotokov in v njihovi neposredni bližini naj se ne pušča podrtega drevja.
- Za zmanjšanje visokih pretokov je priporočljivo, da je delež negozdnih površin, vrzeli in mladja do starosti 10 let pod 25% vodozbirnega območja.
- Gostota zgornje plasti krošenj naj bo nad 70%.
- Najprimernejša zgradba gozda je malopovršinska raznodobna zgradba z visoko stopnjo zastiranja ter čimbolj enakomerno porazdelitvijo razvojnih faz.
- Sodelovanje z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, in poplavna območja).

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti

Gospodarjenje z gozdovi se izvaja tako, da se ohrani raznolikost gozdne strukture v različnih starostnih fazah. Zagotavlja naj se ohranitev in razvoj manjšinskih in redkih ekosistemov ter minoritetnih, zaščitenih in ogroženih drevesnih, grmovnih in drugih rastlinskih vrst. Vnašanje neavtohtonih rastlinskih in živalskih vrst in nasadov monokultur ni dopustno. Poskrbeti za ugodne pogoje za ogrožene rastlinske in živalske vrste. Za vzpostavljanje primernih habitatov živalskih vrst se v sestojih izbira posamezna drevesa ali majhne skupinice drevja, ki se jih pušča do pozne starosti. Naravnemu razvoju in razkroju se prepusti v vsakem oddelku vsaj eno drevo debeline nad 50 cm. V sestojih naj ostane vsaj 3% odmrle lesne mase. Votla drevesa in posamezne sušice se ohrani kot življenjski prostor duplarjev.

Usmeritve za ekološko pomembna območja (EPO)

Na ekološko pomembnih območjih, ki niso tudi posebna varstvena območja, so vsi posegi in dejavnosti možni, načrtuje pa se jih tako, da se v čim večji možni meri ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst, njihova kvaliteta ter povezanost habitatov populacij in omogoča ponovno povezanost, če bi bila le-ta z načrtovanim posegom ali dejavnostjo prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Območja EPO pokrivajo 75% območja enote. Od tega je v gozdu 2.561 ha. Pri gospodarjenju z gozdovi veljajo varstvene usmeritve podane za posebna varstvena območja (Natura 2000) določenega prostora.

Usmeritve za območja Natura 2000

Območja Natura 2000 pokrivajo 42% območja enote. Predstavljajo ožja EPO območja. Poglavitni del je vezan na gozd, manjši del je vezan na travnike in vodotoke. Skupno je 1.600 ha gozdov enote v Natura območju. V njih se posege in dejavnosti načrtuje tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Usmeritve za gospodarjenje so v naravovarstvenih smernicah opredeljene glede na cone (bistvene dele habitatnih območij).

- Cona A

Območje Natura 2000: POO Bohor, POO Orlica. Hriboviti južni svet pogorja Bohor in skrajni zahodni del Orlice. Površina gozda 1.295 ha.

Habitatni tip: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)), (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*.

Vrste: alpski kozliček (*Rosalia alpina*), bukov kozliček (*Morimus funereus*), rogač (*Lucanus cervus*), črtasti medvedek (*Callimorpha quadripunctaria*), hribski urh (*Bombina variegata*)

Usmeritve: Ohranja se čimbolj strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije. Večjih krčitev gozdov se ne izvaja. Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov. V spremenjenih ali izmenjenih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave. V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev. Na območjih, kjer razmere za gospodarjenje z gozdovi niso optimalne, predlagamo gospodarjenje z daljšimi proizvodnimi in pomladitvenimi dobami ter malopovršinsko izvajanje sečenj. Na strmih rastiščih se pomlajevanje in sečnja izvajata na majhnih površinah, da se prepreči nastanek erozijskih procesov. Pri gospodarjenju z gozdom se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodnosne drevesne in grmovne vrste. Ohranja naj se

vrstno pester in strukturiran gozdni rob. Ohranja se najmanj 30% delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C). Zagotavlja se vsaj 3% od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera. V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže. Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti alpskega in bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku (določa PUN). Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej. Oslabela, poškodovana ali kako drugače prizadeta bukova drevesa, še posebej na južnoekspaniranih osončenih legah, se opredelijo kot habitatno drevo ter prepustijo naravnemu razvoju.

- Cona B

Območje Natura 2000: POO Bohor. Suha travišča in zaraščajoče površine na južnem delu pogorja Bohor.

Habitatni tip: (6210) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) (pomembna rastišča kukavičevk); (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

Vrste: veliki frfotavček (*Leptidea morsei*).

Usmeritve: Zaželeno je preprečevanje zaraščanja suhih travišč z lesno vegetacijo. Načrtuje se košnja/krčenje/mulčenje zaraščajočih površin. Prioriteta za izvajanje ukrepov so zaraščajoča se zemljišča, ki bodo ob izdelavi naslednjega gozdnogospodarskega načrta določena kot gozd oziroma drugo gozdno zemljišče. Košnja se izvaja po 30.6. Gnojenje košenic se ne izvaja. Na košenicah se ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko košenic se ne vlači lesa, na njih se ne skladišči lesa oz. pušča sečnih ostankov. Na območju košenic se ne sadi alohtonih drevesnih vrst. Zagotavlja se strukturno in vrstno pestre gozdne robove. Kvalifikacijska vrsta ni vezana na gozdni prostor, zato območja v nadaljevanju ne obravnavamo.

- Cona C

Območje Natura 2000: POO Bohor, POO Dolenji Leskovec, POO Presladolski potok. Cona obsega obrežne sestoje vodotokov v enoti. Površina gozdov enote 38 ha.

Vrste: navadni koščak (*Austropotamobius torrentium*).

Usmeritve: V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Krčitev gozdov se ne izvaja. V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželeno je stalna prekoreninjenost talne površine. Ohranja oz. vzpostavi se naravna drevesna sestava. Delež iglavcev se postopno zmanjša, preprečuje se širjenje tujerodnih vrst. Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. Na vodotokih se ne skladišči lesa, prav tako se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. Pri sečnji in spravlilu obrežne vegetacije se uporablja biološko razgradljiva olja. Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu). Prepreči se odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa. V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje in trasiranje prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmuni, skalni skoki, ipd. niso dopustna. Sestoji ob vodotokih so primerni za vzpostavitev ekocelic z ukrepanjem. Ekocelice naj obsegajo obrežne sestoje, izvire, posebne geomorfološke oblike ter najbolj strme, močvirnate in skalovite predele. V njih se gospodarji v smislu krepitve funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti.

- Cona D

Območje Natura 2000: POO Brestanica. Cona obsega gozdove v okolici naselja Brestanica - Sremič, Dolenji Leskovec, Slom. Površina gozda v enoti je 264 ha.

Vrste: vejicati netopir (*Myotis emarginatus*), južni podkovnjak (*Rhinolophus euryale*).

Usmeritve: Ohranjajo se gozdne površine, krčitve gozdov se praviloma ne izvajajo. Ohranja se mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev. S presvetlitvami sestojev se zagotavlja pestro združbo drevesnih in grmovnih vrst ter zelišč. Pospešuje se minoritetne, ogrožene in plodonosne grmovne in drevesne vrste. Ohranja oz. vzpostavlja se vrstno pester gozdni rob ter postopen prehodni pas z ostalimi ekosistemi. Ohranja se linijske vegetacijske strukture (mejice, linije dreves, gozdne otoke, obrežno zarast) med zatočiščem ter prehranjevalnim habitatom. V gozdu in gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže.

- Cona E

Območje Natura 2000: POO Vrbina. Ostanke poplavnih gozdov Save in topolovih nasadov v Vrbini pri Brežicah. Površina gozda je 13 ha.

Vrste: rogač (*Lucanus cervus*), puščavnik (*Osmoderma eremita*), škrlatni kukuj (*Cucujus cinnaberinus*).

Usmeritve: V coni se določi 1. stopnja funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Ohrani oz. poveča se površina gozda, ostanke topolovih nasadov se postopoma s kombinacijo naravne sukcesije in zasaditve avtohtonih in rastišču primernih drevesnih vrst spremeni v naravni gozd. V obstoječih sestojih se ohranja oz. vzpostavi naravna drevesna sestava. Delež iglavcev in tujerodnih invazivnih vrst (robinija, ameriški javor, veliki pajesen) se zmanjša, preprečuje se njihovo širjenje. Krčitev gozdov se ne izvaja. Gozdnogojitveni cilj naj bodo starejši sestoji mehcolesne in trdolesne loke (hrast, jesen, brest, vrba, topol) z vsaj 5% deležem odmrle lesne mase listavcev od celotne lesne zaloge v različnih fazah razkroja. V sklopu ureditev za HE Brežice, je bilo na 15 lokacij znotraj Vrbine vnesenih 400 posekanih debel dreves, od tega 11 lokacij znotraj GGE Senovo. Vse kupe drevesnih debel se ohranja, v njihovi neposredni bližini se zaradi zagotavljanja ustreznih mikroklimatskih razmer, zlasti vlažnosti, ohranja primerna zastrtost krošenj (tesen oz. normalen sklep). Dolgoročno se območje prepusti naravnemu razvoju (ekocelica z ukrepanjem), pri čemer je ukrepanje sicer možno, vendar zgolj v smislu krepitve ekoloških in socialnih funkcij gozdov (vzpostavitev naravne drevesne sestave, odstranitev nevarnih dreves ob rekreacijskih površinah). V coni se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic.

Usmeritve za ekocelice

Ekocelici sta izločeni v Vrbini in na Vetrniku (Pokojnik). V Vrbini se upoštevajo usmeritve za cono E (Natura 2000) ter se izvajajo ukrepi za ohranitev biotopov (priloga E4 za odsek 175). Na Pokojniku se ukrepi izvajajo z namenom ohranjanja rastišča tise.

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja naravnih vrednot

Usmeritve za zavarovana območja

Zavarovano območje, katerega obravnavajo naravovarstvene smernice je *Kozjanski park*. Območje je zavarovano z Zakonom o Spominskem parku Trebče (Uradni list SRS, št. 1/81, 42/86, Uradni list RS, št. 8/90, 110/02 – ZGO-1 in 119/02 – ZON-A). Vsi gozdovi na območju parka imajo poudarjeno vlogo varovanja naravnih vrednot.

Površina gozda znotraj zavarovanega območja je ~625 ha.

Na območju parka se varujejo regijsko značilni ekosistemi, krajina z večjimi deli prvobitne narave in območij naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je vpliv človeka večji, vendar pa z naravo uravnovešen. V skladu s cilji zavarovanega območja je možen razvoj le tistih dejavnosti, ki s svojimi posegi v prostor nimajo izrazitejših škodljivih vplivov na ohranjanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot tega območja.

Usmeritve za naravne vrednote

Z naravnimi vrednotami je treba ravnati tako, da se ne ogrozi njihov obstoj (40. člen ZON).

Posegi in dejavnosti se izvajajo na naravni vrednoti, če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti za izvedbo posega ali opravljanje dejavnosti (5. člen Uredbe o zvrsteh naravnih vrednot).

Če ni drugih prostorskih ali tehničnih možnosti, se posegi in dejavnosti:

- na površinski in podzemeljski geomorfološki, hidrološki in geološki naravni vrednoti izvajajo v obsegu in na način, da se ne uničijo, poškodujejo ali bistveno spremenijo lastnosti, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, oziroma v obsegu in na način, da se v čim manjši možni meri spremenijo druge fizične, fizikalne, kemijske, vidne in funkcionalne lastnosti naravne vrednote,
- na drevesni naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne zmanjša vitalnost in ne poslabša zdravstveno stanje drevesa ter, da se ne poslabšajo življenjske razmere na rastišču,
- na botanični in zoološki naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere rastlin in živali, zaradi katerih je del narave opredeljen za naravno vrednoto, do takšne mere, da jim je onemogočeno dolgoročno preživetje,
- na ekosistemski naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne spremenijo kvalitete ekosistema ter naravni procesi v njem do takšne mere, da se poruši naravno ravnovesje,
- na oblikovani naravni vrednoti izvajajo tako, da se ne poslabšajo življenjske razmere za rastline, ki so bistveni sestavni del naravne vrednote, da se ne zmanjša njihova vitalnost ter da se bistveno ne spremenijo oblikovne lastnosti naravne vrednote, pri čemer se na območjih vrtno arhitekturne dediščine posegi in dejavnosti izvajajo v skladu s predpisi s področja varstva kulturne dediščine.

Preglednica 49: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir:ZRSVN)

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
4245	Ubijavnik	Slap na Dobrovskem potoku, levem pritoku Blanščice pod Bohorjem	hidr, geomorf	NVLP	Preko slapu in v njegovi neposredni okolici (30m) se ne izvaja sečnje in spravila lesa. V neposredni okolici slapu se ne gradi nove gozdarske infrastrukture.
4246	Pekel	Slap na Blanščici, levem pritoku Save, pod Bohorjem			
4247	Bojanca	Slap na Stranjskem potoku, desnem pritoku Blanščice pod Bohorjem			
7848	Zapečje	Lehnjakov slap pod domačijo Zapečki v Dovškem			
7843	Mlinarjev up	Lehnjakovo slapišče na pritoku Dobrovskega potoka, vzhodno od Pustih Ložic			
5965	Bistri graben s pritoki	Desni pritok Bistrice na Kozjanskem s pritoki	hidr, ekos	NVDP	V obrežni pas vodotoka se praviloma ne posega. V kolikor je sečnja potrebna, naj bo le-ta selektivna. Odstranjuje se zgolj nestabilna in fiziološko prestara drevesa, ki bi lahko povzročila erozijske procese ali ogrožala ostale funkcije na istem prostoru. Zagotavlja se stalna zastrtost vodotoka, zaželena je stalna prekoreninjenost talne površine. Na gozdnem robu se oblikuje postopen prehod proti kulturni krajini. Sečne ostanke v in ob strugi je potrebno po sečnji odstraniti. Na vodotokih se ne skladišči lesa, prav tako se rampanje lesa izvaja na način, da gozdni sortimenti niso narinjeni v vodno telo. Pri sečnji in spravilu obrežne vegetacije se uporablja biološko razgradljiva olja. Prepreči se odnašanje materiala iz gozdnih prometnic in njihovih brežin v vodna telesa. Sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu). Ohranja oz. vzpostavi se naravna drevesna sestava. Delež iglavcev se postopno zmanjša, preprečuje se
7994	Blanščica	Zgornji tok potoka s slapom in slapišči na Bohorju, levi pritok Save	hidr, geomorf	NVLP	
7995	Dobrovski potok	Levi pritok Blanščice s sotesko in slapom na južnem pobočju Bohorja			
7997	Dovški potok	Desni pritok Senovskega potoka s slapom in slapišči na južnem pobočju Bohorja			
7993	Stranjski potok	Desni pritok Blanščice s slapom in slapiči na Bohorju			

IDENT. ŠT.	IME	KRATKA OZNAKA	ZVRST	STATUS	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
					širjenje tujerodnih vrst. V celoti se ohranja mikrorastišča močvirskih združb ob vodotoku (sestoji sive in črne jelše, vrbe, topoli, trepetlike) ter mokrotne travnike. Ohranja se vsa drevesa z dupli. V obrežnem pasu vodotokov in njihovem neposrednem zaledju (50 m) se praviloma ne gradi oz. pripravlja novih gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje in trasiranje prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Možna so posamezna točkovna prečenja vodnih teles, ki naj potekajo čim bolj pravokotno na vodno telo. Prečenje preko izrazitih geomorfoloških oblik kot so korita, slapišča, tolmuni, skalni skoki, ipd. niso dopustna. Preko poplavnih travnikov in mokrišč se ne trasira novih gozdnih prometnic, na njih se ne skladišči lesa oz. ne pušča sečnih ostankov. Lesa se ne vlačijo oz. vozi preko poplavnih travnikov. Krčitev gozdov se ne izvaja.
7851	Armeško - ribniki	Trije ribniki na pritoku Lokovškega potoka pri Armeškem	ekos	NVLP	Na območju se ohranja drevesna in grmovna vegetacija. V kolikor je sečnja potrebna, se gospodari z najmanjšo možno intenziteto. Priporočamo zgolj sečno posamičnega drevja, v smislu sanitarne sečnje ali sečno oslabelega drevja. Drevesa se usmerjeno podira stran od vodnega telesa. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. Na območju se ne trasira novih gozdnih prometnic.
7841	Igla nad Peklom	Skalni samotar v dolini Blanšičice nad slapom Pikel	geomorf	NVLP	V neposredni okolici skalnega osamelca se ne gradi nove gozdarske infrastrukture.
7845	Jevša - lipa	Lipa pri zaselku Jevša, severozahodno od Reštanja	drev	NVLP	Drevo se prepusti naravnemu razvoju. Pri sečnji in spravilu lesa v bližini drevesa je potrebno paziti, da se naravna vrednota ne poškoduje ter da ne pride do bistvenih sprememb rastiščnih razmer (svetloba, vodni režim).
538	Pokojnik - Veternik - sestoj tis	Sestoj tis na Pokoječkih strminah pri Veterniku	ekos	NVDP	Rastišče se ohranja, z zelo zadržano obnovo sestoja s pospeševanjem osebkov tise vseh starosti. Ohranja se tesen sklep sestoja in gost naravno strukturiran gozdni rob. Odstrani naj se obora znotraj naravne vrednote. Predlagamo vzpostavitev ekocelice z ukrepanjem, kjer so ukrepi namenjeni izključno ohranjanju tise.
7846	Jevša - tise	Rastišče tis jugozahodno od zaselka Jevša, severozahodno od Reštanja	ekos, drev, bot	NVLP	Večina nahajališča tis se nahaja v GGE Bohor. Rastišče se ohranja, z zelo zadržano obnovo sestoja s pospeševanjem osebkov tise vseh starosti. Ohranja se tesen sklep sestoja in gost naravno strukturiran gozdni rob.
4413	Bohor - rudnik	Epigenetsko svinčevo - cinkovo orudjenje v spodnjetrojskih karbonatnih kamninah, opušen rov na Bohorj	geol	NVDP	Gozdnih prometnic nad rudniškimi rovi se ne gradi.

V skladu s Pravilnikom spremembah in dopolnitvah pravilnika o določitvi in varstvu naravnih vrednot, izdanim na podlagi 6. odstavka 37. člena Zakona o ohranjanju narave in 10. člena Zakona o varstvu podzemnih jam, so za naravne vrednote državnega pomena določene tudi vse znane jame. Seznam je naveden v spodnji preglednici. V načrtu enote se obravnava samo jame, ki so v gozdnem prostoru ali na gozdnem robu.

V območju enote se nahaja 14 jam oz. kraških pojavov, ki so določene kot naravne vrednote.

Preglednica 50: Pregled jam in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev (vir: ZRSVN)

IDENT. ŠT.	IME JAME	KRATKA OZNAKA	REŽIM VSTOPA	KONKRETNE VARSTVENE USMERITVE
40469	Spodnja Stopenca	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	Upošteva naj se varstveni režim v jami naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam.
40470	Zgornja Stopenca	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
45572	Brezno Boršt	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame) naj se upošteva naslednje usmeritve: - Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote. - Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzročajo. - Vegetacijsko odejo, vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode. - Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti. - Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.
48007	Kamrca na Armesu	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
48190	Zasilno skrivališče	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
48191	Ajdovska peč	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
48382	Brezno Grobelce	Brezno	odprta jama s prostim vstopom	
48383	Bunker Grobelce	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
50535	Votle peči	Spodmol, kevdrč	odprta jama s prostim vstopom	
51099	Lisičja luknja v Kostanjških stenah 1	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51100	Lisičja luknja v kostanjških stenah 2	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51101	Lisičja luknja v Kostanjških stenah 3	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51102	Lisičja luknja v Kostanjških stenah 4	Vodoravna jama	odprta jama s prostim vstopom	
51290	Brestanka	Jama občasni izvir ob stalnem toku	odprta jama s prostim vstopom	

Usmeritve za gospodarjenje s funkcijo varovanja kulturne dediščine

Splošne varstvene usmeritve za območja kulturnih spomenikov, arheoloških najdišč in registrirane dediščine v gozdnem prostoru:

- spodbujanje trajnostne uporabe na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njihovih kulturnih lastnosti;
- spodbujanje vzdržnega razvoja, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena njihova ohranitev za prihodnje generacije;
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in njihove druge pomene;
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in njihovega družbenega pomena, materialne substance in avtentičnosti lokacije. Pomembna je tudi širša krajinska zgradba in prostorska podoba, ohranja se gozdne robove in zaplate v vidnih stikih z dediščino ter vsebinski in prostorski kontekst območij (značilne silhete, vedute in pogledi, razgledišča, kompozicije objektov z značilnim drevjem ter prostorsko pomembnejše vegetacijske in druge krajinske strukture);
- dovoljeni so posegi, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote;
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za njihovo ohranitev ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena;
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na varovane enote KD minimalni.

Varstvene usmeritve za vplivna območja:

- v vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen,
- v vplivnih območjih registrirane dediščine velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

Dodatni režim varstva *arheoloških najdišč* - posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Gospodarjenje z gozdom je treba prilagoditi tako, da se arheološka najdišča varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovale arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst.

Prepovedano je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, graditi gozdne vlake, krčiti gozd ali izvesti posek na golo, odstranjevati koreninski sistem, če to pomeni poseg v arheološke ostaline,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine,
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo, ter nosilce reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete nedopustne posege: če ni možno najti drugih rešitev ali če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V tem primeru je treba slediti naslednjim usmeritvam:

- sanitarna sečnja v najmanjšem možnem potrebnem obsegu in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS,
- odstranjevanje štorov/drevesnih panjev s frezami,
- izjemoma je na območju grajskih razvalin, ki so arheološka najdišča, dovoljeno izbiralno redčenje drevja in strokovno spravilo ter odvoz drevnine iz gozda pod nadzorom pristojne območne enote ZVKDS. Drevesa, ki se vraščajo v grajsko arhitekturo ali v drugo arheološko zidano substanco, je potrebno strokovno odstraniti, pri čemer ni dovoljeno odstranjevati koreninskega sistema,
- zbiranje in vlačenje lesa do obstoječih vlak in vlačenje po obstoječih vlakih se opravlja tako, da so negativni vplivi na arheološke ostaline minimalni. Dela je potrebno izvajati z delovnimi stroji, ki v najmanjšem možnem obsegu obremenjujejo in posegajo v zemeljske plasti. O načrtovanih posegih je potrebno predhodno pisno obvestiti pristojno enoto ZVKDS. Nastale eventualne poškodbe arheološkega najdišča je potrebno nemudoma dokumentirati in zagotoviti ustrezno zaščito arheoloških ostalin.

Dodatni režim varstva *arheoloških ostalin* - Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki izvedbe del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Dodatni režim varstva *registrirane dediščine*:

- a) območje stavbne dediščine, varuje se: gabariti, gradivo, oblikovanost, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah), celovitost dediščine v prostoru.
- b) območje naselbinske dediščine, varuje se: morfološka zasnova naselja, prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki), prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti), varuje tudi naravne ter druge meje rasti in robove, odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega).
- c) območje kulturne krajine; območje zgodovinske krajine, varuje se: krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine), značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa), odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem, preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi.
- d) območje vrtnoarhitekturne dediščine, varuje se: zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze), grajene in naravne sestavine (vrtna oprema, likovni elementi, rastline, vodni motivi, relief), rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin, vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.
- e) območje memorialne dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta, vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.
- f) območje druge dediščine, varuje se: avtentičnost lokacije in fizična pojavnost objekta ali naprave, osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja, vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Preglednica 51: Usmeritve za varovane enote kulturne dediščine v gozdnem prostoru GGE (vir: RKD)

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	ODSEK	USMERITVE
46	Brestanica – Grad Rajhenburg-	Spomenik		2A, 2B	Obrazložitev posebej v tekstu spodaj.*
323	Libna - Arheološko najdišče sv. Marjeta	Arheološko najdišče		147, 148, 149, 150	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
2.899	Stranje pri Senovem - Cerkev sv. Ahaca	Dediščina	Stavbna dediščina	30	Upoštevanje varstvenega režima enote.
2.901	Gorenji Leskovec - Cerkev sv. Antona Puščavnika	Dediščina	Stavbna dediščina	26	Upoštevanje varstvenega režima enote.
2.904	Brestanica - Cerkev sv. Mohorja in Fortunata	Dediščina	Stavbna dediščina	1B	Upoštevanje varstvenega režima enote.
3.069	Reštanj - Cerkev sv. Jošta	Vplivno območje		57, 61	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
3.344	Dovško - Cerkev sv. Jakoba	Vplivno območje		69A, 70	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
3.489	Libna - Cerkev sv. Marjete	Dediščina	Stavbna dediščina	147	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
3.490	Kremen - Cerkev sv. Primoža in Felicijana	Vplivno območje		127	Poleg upoštevanja varstvenega režima enote je potrebno vzdrževanje gozdnega roba in ohranjanje vedut na cerkev.
5.749	Čela - Godlerjev hram	Spomenik		162	Upoštevanje varstvenega režima enote.
5.752	Jevša - Spomenik padlim borcem Kozjanskega bataljona	Spomenik		56	Upoštevanje varstvenega režima enote.
5.763	Bohor - Partizanska tehnika France Prešeren	Spomenik		39	Okolico objekta je potrebno vzdrževati, v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb.
7.865	Senovo - Trasa senovske rudniške železnice	Dediščina	Stavbna dediščina	1B, 63, 73	Upoštevanje varstvenega režima enote.
11.168	Brestanica - Območje gradu Rajhenburg	Spomenik		2A, 2B	Obrazložitev posebej v tekstu spodaj.*
12.056	Gorenji Leskovec - Arheološko najdišče	Arheološko najdišče		26, 27, 28, 30	Upoštevanje varstvenega režima enote.
12.092	Šedem - Arheološko najdišče sv. Jakob	Arheološko najdišče		69A, 70	Upoštevanje varstvenega režima enote.
12.859	Reštanj - Ruševine gradu Reštanj	Arheološko najdišče		62	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
12.937	Mali Raztez - Kapelica ob poti proti Ponikvam	Dediščina	Stavbna dediščina	109	Vzdrževanje neposredne okolice kapelice. Upoštevanje varstvenega režima enote.
12.938	Mrčna Sela - Kapelica	Dediščina	Stavbna dediščina	97	Vzdrževanje neposredne okolice kapelice. Upoštevanje varstvenega režima enote.
14.914	Gorenji Leskovec - Domačija Gorenji Leskovec 29	Dediščina	Stavbna dediščina	29	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.147	Koprivnica - Domačija Koprivnica 29	Dediščina	Stavbna dediščina	100	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.151	Mrčna Sela - Mlin Mrčna Sela 3	Dediščina	Stavbna dediščina	96	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.215	Krško - Kapelica Lurške Matere božje ob Sremiški cesti	Dediščina	Stavbna dediščina	143	Vzdrževanje neposredne okolice kapelice. Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.504	Bučerca - Arheološko najdišče Ponikva	Arheološko najdišče		124, 125	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.517	Kostanjek - Arheološko najdišče Jama Velika peč	Arheološko najdišče		117	Upoštevanje varstvenega režima enote.
16.518	Krško - Arheološko najdišče Stara vas	Arheološko najdišče		147	Upoštevanje varstvenega režima enote.
17.369	Gorica pri Raztezu - Domačija Gorica pri Raztezu 16	Dediščina	Stavbna dediščina	107, 115	Upoštevanje varstvenega režima enote.
18.572	Brestanica - Spominska plošča izgnanim duhovnikom	Dediščina	Memorialna dediščina	2A	Okolico skale s spominsko ploščo je potrebno vzdrževati v smislu pregleda stanja dreves in sanacije poškodovanih dreves, da ne bi prišlo do poškodb. Upoštevanje varstvenega režima enote.
21.997	Brezje pri Dovškem - Kulturna krajina	Dediščina	Kulturna krajina	20, 21, 22, 24	Vzdržuje naj se jasen gozdni rob. Upoštevanje varstvenega režima enote.
22.113	Rožno - Arheološko najdišče Ob Savi	Arheološko najdišče		15	Upoštevanje varstvenega režima enote.
24.203	Vetrnik - Domačija Vetrnik 53	Dediščina	Stavbna dediščina	171	Upoštevanje varstvenega režima enote.
24.419	Spodnja Libna - Prazgodovinsko gomilno grobišče	Arheološko najdišče		148	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
26.789	Dobrova pri Senovem - Grob padlih partizanov	Dediščina	Memorialna dediščina	44	Upoštevanje varstvenega režima enote.
27.533	Brestanica - Kulturna krajina	Dediščina	Kulturna krajina	2B, 10	Vzdržuje naj se jasen gozdni rob. Upoštevanje varstvenega režima enote
27.655	Vetrnik - Domačija Vetrnik 47	Dediščina	Stavbna dediščina	167	Upoštevanje varstvenega režima enote.

EŠD	IME	REŽIM	PODREŽIM	ODSEK	USMERITVE
27.666	Vetnik - Domačija Vetnik 22	Dediščina	Stavbna dediščina	172	Upoštevanje varstvenega režima enote.
27.680	Vetnik - Domačija Vetnik 16	Dediščina	Stavbna dediščina	174	Upoštevanje varstvenega režima enote.
29.428	Mali Kamen - Arheološko najdišče Trebež	Arheološko najdišče		82, 86	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
29.429	Lokve pri Senovem - Arheološko najdišče Čerenc	Arheološko najdišče		81B, 82, 107	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
29.430	Lokve pri Senovem - Prazgodovinsko gomilno grobišče Dobrava	Arheološko najdišče		82	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
29.641	Stolovnik - Arheološko najdišče Gorica	Arheološko najdišče		76	Gradnja novih vlak ali vzpostavitev začasnih površin za skladiščenje lesa niso dovoljena. Panjev se ne sme ruvati iz tla.
29.660	Veliki Kamen - Arheološko najdišče Pekel	Arheološko najdišče		90	Upoštevanje varstvenega režima enote.
30.303	Reštanj - Strojnica in stolp jaška premogovnika v Senovem	Dediščina priporočilno	Druga dediščina	64B	Upoštevanje varstvenega režima enote.
30.690	Sremič - Arheološko najdišče Slom	Arheološko najdišče		132, 133	Upoštevanje varstvenega režima enote.

Po Odloku o razglasitvi Gradu Rajhenburg in njegovega območja za kulturni spomenik državnega pomena (Ur.l. RS, št. 81/99-3849, 46/2005-1873) del gozdov enote sega v območje spomenika državnega pomena Brestanica - *Grad Rajhenburg* (EŠD 46) in Brestanica – *Območje gradu Rajhenburg* (EŠD 11.168). Za vsak poseg v območje je potrebno pridobiti kulturnovarstveno soglasje. V kulturnovarstvenih smernicah so podane tudi naslednje podrobnejše usmeritve:

- gradnja novih vlak ni dopustna, za dostop se uporablja le obstoječe gozdne ceste,
- zaradi ohranjanja vedutne izpostavljenosti gradu se na brežini pod gradom, na južni in vzhodni strani vzdržuje nizko podrast oziroma gozdni rob do take lege, da krošnje odraslih dreves ne bodo prekrivale pogledov na grad iz širšega prostora,
- na območju nekdanjega razgledišča na grajskem vrtu naj se z odstranitvijo dreves ponovno vzpostavijo pogledi proti jugozahodni in jugovzhodni strani,
- panjev in korenin posekanih dreves naj se v območju spomenika ne odstranjuje.

Usmeritve za gospodarjenje z rekreacijsko, estetsko funkcijo, higiensko-zdravstveno in turistično funkcijo

Zaželena je raznodobna in malopovršinska zgradba sestojev z nekoliko večjim deležem starejših razvojnih faz, z visokimi lesnimi zalogami, s čim pestrejšo strukturo rastišču primernih drevesnih in grmovnih vrst. Pospešuje, ohranja, varuje in vzdržuje se estetsko zanimive drevesne in grmovne vrste in skupine le - teh. Ohranjajo naj se drevesa izrednih dimenzij. Kot nosilce se izbira estetsko zanimiva drevesa, plodonosne in redke drevesne vrste. Velikopovršinski posegi so dopustni le izjemoma, v primeru sanacij. Posebna pozornost velja gozdnemu robu. Ta naj bo horizontalno in vertikalno razgiban. Ohranjajo naj se gozdni otoki, obrežna vegetacija, posamezna drevesa in skupine drevja izven gozda. Gozdne prometnice naj se načrtuje tako, da lahko služijo tudi rekreaciji. Dosledno naj se izvaja gozdni red, odstranjuje naj se suha in nevarna drevesa. V primeru večjih posegov v gozd (sanacije po ujmah) se lahko za obdobje del postavi informativne table. Dreves z oznakami naj se praviloma ne seka, razen zaradi varstva gozdov.

Usmeritve za gospodarjenje z lesnoproizvodno funkcijo

- lesno zalogo krepiti na kvalitetnejših osebkih,
- s pravočasnim in dovolj intenzivnim redčenjem v drogovnjakih povečevati kvaliteto in stojnost sestojev,
- v kvalitetnih debeljakih akumulirati lesno zalogo, zrele in presvetljene debeljake s podmladkom pospešeno uvajati v obnovo,

- sestojе v obnovi pospešeno prevesti v mladovja,
- v raznomernih sestojih s pomladitvenimi sečnjami ohranjati zgradbo in trajnost donosov,
- osveščati lastnike in javnost o nujnosti ukrepanja za izboljšanje večnamenske vloge gozda; sodelovati pri projektih društev in šole,
- izobraževati lastnike gozdov in ciljno javnost (individualno, seminarji, tečaji, prispevki v medijih, predavanja).

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za ohranjanje primernega življenjskega okolja za prosto živeče živali je potrebno upoštevati naslednje usmeritve, pa tudi ostala načela sonaravnega gospodarjenja z gozdom, ki tu niso zajeta:

- pospeševanje vrstne in strukturne pestrosti gozdnih sestojev,
- pospeševanje plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst,
- vzdrževanje stopničastega gozdnega roba,
- vzdrževanje negozdnih površin (jase, lazi, nenaseljene senožeti) v gozdni krajini,
- ohranjanje in vzdrževanje omejkov, obvodne drevnine, posamičnega drevja in koridorje med gozdnimi prostori v kmetijski in gozdni krajini,
- čas dela v gozdu, gozdnem prostoru in pri vzdrževanju omejkov ter obvodne drevnine prilagoditi gnezdenju in poleganju živali,
- ohranjati primeren delež odmrlih dreves in dreves z dupli, zlasti v III. debelinskem razredu,
- vzdrževanje manjših vodnih virov, ki omogočajo dostop za živali.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Varovalni gozdovi so bili izločeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in nasl.). V enoti so to posamezni manjši deli pobočij na katerih je gospodarjenje zaradi orografskih razmer podrejeno varovanju (Sotelsko, Brestanica, Dobrova, Veliki Dol).

Za zagotavljanje varovalne funkcije je potrebno:

- naravno obnavljati sestojе, proizvodne dobe so krajše, pomladitvene dobe pa daljše,
- ukrepati na manjših površinah,
- ohranjati stalno zastrtost tal,
- pospeševati pestro in naravno drevesno sestavo,
- odstranjevati težka, nagnjena in nevarna drevesa,
- negovati mladovja, tudi na majhnih površinah,
- puščati visoke panje pri sečnji (zaščita nižje ležečih sestojev in površin pred padajočim kamenjem),
- pospeševati žično spravilo oziroma ročno spravilo po snegu.

Po podatkih Direkcije RS za vode so območja varovalnih gozdov enote, glede na erozijsko ogroženost in verjetnost pojavljanja zemeljskih plazov stabilna in neogrožena.

Za gozdove s posebnim namenom na območju regijskega parka (Kozjanski park) so usmeritve povzete iz naravovarstvenih smernic.

Varujejo se regijsko značilni ekosistemi, krajina z večjimi deli prvobitne narave in območij naravnih vrednot, ki se prepletajo z deli narave, kjer je vpliv človeka večji, vendar pa z naravo uravnovešen. V skladu s cilji zavarovanega območja je možen razvoj le tistih dejavnosti, ki s svojimi posegi v prostor nimajo izrazitejših škodljivih vplivov na ohranjanje naravnih in z delom pridobljenih vrednot tega območja.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Ur.l.RS št.: 114/2009, 31/2016) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Za gozdove srednje in majhne požarne ogroženosti ni potrebno izdelovati posebnih načrtov varstva pred požarom in ni potrebno določati posebnih ukrepov za varstvo pred požari. Kljub temu je za večjo varnost pred morebitnim požarom potrebno naslednje:

- na vseh vstopih na gozdne ceste ter na lokacijah s povečanim obiskom javnosti naj bodo nameščene opozorilne table ("Čuvajmo gozd pred požarom"),
- večjo pozornost je potrebno posvetiti pri spomladanskih kmetijskih opravilih (kurjenje ob robu gozda),
- osveščanje prebivalstva,
- pri kurjenju sečnih ostankov je potrebna izjemna previdnost – kurjenje na poteh, ob vodi, v mirnem vremenu in pa seveda nadziranje kurišča.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V enoti ni semenskih objektov.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

V času veljavnosti načrta bo prevladujoča tehnologija pridobivanja lesa ročna sečnja z motorno žago in spravilo v obliki vlačena lesa do kamionske ceste. Zelena bi bila preusmeritve iz vlačena na vožnjo sortimentov iz gozda. Zmanjšati bi se moral delež traktorskega spravila na razdalji 400 do 600 m. Z gostitvijo omrežja gozdnih vlak bi bilo potrebno povečati delež traktorskega spravila na razdaljah od 200 do 400 m. V enoti so tudi možnosti za izvajanje strojne sečnje.

Pri izgradnji načrtovanih gozdnih cest naj bi prevladovala bagska tehnologija in uporaba pnevmatskega kladiva namesto miniranja.

Pri vzdrževanju gozdnih cest pa je potrebno posebno skrb posvečati odvodnjavanju meteorne vode s cestnega telesa. Posebno skrb je potrebno posvetiti pretočnosti strug potokov ob gozdnih cestah v času večjih nalivov. Strme vlake na mehkih, blatnih terenih je potrebno po vsakem večjem spravilu lesa prečno prekopati in tako preprečiti površinsko vzdolžno erozijo.

Projektna dokumentacija za pridobitev vodnega soglasja

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je potrebno:

- za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV pridobiti vodno soglasje. Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v

prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09) glede na klasifikacijo objekta, ki se gradi. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice
 - poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
 - poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
 - dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
 - obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
 - gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino;
 - morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je potrebno predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
 - zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh);
 - pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic, torej gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij), se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, določenih skladno z opredelitvami v ZV;
 - odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
 - odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno;
 - v kolikor trasa posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje,

načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje;

- na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov;
- za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.
- pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta;
- pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:
 - ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
 - ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
 - se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
 - bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
 - je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže;
- investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno s 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri vseh posegih v gozd in gozdni prostor je potrebno upoštevati usmeritve za zagotavljanje trajnosti vseh funkcij gozda.

Urbani prostor

Za vse večje krčitve na površinah brez posebne zakonske zaščite so potrebne temeljite presoje ekoloških in socialnih funkcij ogroženega gozda ob naselij. Pri največjih in občutljivih posegih mora biti izražen tudi širši interes (lokalne skupnosti, gospodarstvo, turizem, naravovarstvene organizacije). Ohrani naj se gozdne ostanke.

Gozdnata krajina

Posebno pozorno je potrebno obravnavati krčitve gozda, zlasti v primeru poseganja v obstoječi gozdni rob in v gozdne zaplate v kmetijski krajini. Dopušča naj se krčitev gozdnih jezikov ob robovih vasi za potrebe obnove oz. revitalizacije vasi. Večje gozdne komplekse naj se ohrani in obvaruje pred večjimi posegi. Na kmetijskih površinah naj se ohrani posamezne gozdne otoke in gozdne koridorje. Z ohranitvijo kmetijske dejavnosti v prostoru je potrebno preprečevati zaraščanje krajine.

Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, Ur. l. RS, št. 76/2004, poglavje 2.3.). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

Nove stanovanjske in industrijske objekte naj se praviloma načrtuje v odmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se odmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Odmik je potreben zaradi zagotovitve varnosti objektov.

Gozdna krajina

Veliki gozdni kompleksi naj se ohranijo v obstoječem obsegu, kakršnikoli posegi v ta prostor so nezaželeni. Ta prostor naj se tudi v prihodnje nameni zgolj sonaravnem gospodarjenju, naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (pohodništvo). Odstraniti je potrebno divja odlagališča v gozdu.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih

V gozdnogospodarski enoti je evidentiranih 4,78 ha drugih gozdnih zemljišč pod daljnovodi.

Zemljišča pod daljnovodi po Zakonu o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93 in nasl.) sodijo med druga gozdna zemljišča. Določbe ZG-a, ki se nanašajo na gozdove veljajo tudi za druga gozdna zemljišča.

Usmeritve za zemljišča pod daljnovodi

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru ni dopustna uporaba arboricidov in herbicidov. Ob vodotokih je obvezna uporaba bioolj.

Čiščenje tras daljnovodov se izvaja v obdobju med 1. avgustom in 1. marcem, to je izven obdobja intenzivne rasti vegetacije, poleganja mladičev in gnezdenja ptic. Pri vseh delih na trasah daljnovodov ohranjati in zagotavljati prehodnost gozdnih prometnic in neoviran pretok vodotokov.

Pri vzdrževanju koridorjev daljnovodov v gozdu in gozdnem prostoru izvajati takšne ukrepe, da se za prostoživeče živali zagotovijo prehransko in strukturno pestra grmišča.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Načrtovani možni posek za enoto znaša 401.709 m³, kar pomeni 7,2 m³/ha/leto.

Na negovalne poseke (redčenja in pomladitvene sečnje) odpade 97% načrtovanega možnega poseka v enoti. Zaradi ujm v obdobju preteklega načrta načrtujemo še nekoliko povečan delež sanitarnega poseka, ki predstavlja 3% celotnega možnega poseka.

V načrtovanem možnem poseku 89% sečne mase odpade na listavce in 11% na iglavce z intenziteto sečenj 25% na zalogo listavcev in 25% na lesno zalogo pri iglavcih.

Skupni načrtovani možni posek znaša 106% izračunanega prirastka zaloge v enoti.

V zasebnih gozdovih je načrtovan posek 379.292 m³, ali 7,3 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 25% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to povečanje za 16%.

V gozdovih v državni lasti je načrtovan možni posek 17.837 m³, ali 5,7 m³/ha/leto, z intenziteto sečnje 23% na lesno zalogo. Glede na preteklo obdobje je to povečanje za 22%.

V občinskih gozdovih je skupno načrtovan možni posek 4.580 m³.

Preglednica 52/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Skupaj GGE										
Iglavci	m ³	18.936	19.929	0	0	0	3.752	42.617	25,3	70,1
	%	44,4	46,8	0,0	0,0	0,0	8,8	100,0		
Listavci	m ³	127.662	222.556	0	0	0	8.874	359.092	24,7	113,0
	%	35,6	61,9	0,0	0,0	0,0	2,5	100,0		
Skupaj	m³	146.598	242.485	0	0	0	12.626	401.709	24,8	106,1
	%	36,5	60,4	0,0	0,0	0,0	3,1	100,0		
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m ³	16.710	19.754	0	0	0	3.387	39.851	25,0	70,0
	%	41,9	49,6	0,0	0,0	0,0	8,5	100,0		
Listavci	m ³	118.595	213.062	0	0	0	7.784	339.441	24,8	114,5
	%	34,9	62,8	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		
Skupaj	m³	135.305	232.816	0	0	0	11.171	379.292	24,9	107,3
	%	35,7	61,4	0,0	0,0	0,0	2,9	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m ³	2.196	144	0	0	0	365	2.705	30,8	72,4
	%	81,2	5,3	0,0	0,0	0,0	13,5	100,0		
Listavci	m ³	6.891	7.194	0	0	0	1.047	15.132	22,2	86,6
	%	45,5	47,6	0,0	0,0	0,0	6,9	100,0		
Skupaj	m³	9.087	7.338	0	0	0	1.412	17.837	23,1	84,1
	%	51,0	41,1	0,0	0,0	0,0	7,9	100,0		
Občinski gozdovi										
Iglavci	m ³	30	31	0	0	0	0	61	20,0	59,8
	%	49,2	50,8	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0		
Listavci	m ³	2.176	2.300	0	0	0	43	4.519	24,6	114,7
	%	48,2	50,8	0,0	0,0	0,0	1,0	100,0		
Skupaj	m³	2.206	2.331	0	0	0	43	4.580	24,5	113,3
	%	48,2	50,9	0,0	0,0	0,0	0,9	100,0		

Karta ukrepov v merilu 1 : 25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 8).

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

V spodnji preglednici so prikazana načrtovana gojitvena dela, ki omogočajo obnovo gozda, preprečujejo ogroženost sestojev, krepijo biološko pestrost, stabilnost in kakovost sestojev.

Preglednica 53/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	30,81	0,54	0,00	31,35
Nega mladja	ha	37,35	0,97	0,00	38,32
Nega gošče	ha	159,86	9,14	3,54	172,54
Nega letvenjaka	ha	35,40	2,25	0,00	37,65
Nega drogovnjaka	ha	11,87	0,00	0,00	11,87
Nega prebiralnega gozda	ha	46,73	2,15	0,00	48,88
Zaščita s količenjem ali tulci*	kos	650	0,00	0,00	650
Zaščita z ograjo*	m	1.200	200	0,00	1.400
Varstvo pred žuželkami	dni	9,0	1,0	0,0	10,0

Opomba: Ukrepi zaščite so obrazloženi v tekstu spodaj. Gojitvena dela so prikazana upoštevajoč ponovitve.

V gozdovih enote je nege mladja, gošče, letvenjaka in tanjšega drogovnjaka skupno načrtovano na 260 ha. Od tega je v obstoječem mladovju načrtovano 75 ha nege. Preostala nega je načrtovana v sestojih v obnovi, v katerih je predviden končni posek (~535 ha) in je odvisna od dejanske realizacije.

Glede na preteklo ureditveno obdobje je nega načrtovana na več kot 60% manjši površini.

Ukrep priprava sestoja je načrtovan v sestojih, kjer je za kvalitetnejšo obnovo, ocenjena potreba odstranjevanja grmovnic in podstojnega sloja.

Umetna obnova s saditvijo pri rednem gospodarjenju ni načrtovana. V ukrepu zaščita s količenjem ali tulci je načrtovano odstranjevanje 650 kos tulcev v zasebnem gozdu (ZG). V ukrepu zaščita z ograjo je načrtovano vzdrževanje ograj (700 m v ZG in 200 m v DG) in odstranjevanje ograj (500 m v ZG).

Nega prebiralnega gozda je načrtovana v raznomernih sestojih z jelko v katerih so predvidene pomladitvene sečnje prebiralnega značaja. Z istočasno nego se zagotavlja neprekinjeno pomlajevanje in ohranja raznomerna zgradba.

Glede na evidentiran obseg varstvenih del v preteklem desetletju načrtujemo ~10,0 dni varstva pred žuželkami v desetletju v enoti.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali

Izvedba biomeliorativnih del (ukrepov) ne vpliva samo na nekaj vrst lovne divjadi, ampak je smisel izvajanja biomeliorativnih del širši. Namen teh del je izboljšanje prehranskih in bivalnih razmer za živali, ki se zaradi načina gospodarjenja v določenih segmentih siromaši v škodo prosto živečih divjih živali.

Na področju GGE se izvajajo naslednja biomeliorativna dela, ki se načrtujejo z dvoletnimi lovsko upravljavskimi načrti:

- vzdrževanje pasišč v gozdu: prednost pri izvedbi imajo košenice v večjih gozdnih kompleksih
- vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov: tovrstna dela pridejo v poštev v nižinskem delu GGE ob Savi, ker so namenjena v prvi vrsti vzdrževanju pogojev za življenje male divjadi,
- vzdrževanje in izdelava vodnih virov v gozdu: za potrebe divjadi je potrebno vse obstoječe vodne vire vzdrževati v smislu dostopnosti vodnega vira prostoživečim divjim živalim,

- sadnja in vzdrževanje plodonosnega drevja in grmovja: namen tega ukrepa je v popestritvi prehranskih možnosti v gozdni krajini, še posebej v višjih legah.
- med drugim je zaželeno v sestojih puščati drevesa z dupli in postavljati gnezdilnice, v katerih si možnost gnezdenja najdejo številni duplarji.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Skoraj polovica gozdov enote je na varovanih območjih po predpisih o ohranjanju narave in je funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti najbolj razširjena funkcija. Vse ukrepe v enoti načrtujemo tudi v cilju ohranjanja ugodnega življenjskega prostora za kvalifikacijske vrste.

V naravovarstvenih usmeritvah za načrt enote je po usmeritvah za posemezne upravljavske cone poudarjena ohranitev naravne sestave gozdov, zmerne sečnje ob vodotokih in puščanje odmirajočega debelega drevja naravnemu razkroju.

V spodnji preglednici so ukrepi načrtovani na Natura 2000 območjih in povzeti po naravovarstvenih usmeritvah.

Preglednica 54/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v gozdnogospodarski enoti

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Ohranjanje biotske raznovrstnosti	670 - Puščanje stoječe biomase	m ³	50,0
	611 –Vzdrževanje pasišč (travišč) v gozdu	ha	20,0
	651 - Ohranjanje biotopov – sečnja	m ³	50,0
	652 - Ohranjanje biotopov – nega	ha	10,0

Ukrepi so konkretizirani po odsekih na obrazcih E4 v prilogah pod usmeritvami za zagotavljanje funkcij gozdov.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

V GGE Senovo ni predelov kjer gradnja gozdnih cest ne bi bila mogoča. Drugače pa je glede na slabšo odprtost gozdov z vlakami potrebno obravnavati in strokovno presoditi vsako namero za vlaganje v gozdno infrastrukturo na celotnem območju enote. V naslednjem ureditvenem obdobju pričakujemo gostitev gozdnih vlak v naslednjem obsegu.

Preglednica 55: Načrtovana gradnja gozdnih vlak po lastništvu (v metrih)

LETO	ZG		DG	
	nove	rekonstruirane	nove	rekonstruirane
2021-2030	15.000	5.000	1.500	500

Predela, ki nista zadostno odprta z gozdnimi cestami sta predel Švarč med Velikim Kamnom in Mrčnimi seli v odd 89 in 58, ter predel med Zalogom in Loščami, kjer je nekoč že potekala prometnica.

Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila v merilu 1:25 000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 11).

7 Usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij

Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja zunaj naselij imajo pomembno ekološko in estetsko vlogo in dajejo krajini poseben pečat, še posebno v kmetijski krajini, ki jo je v enoti 6%. Predstavljajo biokoridorje v krajini, povečujejo biološko pestrost in so v kmetijski krajini edini ostanki naravne vegetacije. Nudijo zatočišče živalim in omogočajo pretok snovi in energije skozi krajino.

Zaradi ekološke stabilnosti je poleg prisotnosti tega gozdnega drevja pomembna tudi njihova prostorska razporeditev. Z upoštevanjem lege in razporeditve le - teh smo jih razvrstili v naslednje skupine:

- obvodno drevje in grmovna vegetacija,
- omejki in skupine dreves med kmetijskimi površinami,
- drevje ob cestah in poteh,
- stara drevesa in osamelci sredi polj,
- vse posamične prvine gozdne vegetacije v gozdnati in kmetijski krajini.

Vse skupine drevja opravljajo pomembno funkcijo ohranjanja biotske pestrosti, estetsko in higiensko - zdravstveno funkcijo. Posamezne skupine drevja opravljajo varovalno in zaščitno funkcijo. Nekatera drevesa predstavljajo naravno vrednoto.

Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji je potrebno skrbeti za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo. Pri prestarih in pomanjkljivih, nestabilnih zasnovah je potrebno poskrbeti za obnovo in pomladitev. Pomlajuje se enkrat ena, drugič druga stran struge. Neposredno ob vodi se redči močneje in izseka večja drevesa, da je omogočen neoviran pretok vode. Na poplavnih površinah se puščajo večja vitalna drevesa in med njimi grmovni sloj. Potrebno je odstraniti vse sečne ostanke iz vodotokov.

V omejkah in skupinah dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse, je potrebno skrbeti za ohranjanje biološke pestrosti drevesnih in grmovnih vrst. Posek naj bo omejen zgolj na sanitarne sečnje. Gozdni rob naj se oblikuje galerijsko.

Tudi ob cestah in poteh naj bo zgradba stopničasta in dovolj strnjena, da deluje protihrupno.

Posamezna stara drevesa in osamelce sredi polj (kmetijska krajina) je potrebno ohranjati, oziroma jih ob potrebnem poseku pravočasno nadomestiti s sadnjo.

V ostalih posamičnih prvinah gozdne vegetacije v obeh tipih krajine (gozdnata in gozdna) se skrbi predvsem, da se ne izsekajo. Izsekujejo se le najbolj nevitalna drevesa, redčijo se mlajše razvojne faze.

Pri sečnji drevja v vseh omenjenih skupinah, ki ga napadejo gospodarsko pomembni primarni škodljivci, se je potrebno držati enakih predpisov, ki sicer veljajo za drevje v gozdu (npr. za zatiranje smrekovega lubadarja).

ZGS skrbi, da bodo lastniki posamičnega gozdnega drevja in skupin gozdnega drevja zunaj naselij na primeren način seznanjeni in motivirani za delo s temi površinami.

8 Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi gozdnogospodarske enote

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana za državne gozdove, skupaj za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti ter skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto.

Prihodki:

Prihodek (vrednost lesa na KC) je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov – predpostavljeno je, da je ob realizaciji vse količine načrtovanega možnega poseka debelinska struktura posekanega drevja podobna debelinski strukturi drevja v gozdu – ter na podlagi izdelanih tablic, ki kažejo modelno strukturo sortimentov v odvisnosti od debeline drevesa, drevesne vrste in kakovosti rastišča/tarife (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS). Pri izračunu smo uporabili povprečne cene gozdno-lesnih sortimentov na kamionski cesti v letu 2010 (Vir: Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov in ZGS).

Stroški:

Stroške gospodarjenja z gozdovi predstavljajo stroški sečnje, spravila in manipulacije na kamionski cesti, stroški gojitvenih in varstvenih del ter stroški vzdrževanja gozdnih cest in gozdnih vlak.

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani za posamezen odsek in sektor lastništva. Ti povprečni parametri so gozdna združba, pravilno sredstvo, pravilna razdalja, nagib, skalnatost in povprečni tarifi (ločeno na iglavce in listavce).

Pri izračunu so upoštevane neto količine (m³) gozdnih lesnih sortimentov, pri čemer sta bila uporabljena povprečna faktorja za preračun iz bruto m³, in sicer 0,85 za iglavce in 0,88 za listavce.

Stroški dela oz. delovne ure so enotni za vsa lastništva in znašajo za sečnjo 17,78 €/h in za spravila 32,09 €/h. Za strošek manipulacije na KC je upoštevano 3 minute na m³.

Stroški gojitvenih in varstvenih del so izračunani na podlagi načrtovanih del. Vrednost dneine znaša 134,03 €/delovni dan. To je 50% dneine gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50% dneine sekača (delavec z motorno žago) po kalkulacijskih osnovah SKZG za ceno gozdarskega dela za leto 2010. Po analizi evidence gojitvenih in varstvenih del za obdobje 2001-2010 za polovico GGO se je namreč približno 50% opravljenih dnin za gojitvena in varstvena dela opravilo z motorno žago. Pri materialnih stroških so upoštevane okvirne cene sadik in semena po pogodbi z drevesnicami za obdobje 2009-2012 ter pogodbene cene za varstveni material za leto 2010. Vse cene so brez DDV.

Stroški za vzdrževanje gozdnih cest so izračunani na podlagi povprečne cene vzdrževanja gozdnih cest v gozdnogospodarskem območju ki sestoji iz tekočega vzdrževanja cest, zimskega pluzenja in periodičnega vzdrževanja cest. Osnova za kalkulacijo je metodologija, ki je opredeljena v uredbi za vzdrževanje gozdnih cest ter dejanska dolžina gozdnih cest v enoti.

Stroški za vzdrževanje gozdnih vlak znašajo v državnih gozdovih 0,50 €/m³ in v ostalih gozdovih 0,30 €/m³.

Vse postavke so prikazane na enoto neto m³ in hektar gozdne površine.

Preglednica 56/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni in ostali gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj €	€/ m ³	Skupaj €	€/ m ³
Vrednost lesa na KC	16.837.855	50,02	761.158	48,74
Strošek poseka in spravila	7.096.786	21,08	345.898	22,15
Razlika	9.741.069	28,94	415.260	26,59

Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v gozdnogospodarski enoti

	Skupaj €	€/ m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na KC)	17.599.013	49,97	100,0
Stroški sečnje, spravila in manipulacije	7.442.684	21,13	42,3
Stroški gojenja in varstva gozdov	152.884	0,43	0,9
Stroški vzdrževanje gozdnih cest	273.240	0,78	1,6
Stroški vzdrževanje vlak	108.791	0,31	0,6
Stroški skupaj	7.977.599	22.65	45,4
Dohodek	9.621.414	27.32	54,7
Predv. spodbude za gojenje in varstvo	63.406	0,18	0,4
Predv. spodbude za vzdrž. gozdnih prom.	122.150	0,35	0,7
Skupaj predvidene spodbude	185.556	0,53	1,1
Dohodek + spodbude	9.809.970	27,85	55,7

Poudariti je potrebno, da je ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi narejena ob predpostavki, da bo posekan ves najvišji možni posek na celotni površini, da bodo opravljena vsa gojitvena in varstvena dela, da se bodo tekoče vzdrževale vse gozdne ceste ter da se bodo enkrat v desetletju vzdrževale tudi vlake. Prikazane so tudi ocene spodbud za gojenje in varstvo gozdov ter vzdrževanje gozdnih prometnic.

9 Rastiščnogojitveni razredi

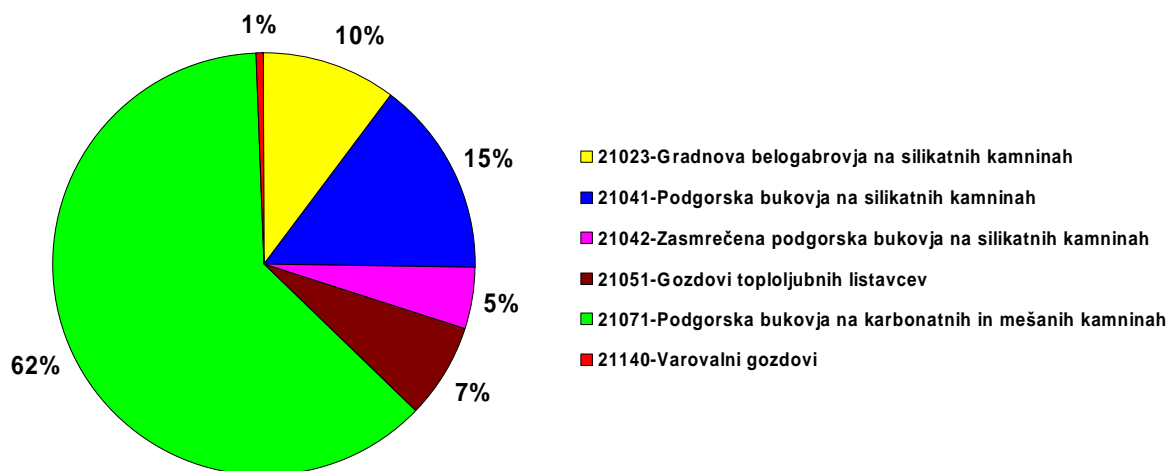
9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Pri združevanju gozdov v rastiščnogojitvene razrede (RGR) smo upoštevali: enotne rastiščne razmere, stopnjo ohranjenosti, sorodnost gozdnogospodarskih ciljev in usmeritve GGN GGO Brežice ter Pravilnika.

V primerjavi s preteklim načrtom je število razredov v enoti ostalo nespremenjeno. Z uveljavitvijo nove Tipologije gozdnih rastišč Slovenije (Kutnar in sod., 2012) se je spremenilo poimenovanje razredov. Tudi razmerje med deleži razredov v enoti se je nekoliko spremenilo. Povečal se je delež RGR Toploljubni gozdovi listavcev in RGR Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah ter zmanjšal delež RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah in RGR Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah.

Preglednica 58: Pregled novih poimenovanj RGR

Staro ime RGR	Novo ime RGR
00021-Gradnova belogabrovja	21023-Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah
00041-Bukovja na silikatih	21041-Podgorska bukovja na silikatnih kamninah
00042-Zasmrečena bukovja na silikatih	21042-Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah
00051-Gozdovi toploljubnih listavcev	21051-Gozdovi toploljubnih listavcev
00071-Podgorska bukovja na karbonatih	21071-Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Grafikon 4: Deleži posameznih rastiščnogojitvenih razredov v GGE

Gospodarsko kategorijo večnamenskih gozdov (4.904,00 ha) sestavlja večina gozdov: RGR Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah, RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah, RGR Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah, RGR Gozdovi toploljubnih listavcev in RGR Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah.

Gospodarsko kategorijo gozdov s posebnim namenom, ukrepi so dovoljeni (659,04 ha) sestavljajo deli gozdov: RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah in RGR Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah.

V gozdovih RGR-jev Podgorska bukovja na silikatnih kamninah, Gozdovi toploljubnih listavcev, Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah in Varovalni gozdovi se nahajajo habitatni tipi (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) in (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*.

V gozdovih RGR-jev Podgorska bukovja na silikatnih kamninah, Gozdovi toploljubnih listavcev in Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah se nahajajo habitatni tipi 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) in (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

Karta rastiščnogojitvenih razredov v merilu 1 : 25.000 je podana v kartnem delu načrta (karta št. 5).

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah

Razred združuje nižinske in gričevnate gozdove na rastiščih doba, gradna in b.gabra (predel Črne Mlake, Pesje, Vrbina, dolina med Brestanico in Senovim).

Površina razreda je 573,72 ha. Predstavlja 10% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 88% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ površin s funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi na vodovarstvenem območju (Črna Mlaka), gozdovi izločene ekocelice v Vrbini (ohranjanje biotske raznovrstnosti) ter gozdovi okoli gradu Rajhenburg (estetska funkcija). Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območja) ter hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja, pas ob vodotokih). 2. stopnjo poudarjenosti imajo sestoji v bližini naselij (higiensko-zdravstvena funkcija) ter gozdovi na območju arheološke kulturne dediščine (varovanje kulturne dediščine).

V razredu je opredeljeno Natura 2000 območje Vrbina in EPO območje Brestanica.

Lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji ima 55% gozdov, 38% na 2. stopnji (ožje vodovarstveno območje), ostali pa 3. stopnji (Vrbina, grad Rajhenburg).

V gozdovih razreda ni opredeljenih habitatnih tipov.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Na najnižjih legah je matična podlaga holocenski in pleistocenski sediment, prod, pesek (nekarbonatni) in glina. Na teh kamninah prevladujeta psevdoglej in glejna tla, občasno izprani psevdoglej in rjava distrična tla. V nekoliko višjih prevladujejo srednje globoka evtrična rjava tla, ki so se razvila na mehkejši apnenčasti matični podlagi pogosto primešani z laporovcem. Menjavanje plasti apnenca in laporovca povzroča rahlo kislo reakcijo tal. Prevladuje gozdni rastiščni tip *Predpanonsko gradnovo belogabrovje*.

Preglednica 59/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
521	<i>Nižinsko čmojelševje</i>	8	42,08	7,3
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	60,08	10,5
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	82,56	14,4
543	<i>Predpanonsko gradnovo belogabrovje</i>	11	231,41	40,4
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	55,25	9,6
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	5,40	0,9
711	<i>Kisloljubno gradnovo belogabrovje</i>	11	81,77	14,3
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	15,17	2,6
	Skupaj		573,72	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedANJI zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,93 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (100%). Proizvodna sposobnost rastišč je višja od modelne (6,90 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

1/2 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, v katerih prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi; v največjem deležu so gozdovi razreda raznomerni; znaten je tudi delež panjevcev.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 267,7 m³/ha, letni prirastek pa 6,34 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek razreda sta nižja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 18% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v drevju III. in IV. debelinskega razreda.

Iglavci v povprečju priraščajo 4,2% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,2%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 60/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	21,6	24,5	18,6	22,0	13,3	27,1	10,1	1,13	17,8
Listavci	6,5	21,9	24,6	26,2	20,8	240,6	89,9	5,21	82,2
Skupaj	8,0	22,2	24,0	25,8	20,0	267,7	100,0	6,34	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V povprečni lesni zalogi je največ gradna z 32%, sledi bukev z 27%, b.gaber z 7%, smreka z 5%, rd.bor z 5%, robinija z 5%, č.jelša z 4%, dob z 3%... Primešani so še: g.javor, kostanj, breza, ostrolistni jesen...

Podmladek pokriva 15% površine razreda. V njem je največ bukve in dr.trdih listavcev.

Preglednica 61/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	13,2	0,0	13,8	0,0	0,0	72,0	92,4	15,9	41,1	19,2
	%	4,9	0,0	5,2	0,0	0,0	26,9	34,6	5,9	15,3	7,2
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	2,7	0,0	0,0	26,8	160,6	21,4	53,5	2,7
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	10,0	60,0	8,0	20,0	1,0

Ohranjenost gozdov

V razredu je 92% gozdov ohranjenih. 8% gozdov pa ima izmenjano drevesno sestavo (panjevci robinije).

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih prevladujejo debeljaki in sestoji v obnovi. Zavzemajo 85% raznodobnih sestojev razreda. Najmanj je mladovij.

Več kot 1/3 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Zasnova mladovij je povečini dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Preglednica 62/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,31	0,0	56,4	37,0	6,6	23,2	55,4	21,4	0,0	0,0	96,3	3,7	0,0
Drogovnjak	33,13	0,0	46,0	54,0	0,0	14,3	49,1	36,6	0,0	41,1	33,0	25,4	0,5
Debeljak	175,56					19,0	70,6	10,4	0,0	18,3	39,3	35,1	7,3
Sestoj v obnovi	75,01					15,4	84,6	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	226,25					0,0	52,9	47,1	0,0				
Panjevec	49,51												
Pionirski gozd z grmišči	1,95	0,0	100,0	0,0	0,0								
Skupaj	573,72												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi listavci ima največji delež dreves dobro kakovost, sledi slaba ter zadovoljiva kakovost. Iglavci povečini imajo ocenjeno dobro ter zadovoljivo kakovost.

Poškodovanost sestojev

V razredu ni sestojev, ki bi zaradi poškodb bili ogroženi. Drugače je ocenjen delež poškodovanega drevja v tem razredu 12,7%. Kar je nekoliko manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (10,4%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine 40 odmrlih, večinoma ležečih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (90%). Povprečno je v gozdovih razreda 20,5 m³/ha odmrle mase, kar je več od povprečja za enoto (18,9 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 18.371 m³ lesa, oz 37 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 86%. Posek iglavcev je bil jakosti 15% na lesno zalogo, listavcev pa 17%.

Izveden posek predstavlja 5,3% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ hrasta (32%), bukve (28%), dr.trdih.list. (21%) smreke (8%).

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 63/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	43,11	0,40	0,9
Priprava tal	ha	1,00	0,30	30,0
Sadnja	ha	0,98	1,05	107,1
Obžetev	ha	29,01	20,60	71,0
Nega mladja	ha	8,86	3,60	40,6
Nega gošče	ha	11,52	3,00	26,0
Nega letvenjaka	ha	7,86	0,0	0,0
Nega drogovnjaka	ha	18,98	0,20	1,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.100	2.525	229,5
Varstvo pred žuželkami	dni	0,0	1,0	0,0
Zaščita z ograjo	m	0	1.325	0,0
Vzdrževanje vodnih površin	dni	0,0	13,50	0,0
Postavitev valilnic in ostalo	dni	0,0	0,88	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih, najbolje je bila realizirana nega mladja (40%).

Bila je realizirana umetna obnova s sadnjo na skupno 1,05 ha ter nega in zaščita nasada.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 43 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 0,20 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 3,7 m³/ha/leto ali 17% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 80% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 64/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
		2001	583,10	8,6	159,9	168,5	0,33	4,74	5,07	0,08
2011	565,63	22,0	202,5	224,5	1,24	5,30	6,54	0,34	3,40	3,73
2021	573,72	27,1	240,6	267,6	1,13	5,21	6,34	0,74	5,85	6,59

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi povečal za 0,3 odstotnih točk. Med listavci se nekoliko krepita deleža mehkih in pl. listavcev, deleži hrasta in bukve pa opadajo.

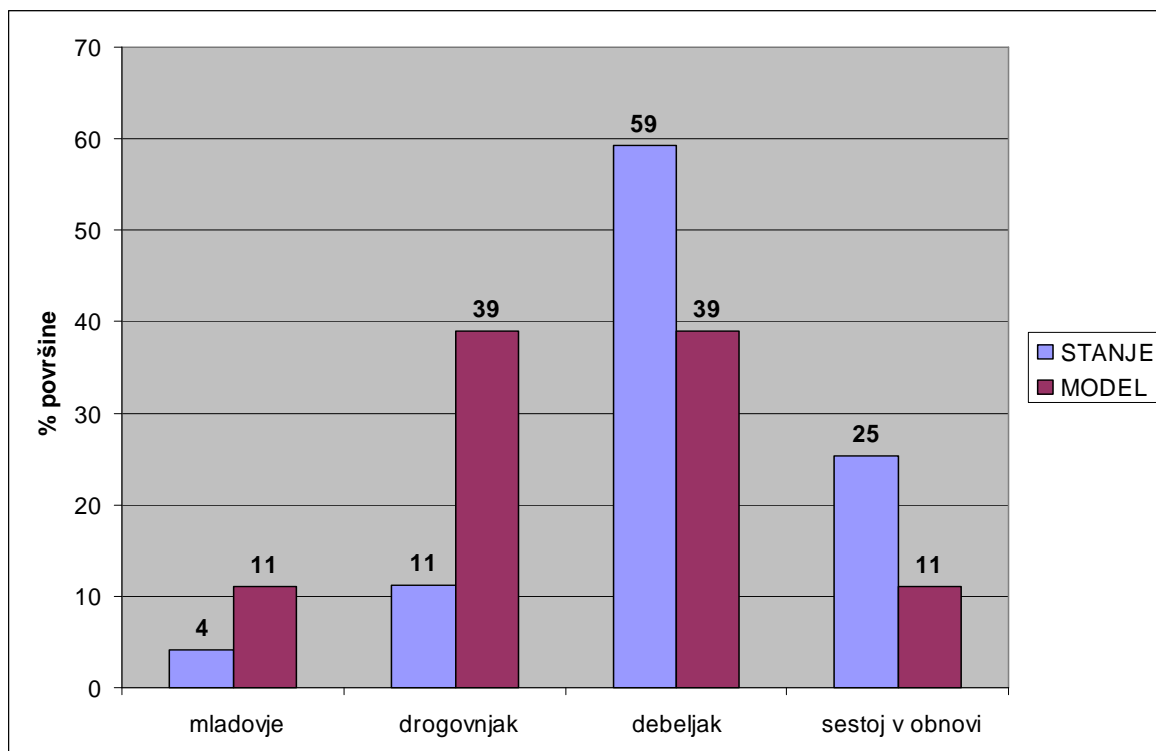
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	2,2	0,0	2,9	0,0	0,0	31,0	29,6	4,1	21,6	8,6
2011	4,7	0,0	5,0	0,1	0,0	28,3	38,5	3,7	15,0	4,7
2021	4,9	0,0	5,2	0,0	0,0	26,9	34,6	5,9	15,3	7,2

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	12,31	2,1	4	14	11	32,56	-62
Drogovnjak	33,13	5,8	11	51	39	115,44	-71
Debeljak	175,56	30,6	59	51	39	115,44	52
Sestoj v obnovi	75,01	13,1	25	14	11	32,56	130
Raznomerno (sk-gnz)	226,25	39,5					
Panjevec	49,51	8,6					
Pionirski gozd z grmišči	1,95	0,3					
Skupaj	573,72	100,0	100,0	130	100,0		

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21023

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 4,0%, bor 7,7%, bukev 25,0%, hrast 35,0%, plem. listavci 6,0%, drugi trdi list. 16,0%, mehki list. 6,3%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 52% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 20%, drogovnjak 12%, debeljak 48%, sestoj v obnovi 20%), na 48% površine razreda raznomerni gozdovi in panjevci.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~265 m³/ha (11,7% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 500 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130-140 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:**MLADOVJA**

V naslednjem desetletju, ob predpostavljeni realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo mladovja na 20% površine raznodobnih gozdov razreda oz. na vsaj 59 ha. V obstoječih mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 25% lesne zaloge pri iglavcih in 14% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati graden),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 76% s povprečno jakostjo ukrepanja 20% na lesno zalogo iglavcev in 14% na zalogo listavcev.
- za 24% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo (42 ha), s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 20% na zalogo iglavcev in 25% na zalogo listavcev v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 26% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 100% na lesno zalogo iglavcev in 43% na zalogo listavcev.
- za 74% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove (56 ha).

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 17% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati še hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrasta in zmanjšati delež iglavcev. Ohranjajo naj se še plodonsne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Povprečno je za gozdove razreda načrtovan posek $66 \text{ m}^3/\text{ha}$. Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na $\sim 265 \text{ m}^3/\text{ha}$. Delež iglavcev se bo še nekoliko povečal.

Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	10,1	89,9	100,0
- ciljno %	11,7	88,4	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m^3/ha)	27,1	240,6	267,7
- ciljna (m^3/ha)	31,0	234,0	265,0
Prirastek (m^3/ha)	1,13	5,21	6,34
Možni posek (m^3/ha)	7,4	58,5	65,9
Možni posek ($\text{m}^3/\text{ha}/\text{leto}$)	0,74	5,85	6,59
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	27,3	24,3	24,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	65,6	112,3	104,0
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m^3	3.313	168	0	0	0	768	4.249	27,4	65,4
	%	77,9	4,0	0,0	0,0	0,0	18,1	100,0		
Listavci	m^3	12.937	17.859	0	0	0	2.769	33.565	24,3	112,2
	%	38,5	53,3	0,0	0,0	0,0	8,2	100,0		
Skupaj	m^3	16.250	18.027	0	0	0	3.537	37.814	24,6	103,9
	%	43,0	47,6	0,0	0,0	0,0	9,4	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša $6,6 \text{ m}^3/\text{ha}/\text{leto}$ ali 24,6% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	4,29	4,29
Nega mladja	ha	5,80	5,80
Nega gošče	ha	8,23	8,23
Nega letvenjaka	ha	4,44	4,44
Nega drogovnjaka	ha	0,32	0,32
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	200	200
Zaščita z ograjo	m	800	800

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

V ukrepe zaščite sodijo odstranjevanje tulcev in vzdrževanje ograj (100 m odstranjevanje).

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatnih kamninah

Rastiščnogojitveni razred združuje bukove gozdove kolinskega pasu na povečini peščeni matični podlagi, ki dajajo tlom kislno reakcijo. Največje površine so v predelu Mačkovca, Dolenjega Leskovca in Presladola ter v predelu med Libno in Črno Mlako. V podgorskem pasu pa na mešanih kamninah s kislejšo reakcijo tal (mestoma predeli Mrčnih sel in Vetrnika).

Površina razreda je 839,71 ha. Predstavlja 15% gozdov enote in je po velikosti drugi razred v enoti. Po lastniški strukturi je 98% gozdov v zasebni lasti.

Po gospodarskih kategorijah spada večji del gozdov razreda v večnamenske gozdove (729,38 ha) manjši del, ki je na območju Kozjanskega parka pa v gozdove s posebnim namenom, ukrepi dovoljeni (110,33 ha).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi ob vodotokih (ohranjanje biotske raznovrstnosti), gozdovi znotraj vodovarstvenega območja (hidrološka) ter gozdovi znotraj kulturne krajine (estetska).

Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (Natura območje) ter hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja III., pas ob vodotokih). 2. stopnjo poudarjenosti imajo tudi sestoji v območju Kozjanskega parka in naravnih vrednot (varovanje naravnih vrednot) ter gozdovi na območju arheološke kulturne dediščine in kulturnih objektov (varovanje kulturne dediščine).

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji imajo sestoji znotraj ožjega vodovarstvenega območja in sestoj s poudarjeno zaščitno funkcijo, vsi ostali pa na 1. stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

V gozdovih RGR Podgorska bukovja na silikatnih kamninah se nahajajo habitatni tipi: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)), (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*, 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) in (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi tega razreda se pojavljajo na zmerno do močno kislih rjavih tleh, ki so se razvila na peščeni podlagi in mestoma na mešani podlagi (apnenci z roženci, laporji in skrilavi glinovci). Tla so razmeroma globoka in bogata z vodo.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Kisloljubno gradnovno bukovje*.

Preglednica 69/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
521	<i>Nižinsko črnojelševje</i>	8	14,31	1,7
531	<i>Dobovje in dobovo belogabrovje</i>	11	6,71	0,8
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	32,17	3,8
554	<i>Gradnovno bukovje na izpranih tleh</i>	11	37,32	4,4
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	12,17	1,4
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	6,90	0,8
711	<i>Kisloljubno gradnovno belogabrovje</i>	11	126,54	15,1
731	<i>Kisloljubno gradnovno bukovje</i>	11	603,59	72,0
	Skupaj	10,70	839,71	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 7,37 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (95,8%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (7,69 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

5/6 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/6 pa raznomerni mešani gozdovi ter panjevci in pionirski sestoji.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 296,3 m³/ha, letni prirastek pa 6,72 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga rastiščnogojitvenega razreda je višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 11% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v III. in IV. debelinskem razredu.

Iglavci v povprečju priraščajo 3,5% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,1%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	9,5	19,2	21,9	27,1	22,3	33,2	11,2	1,15	17,2
Listavci	5,0	21,3	25,0	27,2	21,5	263,1	88,8	5,57	82,8
Skupaj	5,5	21,1	24,6	27,2	21,6	296,3	100,0	6,72	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 50%, sledi graden z 18%, b.gaber z 8%, smreka z 6%, rdeči bor z 4%. Primešani so še: cer, kostanj, g.javor, č.jelša, robinija, češnja, dob...

Podmladek pokriva 26% površine razreda. V njem je največ bukve in b.gabra.

Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	18,3	0,7	13,1	0,2	1,0	146,9	55,5	7,6	46,8	6,2
	%	6,2	0,2	4,4	0,1	0,3	49,6	18,7	2,6	15,8	2,1
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	5,9	5,9	0,0	0,0	222,2	35,6	8,9	14,8	3,0
	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve, smreke in dr.trdih listavcev pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi razreda so po kriterijih Pravilnika ohranjeni. Mestoma so sestoji spremenjeni z nasadi iglavcev.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo več kot 1/2 raznodobnih sestojev razreda. 1/3 raznodobnih gozdov so sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je povečini dobra ali pomanjkljiva. Pri drogovnjakih so zasnove večinoma dobre. Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/6 razreda sestavljajo raznomerni sestoji in pionirski gozdovi. Večinoma so pomanjkljivo negovani ali nenegovani.

Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	11,69	8,0	47,6	44,4	0,0	4,4	51,6	44,0	0,0	61,1	32,2	6,7	0,0
Drogovnjak	97,91	1,0	60,2	37,8	1,0	7,3	58,2	34,5	0,0	36,1	44,4	15,9	3,6
Debeljak	365,84					8,1	80,7	11,2	0,0	8,4	49,2	37,2	5,2
Sestoj v obnovi	215,00					15,9	79,5	4,6	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	142,97					0,0	69,3	30,7	0,0				
Panjevec	0,67												
Pionirski gozd z grmišči	5,63	0,0	0,0	100,0	0,0								
Skupaj	839,71												

Kakovost drevja

Prevladuje drevje dobre in zadovoljive kakovosti. 1/5 ocenjenih dreves pa ima slabo kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 13,1%. Kar je podobno povprečju v enoti. Največ je poškodb na vejah (10,4%).

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 33 odmrlih dreves. Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (95%). Povprečno je v gozdovih razreda 16,1 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko manj od povprečja za enoto (18,9 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 40.334 m³ lesa, oz. 43,5 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 64%. Posek iglavcev je bil jakosti 16% na lesno zalogo, listavcev pa 17%.

Izveden posek predstavlja 12% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (51%), hrasta (19%), dr.trdih.list. (17%), smreke (8%), pl.list (3%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	58,44	0,45	0,8
Priprava tal	ha	2,09	0,00	0,0
Sadnja	ha	0,43	0,05	11,6
Obžetev	ha	3,75	0,62	16,5
Nega mladja	ha	34,08	0,00	0,0
Nega gošče	ha	51,58	0,90	1,7
Nega letvenjaka	ha	18,78	0,50	2,7
Nega drogovnjaka	ha	18,18	0,00	0,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	250	300	120,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	6,39	0,0

Načrtovana dela nege v mladovjih niso bila izvedena.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 40 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 0,07 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 4,35 m³/ha/leto ali 17% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 88% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 74/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	854,34	27,8	213,9	241,7	0,94	5,88	6,82	0,39	1,73	2,12
2011	822,79	24,3	231,8	256,1	1,11	5,68	6,79	0,38	3,97	4,35
2021	839,71	33,2	263,1	296,3	1,15	5,57	6,72	0,78	7,40	8,18

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 1,7 odstotnih točk večji. Med listavci se nekoliko krepji delež bukve, opada pa delež pl.listavcev.

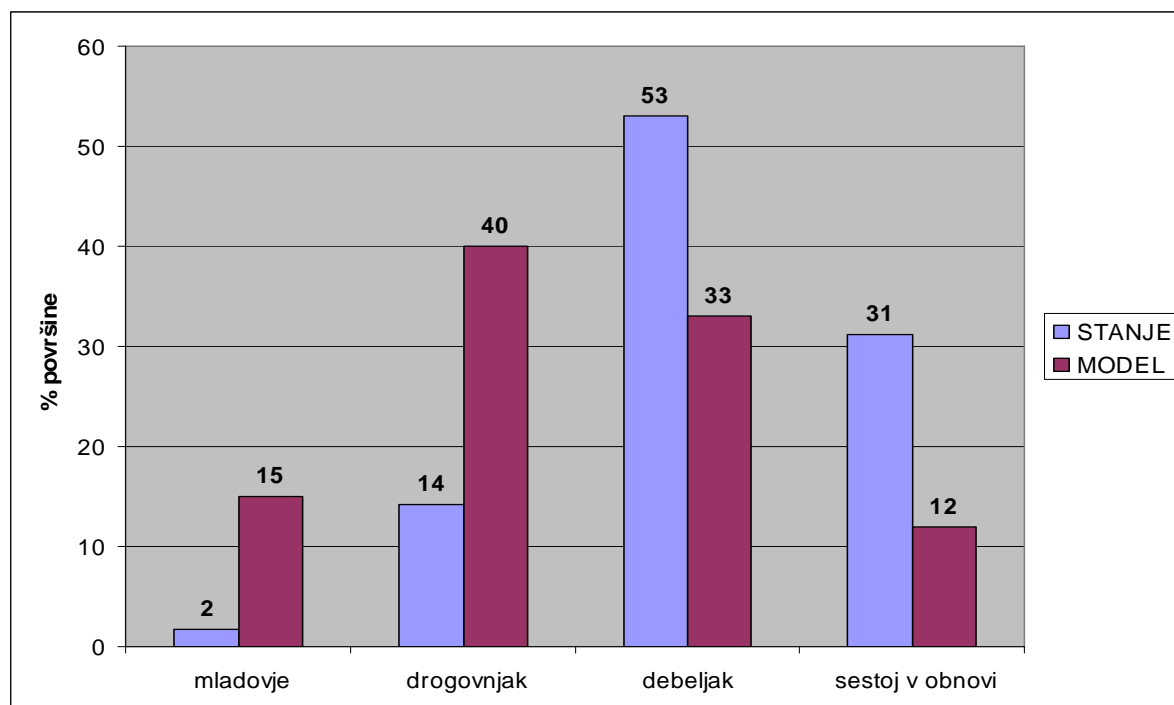
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	6,9	0,2	4,0	0,2	0,3	47,4	20,6	1,8	17,1	1,5
2011	5,5	0,0	3,5	0,2	0,3	50,2	18,7	3,9	15,8	1,9
2021	6,2	0,2	4,4	0,1	0,3	49,6	18,7	2,6	15,8	2,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 75/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	11,69	1,4	2	18	15	103,57	-89
Drogovnjak	97,91	11,7	14	48	40	276,18	-65
Debeljak	365,84	43,5	53	40	33	227,85	61
Sestoj v obnovi	215,00	25,6	31	14	12	82,85	159
Raznomerno (sk-gnz)	142,97	17,0					
Panjevec	0,67	0,1					
Pionirski gozd z grmišči	5,63	0,7					
Skupaj	839,71	100,0	100,0	120	100,0		

Grafikon 6: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21041

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, premalo pa je mladovij in drogovnjakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 6,0%, jelka 0,4%, bor 6,7%, bukev 50,0%, hrast 18,0%, plem. listavci 3,0%, drugi trdi list. 14,9%, mehki list. 1,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 82% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 19%, drogovnjak 12%, debeljak 42%, sestoj v obnovi 27%), na 18% površine razreda raznomerni gozdovi in pionirski gozd.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~282 m³/ha (13,1% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 540 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 120 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljene realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 19% površine raznodobnih gozdov razreda oz. na vsaj 130 ha. V obstoječih mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati bukev in graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve in gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodnosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 22% lesne zaloge pri iglavcih in 15% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 74% s povprečno jakostjo ukrepanja 18% na lesno zalogo pri iglavcih in 14% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- za 26% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo (95 ha), s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 36% na lesno zalogo pri iglavcih in 32% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 43% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 24% na lesno zalogo pri iglavcih in 41% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- za 57% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove (123 ha).

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 27% na lesno zalogo iglavcev in 17% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati bukev in hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve ter zmanjšati delež iglavcev in drugih trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala na ~303 m³/ha. Nekoliko se bo povečal tudi delež iglavcev.

Preglednica 76/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	11,2	88,8	100,0
- ciljno %	13,1	86,9	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	33,2	263,1	296,3
- ciljna (m ³ /ha)	37,0	245,0	282,0
Prirastek (m ³ /ha)	1,15	5,57	6,72
Možni posek (m ³ /ha)	7,7	74,0	81,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,78	7,40	8,18
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	23,4	28,1	27,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	67,7	132,9	121,7
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 77/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	3.919	2.024	0	0	0	586	6.529	23,4	67,5
	%	60,0	31,0	0,0	0,0	0,0	9,0	100,0		
Listavci	m ³	18.467	43.164	0	0	0	513	62.144	28,1	133,0
	%	29,7	69,5	0,0	0,0	0,0	0,8	100,0		
Skupaj	m³	22.386	45.188	0	0	0	1.099	68.673	27,6	121,7
	%	32,6	65,8	0,0	0,0	0,0	1,6	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 8,2 m³/ha/leto ali 27,6% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj.

Preglednica 78/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	4,50	4,50
Nega mladja	ha	9,24	9,24
Nega gošče	ha	27,53	27,53
Nega letvenjaka	ha	5,19	5,19
Nega drogovnjaka	ha	2,73	2,73

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred: Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah

V razred so zajeti bukovi gozdovi spremenjeni z vnosom smreke v preteklosti. Poglavitni del gozdov se nahaja ob Savi na peščeni matični podlagi v predelu Rožno, Petelink in Presladol.

Površina razreda je 268,83 ha. Predstavlja 5% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 97% gozdov v zasebni lasti, 3% v državni.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi znotraj Natura območja (ohranjanje biotske raznovrstnosti).

Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno hidrološko funkcijo (pas ob vodotokih) ter funkcijo varovanja kulturne dediščine (arheološka najdišča). Mestoma ob naselju (Brestanica) je poudarjena higiensko-zdravstvena funkcija.

Lesnoproizvodno funkcijo na 2. stopnji ima manjša površina gozdov nad cesto Brestanica - Blanca s poudarjeno zaščitno funkcijo. Vsi ostali gozdovi imajo lesnoproizvodno funkcijo poudarjeno na 1. stopnji.

V gozdovih razreda ni opredeljenih habitatnih tipov.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi razreda se pojavljajo na zmerno do močno kislih rjavih tleh, ki so se razvila na peščeni matični podlagi. Tla so razmeroma globoka in bogata z vodo.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Kisloljubno gradnovo bukovje*.

Preglednica 79/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	18,59	6,9
711	<i>Kisloljubno gradnovo belogabrovje</i>	11	64,99	24,2
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	177,26	65,9
752	<i>Predpanonsko podgorsko bukovje</i>	7	7,99	3,0
	Skupaj	10,90	268,83	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 7,48 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (93,6%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (7,99 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

1/2 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi, 1/2 pa raznomerni mešani gozdovi bukve, gradna, smreke in kostanja.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 312,9 m³/ha, letni prirastek pa 8,15 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek rastiščnogojitvenega razreda sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 41% iglavcev. Največ zaloge je skoncentrirane v III. in IV. debelinskem razredu.

Iglavci v povprečju priraščajo 3,3% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,1%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 80/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	7,2	16,4	24,3	28,5	23,6	129,6	41,4	4,29	52,6
Listavci	5,5	21,1	25,4	26,8	21,2	183,3	58,6	3,86	47,4
Skupaj	6,2	19,2	24,9	27,5	22,2	312,9	100,0	8,15	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 29%, sledi rdeči bor z 21%, smreka z 17%, graden z 13%, kostanj z 4%, in b.gaber z 4%. Primešani so še: zeleni bor, robinija, cer, dob, č.jelša...

Podmladek pokriva 20% površine razreda. V njem je največ bukve, dr.trdih listavcev, smreke in bora.

Preglednica 81/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	54,2	0,0	65,3	1,6	8,5	91,4	47,7	1,0	39,9	3,3
	%	17,3	0,0	20,9	0,5	2,7	29,2	15,2	0,3	12,8	1,1
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	6,3	6,3	0,0	0,0	234,7	37,5	9,4	15,6	3,1
	%	0,0	2,0	2,0	0,0	0,0	75,0	12,0	3,0	5,0	1,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje predvsem bukve in pl.listavcev, iglavcev in dr.trdih listavcev pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

V razredu ni ohranjenih gozdov. Spremenjeni so z vnašanjem iglavcev. 98% odsekov ima v lesni zalogi več kot 30% iglavcev. En odsek (110B) ima več kot 90% iglavcev v lesni zalogi.

Sestoji so mestoma v preteklosti steljarjeni. Zaradi vnašanja iglavcev so tla še dodatno zakisana. Rastišča so na takšnih predelih razvrednotena.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo slabo 1/2 raznodobnih sestojev razreda. 1/3 raznodobnih gozdov so sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je dobra. Slabše zasnove so pri drogovnjakih. Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/2 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani ali nenegovani.

Preglednica 82/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	4,13	9,4	49,6	41,0	0,0	17,9	17,4	64,7	0,0	31,5	68,5	0,0	0,0
Drogovnjak	19,26	0,0	49,2	50,8	0,0	7,6	52,6	39,8	0,0	53,6	28,7	13,6	4,1
Debeljak	59,31					7,3	77,8	14,9	0,0	17,4	38,2	41,0	3,4
Sestoj v obnovi	45,33					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	140,80					0,0	84,2	15,8	0,0				
Skupaj	268,83												

Kakovost drevja

Prevladuje drevje dobre in zadovoljive kakovosti. 1/5 ocenjenih dreves iglavcev ima prav dobro kakovost.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 9,0%. Kar je manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (8%). Osutost krošenj ni bila opažena.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 18 odmrlih dreves. Povprečno je v gozdovih razreda 7,2 m³/ha odmrle mase, kar je znatno manj od povprečja za enoto (18,9 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 16.361 m³ lesa, oz. 49,9 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 77%. Posek iglavcev je bil jakosti 15% na lesno zalogo, listavcev pa 20%.

Izveden posek predstavlja 4,8% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (31%), smreke (19%), hrasta (15%) dr.trdih.list. (11%) in ost.iglavcev (10%).

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 83/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	21,33	0,50	2,3
Priprava tal	ha	0,30	0,74	246,7
Sadnja	ha	1,46	1,09	74,7
Obžetev	ha	17,47	14,74	84,4
Nega mladja	ha	7,58	0,50	6,6
Nega gošče	ha	20,62	0,40	1,9
Nega letvenjaka	ha	6,51	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	8,24	5,34	64,8
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	1.400	1.230	87,9
Zaščita z ograjo	m	750	1.160	154,7

Predpisana dela nege v mladovjih povečini niso bila realizirana. Glavnina del je opravljenih na sanaciji površin s sadnjo in zaščito nasadov.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 32 m³/ha, letni prirastek pa za 0,16 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 4,99 m³/ha/leto ali 18% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 78% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 84/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	269,34	118,6	176,4	295,0	3,88	4,86	8,74	0,85	1,57	2,42
2011	253,60	126,9	154,0	281,0	4,43	3,57	8,00	1,85	3,14	4,99
2021	268,83	129,6	183,3	312,9	4,29	3,86	8,16	3,67	5,21	8,88

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi za 3,7 odstotnih točk manjši. Med listavci se nekoliko krepji delež hrasta in dr.trdih listavcev, opada pa delež bukve.

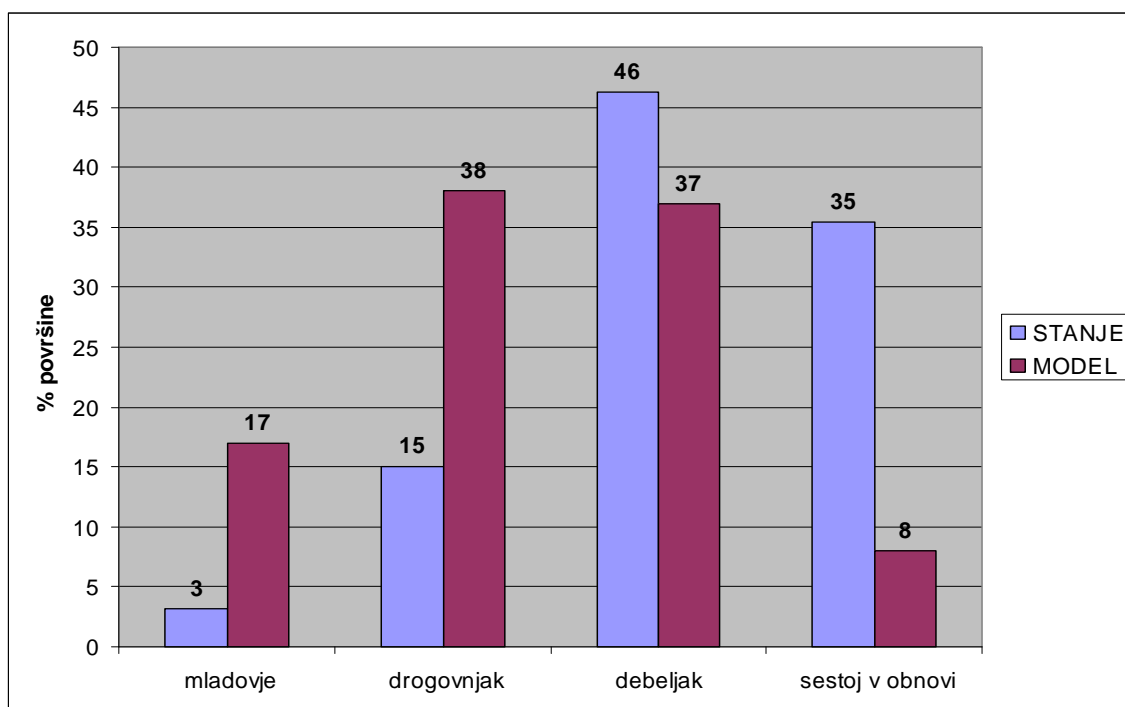
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	19,2	0,0	17,6	0,9	2,6	34,9	16,1	0,2	7,3	1,2
2011	19,2	0,0	21,3	0,8	3,8	31,3	10,9	0,5	10,5	1,7
2021	17,3	0,0	20,9	0,5	2,7	29,2	15,2	0,3	12,8	1,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 85/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	4,13	1,5	3	19	17	21,77	-81
Drogovnjak	19,26	7,2	15	42	38	48,65	-60
Debeljak	59,31	22,1	46	41	37	47,37	25
Sestoj v obnovi	45,33	16,9	35	9	8	10,24	343
Raznomerno (sk-gnz)	140,80	52,3					
Skupaj	268,83	100,0	100,0	110	100,0		

Grafikon 7: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21042

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 17,0%, macesen 0,5%, bor 24,5%, ost. iglavci 2,5%, bukev 30,0%, hrast 15,0%, plem. listavci 1,0%, drugi trdi list. 8,5%, mehki list. 1,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 48% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 35%, drogovnjak 13%, debeljak 45%, sestoj v obnovi 7%), na 52% površine razreda raznomerni gozdovi.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~306 m³/ha (44,5% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 620 m³/ha (smreka 800 m³/ha);

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 110 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki

vključuje tudi pomladitveno dobo je 130-140 let, pomladitvena doba 10 do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljeni realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo mladovja na 35% površine raznodobnih gozdov razreda oz. na vsaj 45 ha. V obstoječih mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodnosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 25% lesne zaloge pri iglavcih in 19% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 88% s povprečno jakostjo ukrepanja 20% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- za 12% debeljakov (7 ha) je načrtovano uvajanje v obnovo, s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 35% na zalogo v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 2% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 35% na lesno zalogo.
- za 98% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove (44 ha).

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 26% na lesno zalogo iglavcev in 16% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),

- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati še hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in zmanjšati delež iglavcev. Ohranjajo naj se še plodnosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravne listavce; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~306 m³/ha. Nekoliko se bo povečal delež iglavcev.

Preglednica 86/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	41,4	58,6	100,0
- ciljno %	44,5	55,5	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	129,6	183,3	312,9
- ciljna (m ³ /ha)	136,0	170,0	306,0
Prirastek (m ³ /ha)	4,29	3,86	8,15
Možni posek (m ³ /ha)	36,6	52,0	88,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,67	5,21	8,88
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	28,3	28,4	28,4
Intenziteta m. p. prirastek (%)	85,5	134,9	108,9
Izravnalna doba (let)	10		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 8,9 m³/ha/leto ali 28,4% lesne zaloge. Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj.

Preglednica 87/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka					Posek skupaj	% od LZ	% od P	
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo				Posek oslabelega drevja in sanitarni p.
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	4.964	4.170	0	0	0	725	9.859	28,3	85,4
	%	50,3	42,3	0,0	0,0	0,0	7,4	100,0		
Listavci	m ³	4.139	9.497	0	0	0	364	14.000	28,4	134,8
	%	29,6	67,8	0,0	0,0	0,0	2,6	100,0		
Skupaj	m³	9.103	13.667	0	0	0	1.089	23.859	28,4	108,8
	%	38,2	57,2	0,0	0,0	0,0	4,6	100,0		

Preglednica 88/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	3,61	3,61
Nega mladja	ha	3,05	3,05
Nega gošče	ha	7,95	7,95
Nega letvenjaka	ha	1,32	1,32
Zaščita z ograjo	m	400	400

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

V ukrepu zaščite je načrtovano 200 m odstranjevanja in 200 m vzdrževanja ograje.

9.2.4 Rastiščnogojitveni razred: Gozdovi toploljubnih listavcev

V razred so združeni predeli gozdov (odseki) na sušnih legah, poraščenih z termofilno gozdno vegetacijo. To so v enoti južna karbonatna pobočja pod Bohorjem (predeli Dobrove, Stranja in Rešanja).

Površina razreda je 396,40 ha. Predstavlja 7% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 90% gozdov v zasebni lasti, 9% v državni.

Po gospodarskih kategorijah spadajo vsi gozdovi razreda v večnamenske gozdove.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi v Natura območju (ohranjanje biotske raznovrstnosti) ter v okolici jam, izvirov in vodotokov (varovanje naravnih vrednot).

Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO območja, Natura območja), varovalno funkcijo (plitva, kamnita tla) ter hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja, pas ob vodotokih).

Lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji imajo vsi gozdovi razreda.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

V gozdovih razreda se nahajajo habitatni tipi: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)), (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*, 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) in (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Tla so se razvila na karbonatni matični podlagi (dolomiti in apnenci). Pogosta je kamnitost. Prevladujejo plitva in srednje globoka evtrična rjava tla, rendzine in mestoma pokarbonatna tla.

Prevladuje gozdni rastiščni tip *Bazoljubno gradnovje*.

Preglednica 89/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delez (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	11,31	2,9
551	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	9	32,08	8,1
554	<i>Gradnovo bukovje na izpranih tleh</i>	11	36,80	9,3
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	265,28	66,8
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	42,01	10,6
631	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	9	2,73	0,7
731	<i>Kisloljubno gradnovo bukovje</i>	11	6,19	1,6
	Skupaj	4,840	396,40	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedANJI zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 2,25 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je razmeroma dobro izkoriščen (91,0%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (2,47 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev**Zgradba gozda**

Manj kot 1/2 razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi. Na več kot 1/2 površine razreda pa so raznomerni mešani gozdovi, panjevci in pionirski gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 246,1 m³/ha, letni prirastek pa 5,94 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta nižja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 6% iglavcev. Zaloga je v debelinskih razredih II, III, in IV razdeljena v podobnih deležih (24%). V najtanjšem razredu je zaloge najmanj (8%).

Iglavci v povprečju priraščajo 3,7% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,3%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 90/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	10,7	22,4	22,5	26,0	18,4	15,6	6,3	0,57	9,5
Listavci	7,6	24,7	24,6	24,1	19,0	230,5	93,7	5,37	90,5
Skupaj	7,8	24,5	24,5	24,2	19,0	246,1	100,0	5,94	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ cera z 29%, sledi bukev z 24%, graden z 16%, črni gaber z 7%, beli gaber z 6%, g.javor z 6%, jelka z 4%... Primešani so še: smreka, kostanj, češnja, mali jesen, brek...

Podmladek pokriva 28% površine razreda. V njem je največ dr.trdih listavcev, bukve in pl.listavcev.

Preglednica 91/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	5,7	9,6	0,1	0,1	0,0	59,2	38,4	19,8	111,2	2,0
	%	2,3	3,9	0,1	0,1	0,0	24,1	15,6	8,1	45,0	0,8
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0	2,5	0,0	0,0	0,0	73,8	0,0	167,3	2,5
	%	0	0	1	0	0	0	30	0	68	1

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje gradna in dr.trdih listavcev, smreke pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ sestojev v obnovi. Zavzemajo skoraj 40% raznodobnih sestojev razreda. Na 1/3 raznodobnih sestojev razreda so drogovnjaki. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij je povečini slaba. Pomanjkljive zasnove prevladujejo pri drogovnjakih. Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, rahlega do normalnega sklepa.

Dobro 1/2 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 92/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	2,11	0,0	0,0	30,8	69,2	0,0	0,0	100,0	0,0	30,8	0,0	69,2	0,0
Drogovnjak	52,92	0,0	31,0	37,1	31,9	9,8	45,9	44,3	0,0	28,1	25,5	10,7	35,7
Debeljak	50,07					21,3	71,5	7,2	0,0	4,1	29,1	47,5	19,3
Sestoj v obnovi	64,78					10,8	85,2	4,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	213,82					0,0	83,1	16,9	0,0				
Panjevec	5,77												
Pionirski gozd z grmišči	6,93	0,0	38,7	61,3	0,0								
Skupaj	396,40												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves zadovoljivo kakovost (42%). Prevladuje drevje zadovoljive in dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 20%. Kar je nad povprečjem enote. Največ je poškodb na vejah (18,9%), kar so večinoma posledice sečnje in ujma.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 50 odmrlih dreves (večinoma ležečih). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (93%). Povprečno je v gozdovih razreda 23,9 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (18,9 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 6.533 m³ lesa, oz. 28,9 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 72%. Posek iglavcev je bil jakosti 16% na lesno zalogo, listavcev pa 12%.

Izveden posek predstavlja 1,9% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ dr.trdih.list. (50%), bukve (28%), hrasta (12%), smreke (7%), pl.listavcev (4%)...

Pri listavcih je bila najbolj intenzivna sečnja v III. debelinskem razredu, pri iglavcih pa v IV. debelinskem razredu.

Preglednica 93/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	24,66	1,00	4,1
Priprava tal	ha	0,76	0,45	59,2
Sadnja	ha	0,50	0,45	90,0
Obžetev	ha	2,50	0,70	28,0
Nega mladja	ha	2,33	0,00	0,0
Nega gošče	ha	21,49	3,00	14,0
Nega letvenjaka	ha	11,05	0,80	7,2
Nega drogovnjaka	ha	12,36	1,00	8,1
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	680	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih, največ je realizirana nega gošče (14%).

Bila je realizirana umetna obnova s sadnjo na 0,45 ha ter nega in zaščita nasada.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV**Površina, lesna zaloga, prirastek, posek**

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (večinoma zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je zmanjšala za 2 m³/ha, letni prirastek pa za 1,12 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 2,89 m³/ha/leto ali 12% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 120% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 94/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	381,51	17,6	191,4	209,0	0,74	5,33	6,07	0,10	1,13	1,23
2011	371,58	10,1	237,7	247,9	0,51	6,55	7,05	0,16	2,73	2,89
2021	396,40	15,6	230,5	246,1	0,57	5,37	5,93	0,45	6,10	6,55

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem se je delež iglavcev v povprečni zalogi povečal za 2,2 odstotnih točk (največ pri jelki). Med listavci se krepí delež hrasta in drugih trdih listavcev, delež bukve pa opada.

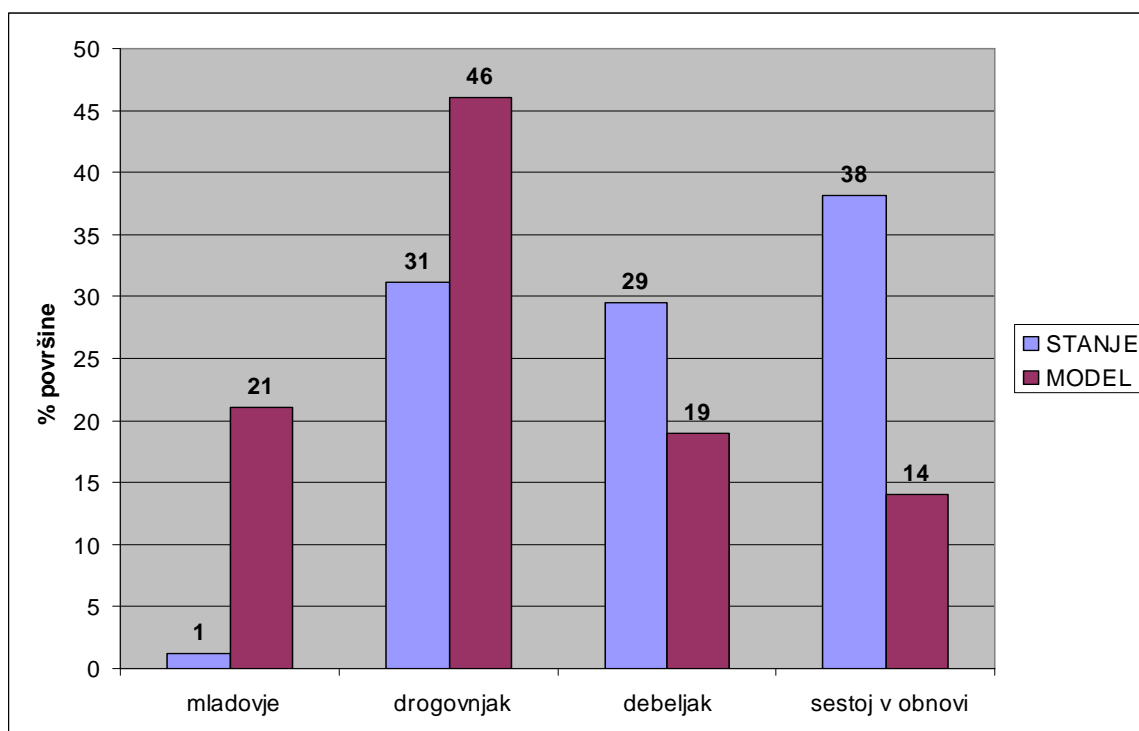
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	6,7	1,6	0,1	0,0	0,0	36,2	12,9	3,5	35,8	3,2
2011	2,6	1,5	0,1	0,0	0,0	34,6	13,9	4,0	42,5	0,8
2021	2,3	3,9	0,1	0,1	0,0	24,1	15,6	8,1	45,0	0,8

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 95/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	2,11	0,5	1	29	21	35,67	-94
Drogovnjak	52,92	13,4	31	64	46	78,14	-32
Debeljak	50,07	12,6	29	27	19	32,28	55
Sestoj v obnovi	64,78	16,3	38	20	14	23,78	172
Raznomerno (sk-gnz)	213,82	54,0					
Panjevec	5,77	1,5					
Pionirski gozd z grmišči	6,93	1,7					
Skupaj	396,40	100,0	100,0	140	100,0		

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21051

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 2,0%, jelka 4,0%, bor 1,0%, bukev 23,1%, hrast 16,0%, plem. listavci 8,0%, drugi trdi list. 45,0%, mehki list. 1,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 43% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 38%, drogovnjak 27%, debeljak 34%, sestoj v obnovi 1%), na 57% površine razreda raznomerni gozdovi in ostali.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~240 m³/ha (7,0% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 310 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 140 let, pomladitvena doba do 20 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljani realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 38% površine raznodobnih gozdov razreda oz. na vsaj 65 ha. V obstoječih mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodonosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 24% lesne zaloge pri iglavcih in 19% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati graden),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 98% s povprečno jakostjo ukrepanja 20% na lesno zalogo pri iglavcih in 15% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- za 2% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo (1 ha), s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 30% na lesno zalogo v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- za vse sestoje v obnovi je načrtovan zaključek obnove (65 ha).

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 28% na lesno zalogo iglavcev in 19% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati hrast.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež hrasta ter zmanjšati delež smreke. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~240 m³/ha. Povečal se bo delež iglavcev (jelke).

Preglednica 96/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	6,3	93,7	100,0
- ciljno %	7,0	93,2	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	15,6	230,5	246,1
- ciljna (m ³ /ha)	17,0	223,0	240,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,57	5,37	5,94
Možni posek (m ³ /ha)	4,5	60,9	65,5
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,45	6,10	6,55
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	29,0	26,5	26,6
Intenziteta m. p. prirastek (%)	79,5	113,5	110,3
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 97/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	481	1.256	0	0	0	60	1.797	29,1	80,2
	%	26,8	69,9	0,0	0,0	0,0	3,3	100,0		
Listavci	m ³	7.270	16.096	0	0	0	803	24.169	26,4	113,6
	%	30,1	66,6	0,0	0,0	0,0	3,3	100,0		
Skupaj	m³	7.751	17.352	0	0	0	863	25.966	26,6	110,5
	%	29,9	66,8	0,0	0,0	0,0	3,3	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 6,6 m³/ha/leto ali 26,6% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj.

Preglednica 98/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	0,16	0,16
Nega mladja	ha	4,33	4,33
Nega gošče	ha	8,80	9,80
Nega letvenjaka	ha	0,75	0,75
Nega drogovnjaka	ha	1,21	1,21
Nega prebiralnega gozda	ha	10,08	10,08

Poudarek je predvsem na negi mladovij in pripravi debeljakov na naravno obnovo.

V raznomernih sestojih z jelko je načrtovana tudi nega po principih nege v prebiralnem gozdu.

9.2.5 Rastiščnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Z gospodarskega vidika je razred najpomembnejši v enoti. Združuje bukove ter mešane bukovo gradnove gozdove gričevnatega in hribovitega sveta enote.

Razred je površinsko največji v enoti (3.484,38 ha). Predstavlja 62% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 93% gozdov v zasebni lasti, 5% v državni in 2% v občinski.

Po gospodarskih kategorijah spada večji del gozdov razreda v večnamenske gozdove (2.935,67 ha) manjši del, ki je na območju Kozjanskega parka pa v gozdove s posebnim namenom, ukrepi dovoljeni (548,71 ha).

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Največ površin s funkcijo poudarjeno na 1. stopnji imajo gozdovi na vodovarstvenih območjih I. in II. varstvenega režima (hidrološka), gozdovi na določenih conah Nature 2000 (ohranjanje biotske raznovrstnosti) ter gozdovi na območjih naravnih vrednot (varovanje naravnih vrednot).

Na 2. stopnji ima največ gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (Natura 2000, EPO območje), nato hidrološko funkcijo (vodovarstvena območja III. st.) ter funkciji varovanja naravnih vrednot (Kozjanski park) in varovanja kulturne dediščine (območja kulturne dediščine).

Večina gozdov ima lesnoproizvodno funkcijo na 1. stopnji. Na 2. stopnji so ožja vodovarstvena območja in gozdovi s poudarjeno zaščitno in varovalno funkcijo. Na 3. stopnji ima lesnoproizvodno funkcijo gozd v ekocelici.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

V gozdovih razreda se nahajajo habitatni tipi: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)), (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*, 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) in (6510) Nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*).

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Gozdovi razreda prevladujejo v gričevnatem in hribovitem pasu enote. Tla so običajno razvita na karbonatni ali mešani karbonatno-silikatni matični podlagi (dolomit, apnenec, apnenci z roženci in laporji, litotamnijski apnenec). Globina tal odvisna je od naklona. Glede na podlago izmenjujejo se rjava evtrična tla in distrična tla. Na strmejših predelih so rendzine z tanjšo plastjo humusa in mestoma rjava pokarbonatna tla (Reštanj).

Največjo površino zavzema gozdni rastiščni tip *Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje* (48%), ki obsega gozdove na čistejših karbonatnih podlagah in na plitvejših tleh. Na mešanih podlagah z globljimi tlemi se pojavlja drugi največji rastiščni tip *Gradnovo bukovje na izpranih tleh* (28%).

Preglednica 99/D-GZ1: Gozdni rastišni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastišni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
541	Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje	11	169,19	4,9
551	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	1.682,23	48,2
554	Gradnovno bukovje na izpranih tleh	11	958,39	27,5
561	Bazoljubno gradnovje	3	192,98	5,5
581	Osojno bukovje s kresničevjem	7	22,83	0,7
591	Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje	5	217,05	6,2
631	Preddinarsko gorsko bukovje	9	142,61	4,1
632	Predalpsko gorsko bukovje	9	3,11	0,1
711	Kisloljubno gradnovno belogabrovje	11	13,14	0,4
731	Kisloljubno gradnovno bukovje	11	73,21	2,1
752	Predpanonsko podgorsko bukovje	7	9,64	0,3
	Skupaj	9,100	3.484,38	100,0

Proizvodna sposobnost rastišč (PSR) znaša ob sedanji zastopanosti drevesnih vrst in optimalnem razmerju razvojnih faz 6,54 m³/ha/leto.

Proizvodni potencial rastišč RGR je dobro izkoriščen (94,0%). Proizvodna sposobnost rastišč je nekoliko nižja od modelne (6,96 m³/ha/leto).

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino razreda gradijo mešani skupinsko raznodobni gozdovi. Na skoraj 1/4 površine razreda so raznomerni mešani gozdovi.

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 295,5 m³/ha, letni prirastek pa 6,84 m³/ha.

Povprečna lesna zaloga in prirastek sta višja od povprečja za enoto. V povprečni lesni zalogi je 8% iglavcev. Zaloga je skoncentrirana v III. in IV. debelinskem razredu. V najtanjšem razredu je zaloge v deležu najmanj (6%).

Iglavci v povprečju priraščajo 3,7% lesne zaloge na leto, listavci pa 2,2%. Največji delež prirastka prinesejo drevesa II. debelinskega razreda, najmanjši pa V. razreda.

Preglednica 100/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga						Letni prirastek		
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	11,7	23,1	21,7	25,5	18,0	24,0	8,1	0,88	12,9
Listavci	5,9	22,9	24,7	26,0	20,5	271,5	91,9	5,96	87,1
Skupaj	6,4	22,9	24,4	26,0	20,3	295,5	100,0	6,84	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami je v lesni zalogi največ bukve z 52%, sledi graden z 14%, b.gaber z 6%, cer z 5%, g.javor z 4%, jelka z 4% in smreka z 3%. Primešani so še: kostanj, črni gaber, češnja, maklen...

Podmladek pokriva 27% površine razreda. V njem je največ bukve, dr.trdih in plemen.listavcev.

Preglednica 101/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	9,6	11,9	1,5	0,3	0,7	154,0	42,6	17,9	52,8	4,1
	%	3,3	4,0	0,5	0,1	0,2	52,2	14,4	6,0	17,9	1,4
Naravno stanje	m ³ /ha	0	0	0,0	0,0	0,0	206,9	44,3	14,8	23,6	5,9
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	70,0	15,0	5,0	8,0	2,0

Glede na naravno zastopanost drevesnih vrst primanjkuje bukve, dr.trdih listavcev in smreke pa je preveč.

Ohranjenost gozdov

V razredu so skoraj vsi gozdovi ohranjeni. 45 ha gozdov ima spremenjeno drevesno sestavo.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih gozdovih je največ debeljakov. Zavzemajo 1/2 raznodobnih sestojev razreda. Na dobri 1/4 raznodobnih sestojev razreda so sestoji v obnovi. Najmanj je mladovij.

Zasnova mladovij in drogovnjakov je dobra, kljub pomanjkljivi negovanosti. Debeljaki so večinoma pomanjkljivo negovani, normalnega do rahlega sklepa.

Slabo 1/4 razreda sestavljajo raznomerni sestoji. Večinoma so pomanjkljivo negovani.

Preglednica 102/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	104,07	11,3	64,4	16,7	7,6	12,0	45,9	42,1	0,0	49,9	35,2	7,1	7,8
Drogovnjak	516,20	8,7	65,7	24,1	1,5	15,2	51,1	33,7	0,0	41,7	50,3	5,8	2,2
Debeljak	1.312,82					13,8	69,3	16,9	0,0	6,1	64,1	26,7	3,1
Sestoj v obnovi	741,97					5,8	82,1	12,1	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	772,49					1,1	79,3	19,6	0,0				
Panjevec	18,00												
Pionirski gozd z grmišči	18,83	0,0	58,6	41,4	0,0								
Skupaj	3.484,38												

Kakovost drevja

Med ocenjenimi drevesi ima največji delež dreves dobro kakovost (49%), sledi zadovoljiva kakovost (24%) ter prav dobra kakovost (15%). Dreves odlične kakovosti primanjkuje.

Poškodovanost sestojev

Delež poškodovanega drevja je v tem razredu 12,6%. Kar je nekoliko manj od povprečja v enoti. Največ je poškodb na vejah (10,4%), kar so večinoma posledice sečnje in ujm.

Odmrlo drevje

Povprečno je na hektar površine nekaj več kot 35 odmrlih dreves (večinoma ležečih). Od tega največ v I. razširjenem debelinskem razredu (85%). Povprečno je v gozdovih razreda 23,3 m³/ha odmrle mase, kar je nekoliko več od povprečja za enoto (18,9 m³/ha).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih sedanjega razreda je posekano 150.999 m³ lesa, oz. 44,7 m³/ha. Realizacija je v preteklem desetletju dosegla 66%. Posek iglavcev je bil jakosti 19% na lesno zalogo, listavcev pa 15%.

Izveden posek predstavlja 43,9% poseka vseh gozdov enote.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve (55%), dr.trdih.list. (18%), hrasta (12%), jelke (5%), smreke (4%), pl.listavcev (3%)...

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

Preglednica 103/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	161,31	5,55	3,4
Priprava tal	ha	21,86	1,74	8,0
Sadnja	ha	9,37	2,69	28,7
Obžetev	ha	86,78	24,17	27,9
Nega mladja	ha	103,59	5,22	5,0
Nega gošče	ha	183,79	32,75	17,8
Nega letvenjaka	ha	84,62	13,05	15,4
Nega drogovnjaka	ha	70,17	7,05	10,0
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	6.100	4.355	71,4
Zaščita z ograjo	m	1.100	5.915	537,7
Varstvo pred erozijo	dni	0,00	11,25	0,0
Varstvo pred žuželkami	dni	0,00	3,49	0,0
Ostala biomeliorativna dela	dni	0,00	0,65	0,0

Od predpisanih del nege v mladovjih, največ je realizirana nega gošče (18%).

Bila je realizirana umetna obnova s sadnjo na 2,69 ha ter nega in zaščita nasadov.

Med opravljena dela varstva pred žuželkami sodijo večinoma dela na čiščenju in postavljanju kontrolno-lovnih pasti za podlubnike.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju povečala za novodoločene gozdne površine (večinoma zaraščanja). Povprečna lesna zaloga razreda se je povečala za 10 m³/ha, letni prirastek pa je manjši za 1,10 m³/ha.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 4,48 m³/ha/leto ali 15,7% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 60% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 104/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2001 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Letni prirastek m ³ /ha			Letni realiziran posek* m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2001	3.577,11	13,8	251,0	264,8	0,52	7,46	7,98	0,21	1,70	1,91
2011	3.399,21	23,0	262,0	285,1	1,01	6,93	7,94	0,43	4,04	4,48
2021	3.484,38	24,0	271,5	295,4	0,88	5,96	6,84	0,58	6,44	7,02

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi ostal enak. Krepi se delež jelke. Med listavci se krepi delež pl.listavcev, delež hrasta in bukve pa upada.

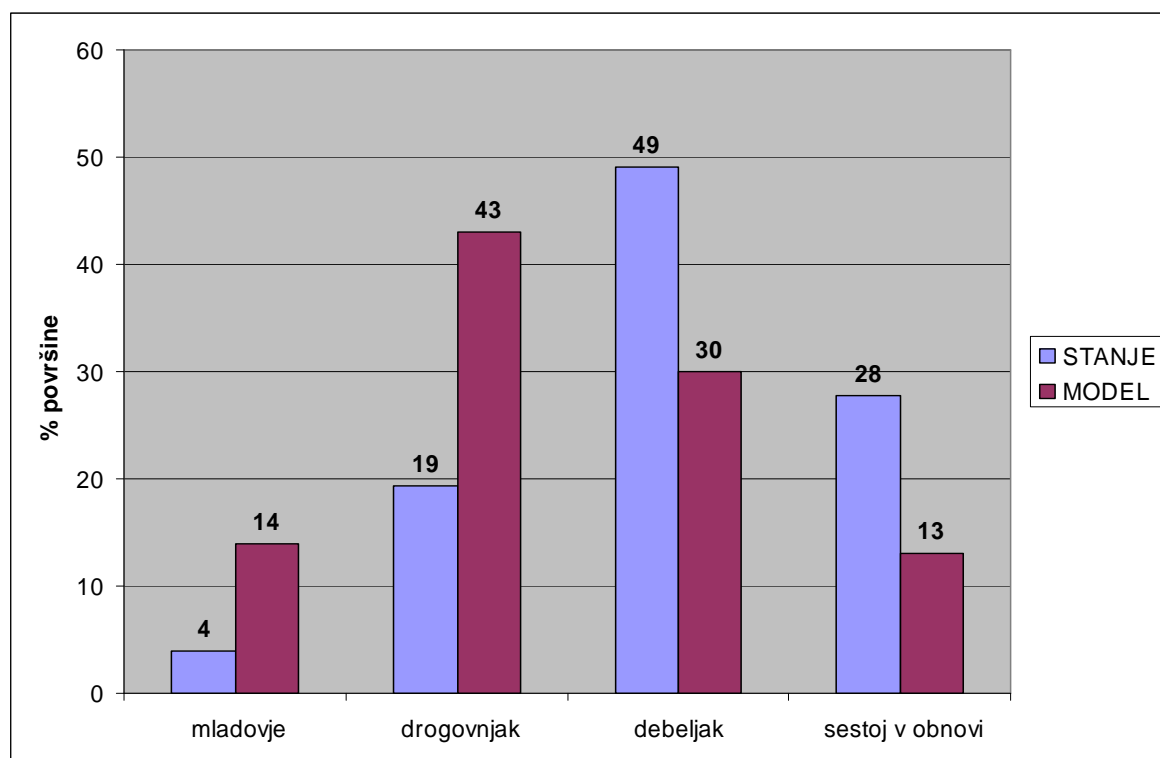
Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	2,7	1,9	0,4	0,1	0,1	55,8	17,2	3,5	17,2	1,1
2011	3,5	3,6	0,8	0,1	0,1	52,5	16,0	4,2	18,0	1,2
2021	3,3	4,0	0,5	0,1	0,2	52,2	14,4	6,0	17,9	1,4

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Preglednica 105/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	104,07	3,0	4	18	14	374,51	-72
Drogovnjak	516,20	14,8	19	56	43	1.150,28	-55
Debeljak	1.312,82	37,7	49	39	30	802,52	64
Sestoj v obnovi	741,97	21,3	28	17	13	347,76	113
Raznomerno (sk-gnz)	772,49	22,2					
Panjevec	18,00	0,5					
Pionirski gozd z grmišči	18,83	0,5					
Skupaj	3.484,38	100,0	100,0	130	100,0		

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 21071

Modelno razvojno strukturo za raznodobne gozdove v razredu smo določili s pomočjo modelnih parametrov, ki so bili narejeni za območne rastiščnogojitvene razrede (modelni deleži razvojnih faz in ciljno proizvodno obdobje).

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je v primerjavi z modelnim stanjem preveč debeljakov in sestojev v obnovi, drogovnjakov in mladovij pa je premalo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 3,0%, jelka 5,2, bor 1,0%, bukev 53,0%, hrast 15,0%, plem. listavci 6,0%, drugi trdi list. 15,8%, mehki list. 1,0%.

Ciljno razmerje razvojnih faz: na 77% površine gozdov razreda raznodobni gozdovi (mladovje 11%, drogovnjak 18%, debeljak 46%, sestoj v obnovi 25%), na 23% površine razreda raznomerni gozdovi in ostali.

Ciljna povprečna lesna zaloga v razredu ~294 m³/ha (9,2% igl.); končna lesna zaloga (lesna zaloga debeljakov preden ga začnemo obnavljati) je 530 m³/ha;

Ciljna kakovost: smreka B, bor C, bukev A2, hrast C, pl. listavci B, dr. trdi in mehki listavci D.

Ciljno stanje je moč doseči v 10-ih letih.

Gozdnogojitvene usmeritve

V raznodobnih postopno sestojno gospodarjenje s ciljem povečanja povprečne lesne zaloge v mlajših razvojnih fazah in zmanjševanje zaloge v starejših sestojih. Proizvodno razdobje, ki vključuje tudi pomladitveno dobo je 130 let, pomladitvena doba do 15 let. Pospeševati kakovost dreves.

V raznomernih s pomladitvenimi sečnjami ohraniti obstoječ način gospodarjenja s ciljno povprečno zalogo ~260-270 m³/ha.

Usmeritve po razvojnih fazah:

MLADOVJA

V naslednjem desetletju, ob predpostavljani realizaciji načrtovanih ukrepov, pričakujemo povečanje deleža mladovij na 11% površine raznodobnih gozdov razreda oz. na vsaj 290 ha. V obstoječih mladovjih:

- intenzivneje izvajati nego v sestojih, ki so bili opisani kot nenegovani,
- pri ukrepih nege pospeševati graden,
- ob morebitni pomanjkljivi obnovi uporabiti dopolnilno sadnjo (setev) bukve, gradna,
- zagotavljati pestro naravno sestavo drevesnih in grmovnih vrst,
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati plodnosne vrste.

DROGOVNJAKI

Načrtovana povprečna jakost sečnje znaša 20% lesne zaloge pri iglavcih in 16% lesne zaloge pri listavcih v desetletju. V drogovnjakih:

- zmanjšati delež pomanjkljivo negovanih in nenegovanih sestojev;
- pri uravnavanju drevesne sestave slediti ciljnemu razmerju za razred (pospeševati bukev, graden),
- povečati delež realizacije pri negi v zasebnih gozdovih,
- ohranjati redko zastopane drevesne in grmovne vrste.

DEBELJAKI

- načrtovani delež debeljakov za redčenje znaša 87% s povprečno jakostjo ukrepanja 15% na lesno zalogo pri iglavcih in 14% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.

- za 13% debeljakov je načrtovano uvajanje v obnovo (170 ha), s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 5% na lesno zalogo pri iglavcih in 31% na lesno zalogo pri listavcih v desetletju.
- v mlajših debeljakih izvajati izbiralna redčenja in akumulirati vrednostni prirastek (kvalitetnem drevju sproščati krošnje).
- v starejših debeljakih posamezna razvrednotena drevesa puščati za stoječa habitatna drevesa.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- delež sestojev v obnovi predviden za nadaljevanje obnove znaša 67% s povprečno načrtovano jakostjo ukrepanja 39% na lesno zalogo iglavcev in 44% na zalogo listavcev.
- za 33% sestojev v obnovi je načrtovan zaključek obnove (245 ha).

RAZNOMERNI

- ohraniti delež raznomernih sestojev v razredu.
- s pomladitvenimi sečnjami ohranjati stalnost pomlajevanja in vzdrževati strukturo.
- povprečna intenziteta sečenj v raznomernih naj bo 28% na lesno zalogo iglavcev in 19% na zalogo listavcev.
- minimalna intenziteta sečnje naj bo vsaj 15% od zaloge (pri sestojih z nižjo povprečno lesno zalogo); maksimalna intenziteta naj bo do 30% od zaloge (pri sestojih z višjo povprečno zalogo),
- sečnjo usmeriti na najdebelejša drevesa.
- nego opravljati istočasno z sečnjo, po principih nege v prebiralnem gozdu.
- v podmladku pospeševati hrast, bukev.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež bukve in hrasta ter zmanjšati delež smreke. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Ohranjati naravno drevesno sestavo in zgradbo; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu zmanjšala na ~294 m³/ha. Delež iglavcev bo večji za 1,1 odstotnih točk.

Preglednica 106/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	8,1	91,9	100,0
- ciljno %	9,2	90,9	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	24,0	271,5	295,5
- ciljna (m ³ /ha)	27,0	267,0	294,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,88	5,96	6,84
Možni posek (m ³ /ha)	5,7	64,3	70,1
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,58	6,44	7,02
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	24,1	23,7	23,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	65,7	108,0	102,6
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 107/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	6.259	12.306	0	0	0	1.583	20.148	24,1	65,6
	%	31,1	61,0	0,0	0,0	0,0	7,9	100,0		
Listavci	m ³	84.470	135.806	0	0	0	4.072	224.348	23,7	108,1
	%	37,7	60,5	0,0	0,0	0,0	1,8	100,0		
Skupaj	m³	90.729	148.112	0	0	0	5.655	244.496	23,8	102,6
	%	37,1	60,6	0,0	0,0	0,0	2,3	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 7,02 m³/ha/leto ali 23,8% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz pomladitvenih sečenj in redčenj.

Preglednica 108/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	
		dejansko	s ponov.
Priprava sestoja	ha	18,79	18,79
Nega mladja	ha	15,90	15,90
Nega gošče	ha	119,03	119,03
Nega letvenjaka	ha	25,95	25,95
Nega drogovnjaka	ha	7,61	7,61
Nega prebiralnega gozda	ha	38,80	38,80
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	450	450
Zaščita z ograjo	m	200	200

Poudarek je predvsem na negi mladovij.

V ukrepih zaščite je načrtovano odstranjevanje tulcev (450 kos) in ograje (200 m).

V zasebnem gozdu je načrtovana tudi nega tanjšega drogovnjaka.

V raznomernih sestojih z jelko je načrtovana tudi nega po principih nege v prebiralnem gozdu.

9.2.6 Rastiščnogojitveni razred: Varovalni gozdovi

V razred so združeni gozdovi razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in dalje). Vsi gozdovi so v kategoriji varovalnih gozdov. Opredeljeni so zaradi skajnih rastiščnih razmer (naklon, kamnitost, skalovitost).

Površina razreda je 36,43 ha. Predstavlja 0,7% gozdov enote. Po lastniški strukturi je 73% gozdov v zasebni lasti, 23% je v državni.

Posebnosti v pogledu poudarjenosti funkcij gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev poudarjeno na 1. stopnji imajo vsi gozdovi razreda. Nad železniško progo v Brestanici opravljajo tudi zaščitno funkcijo.

Na 2. stopnji ima del gozdov poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti (EPO in Natura območja).

Lesnoproizvodna funkcija je v razredu poudarjena na 3. stopnji.

Habitatni tipi v katerih se nahajajo RGR ali njegov del

V gozdovih razreda se nahajajo habitatni tipi: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*)) in (9110) Bukovi gozdovi *Luzulo-Fagetum*.

STANJE GOZDOV

a) Rastišče

Matična podlaga je večinoma dolomitna. Prevladujoč tip tla so rendzine. Tla so plitvejša, skeletna, zaradi strmine in prisojne lege sušnejša.

Prevladujoča gozdna rastiščna tipa sta *Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje* in *Bazoljubno gradnovje*.

Preglednica 109/D-GZ1: Gozdni rastiščni tipi v RGR

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
541	<i>Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje</i>	11	2,84	7,8
561	<i>Bazoljubno gradnovje</i>	3	12,32	33,8
562	<i>Preddinarsko-dinarsko hrastovo črnogabrovje</i>	1	18,04	49,5
591	<i>Preddinarsko-dinarsko toploljubno bukovje</i>	5	3,23	8,9
	Skupaj	2,810	36,43	100,0

Ponderirani proizvodni potencial razreda (Rk) je, glede na delež gozdnih rastiščnih tipov, 2,81.

b) Stanje sestojev

Zgradba gozda

2/3 razreda so raznodobni sestoji (drogovnjak, debeljak in sestoj v obnovi). na 1/3 razreda je zgradba raznomerna

Lesna zaloga in prirastek

Povprečna lesna zaloga znaša 232,0 m³/ha, letni prirastek pa 6,02 m³/ha. Nižja sta od povprečja za enoto.

V povprečni lesni zalogi je 4% iglavcev.

Zaloga je skoncentrirana v drevju II. debelinskega razreda.

Preglednica 110/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po deb. razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		m ³ /ha	%
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%		
Iglavci	13,4	26,5	21,0	24,7	14,4	9,1	3,9	0,35	5,8
Listavci	11,4	34,8	23,0	17,1	13,7	222,9	96,1	5,67	94,2
Skupaj	11,5	34,5	22,9	17,4	13,7	232,0	100,0	6,02	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Med drevesnimi vrstami ima največ gradna (29%), sledi bukev z 20%, cer z 14%, črni gaber z 13%, beli gaber z 10% in rd.bor z 4%. Primešani so še: gorski javor, maklen, mali jesen...

Preglednica 111/D-DV: Sestava lesne zaloge po skupinah drevesnih vrst

	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	0,1	0,0	9,0	0,0	0,0	45,4	67,4	5,4	104,6	0,1
	%	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	19,6	29,1	2,3	45,0	0,1

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi razreda so ohranjeni.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

V raznodobnih sestojih prevladujejo drogovnjaki. Večinoma nenegovani in slabših zasnov.

Raznomerni sestoji so večinoma nenegovani in prepuščeni naravnim dogodkom.

Preglednica 112/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	17,57	0,0	37,8	62,2	0,0	0,0	0,0	64,8	35,2	0,0	89,4	5,8	4,8
Debeljak	6,48					0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	73,1	0,0	26,9
Sestoj v obnovi	0,55					0,0	100,0	0,0	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	11,83					0,0	0,0	100,0	0,0				
Skupaj	36,43												

Kakovost drevja

Drevje je zaradi nenegovanosti in zahtevnejših rastiščnih razmer slabše kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodbe na drevju in tleh nastajajo predvsem zaradi naravnih dejavnikov: veter, sneg, voda, zemeljski plazovi.

Delež poškodovanega drevja je znatno večji od povprečja za enoto.

Odmrlo drevje

Zaradi negospodarjenja je tudi odmrlega drevja znatno več kot je to povprečje za enoto.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

V gozdovih razreda je posekano 708 m³ lesa, oz. 18,1 m³/ha. Posek je bil jakosti 9% na lesno zalogo.

V skupni masi posekanega drevja je bilo največ bukve, dr.trdih.list., pl.listavcev in gradna.

Sečnja je bila najbolj intenzivna v V. debelinskem razredu, oz. pri najdebelejših drevesih.

V preteklem načrtu niso bila načrtovana gojitvena in varstvena dela.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek, posek

Površina gozdov razreda se je v zadnjem desetletju zmanjšala za slabih 3 ha predvsem zaradi usklajevanja z katastrom in Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/2005 in dalje).

Povprečna lesna zaloga razreda se je v preteklem desetletju povečala za 24 m³/ha, letni prirastek pa je upadel za 0,88 m³/ha. Povečanje lesne zaloge je rezultat nerealizirane sečnje.

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka 1,81 m³/ha/leto ali 9% od zaloge. Skupni načrtovani posek je za 40% višji kot je realiziran posek v zadnjem desetletju.

Preglednica 113/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v obdobju 2011 do 2021

Leto	Površina ha	Lesna zaloga			Letni prirastek			Letni realiziran posek*		
		m ³ /ha			m ³ /ha			m ³ /ha		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2011	39,24	1,1	207,2	208,3	0,07	6,82	6,89	0,00	1,81	1,81
2021	36,43	9,1	222,9	232,0	0,35	5,67	6,01	0,10	2,38	2,47

*Opomba: V zadnjem obdobju je naveden načrtovani oz možni posek (in ne realiziran posek)

Drevesna sestava

V primerjavi s preteklim obdobjem je delež iglavcev v povprečni zalogi višji. Med listavci se krepi delež dr.trdih listavcev.

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	0,0	0,0	17,9	0,0	0,0	12,3	43,9	0,9	25,0	0,0
2011	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	8,8	44,1	2,1	44,4	0,0
2021	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	19,6	29,1	2,3	45,0	0,1

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Glede na preteklo obdobje se je površina drogovnjakov in debeljakov zmanjšala. Zaradi negospodarjenja so sestoji večinoma prešli v raznomerno zgradbo.

Preglednica 114/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR

Razvojne faze	Površina	Delež
	ha	%
Drogovnjak	17,57	48,2
Debeljak	6,48	17,8
Sestoj v obnovi	0,55	1,5
Raznomerno (sk-gnz)	11,83	32,5
Skupaj	36,43	100,0

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilj

Cilj so vitalni, ekološko stabilni in po drevesni sestavi naravni in strukturno pestri sestoji. Zaželeno je malopovršinsko razgibana zgradba sestojev s poudarkom na mehanski stabilnosti le – teh.

Ciljna povprečna zaloga je ~264 m³/ha (3% igl.).

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodne dobe so krajše, pomladitvene pa daljše. Sečnje so postopne, na manjših površinah. Na najstrmejših predelih usmerjene na posek zrelega, nevitalnega in preveč nagnjenega drevja.

Usmeritve po razvojnih fazah:

DROGOVNJAKI

- na 40% drogovnjakov redčenja z intenziteto 12% na zalogo,
- na 60% drogovnjakov sanitarni posek z intenziteto 6% na zalogo,

DEBELJAKI

- na 73% debeljakov redčenja z intenziteto 12% na zalogo.
- na 27% debeljakov pomladitvene sečnje z intenziteto 20% na zalogo.

SESTOJI V OBNAVLJANJU

- za sestoj v obnovi je načrtovano nadaljevanje obnove z sečnjo 30% od zaloge.

RAZNOMERNI

- v raznomernih sestojih so načrtovane sanitarne sečnje s ciljem vzdrževanja vitalnosti in to z povprečno intenziteto sečenj 10% na lesno zalogo.

Usmeritve glede drevesne sestave:

Povečati je potrebno delež gradna, bukve in pl.listavcev in zmanjšati delež dr. trdih listavcev. Ohranjajo naj se še plodonosne in redkeje zastopane drevesne in grmovne rastlinske vrste.

Usmeritve glede zagotavljanja funkcij gozdov:

Gospodariti v cilju vzdrževanja naravne drevesne sestave in zgradbe; vzdrževanje gozdnega roba. Upoštevati podrobnejše usmeritve iz poglavja 6.2.2.

Ukrepi

Ob ocenjenem prirastku in realizaciji načrtovanega poseka se bo povprečna lesna zaloga v rastiščnogojitvenem razredu povečala za ~32 m³/ha. Nekoliko naj bi se zmanjšal delež iglavcev.

Preglednica 115/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	3,9	96,1	100,0
- ciljno %	3,0	97,0	100,0
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	9,1	222,9	232,0
- ciljna (m ³ /ha)	9,0	256,0	264,0
Prirastek (m ³ /ha)	0,35	5,67	6,02
Možni posek (m ³ /ha)	0,9	23,7	24,7
Možni posek (m ³ /ha/leto)	0,10	2,38	2,47
Intenziteta m. p. na lesno zalogo (%)	10,5	10,7	10,7
Intenziteta m. p. prirastek (%)	27,4	41,9	41,1
Izravnalna doba (let)	10		

Preglednica 116/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarni p.			
		Redčenja	Pomladitv.	Prebiralne						
Iglavci	m ³	0	5	0	0	0	30	35	10,6	27,6
	%	0,0	14,3	0,0	0,0	0,0	85,7	100,0		
Listavci	m ³	379	134	0	0	0	353	866	10,7	42,0
	%	43,7	15,5	0,0	0,0	0,0	40,8	100,0		
Skupaj	m³	379	139	0	0	0	383	901	10,7	41,1
	%	42,1	15,4	0,0	0,0	0,0	42,5	100,0		

Najvišji možni posek za rastiščnogojitveni razred znaša 2,47 m³/ha/leto ali 10,7% lesne zaloge.

Največ sečne mase je načrtovano iz redčenj (42,1%).

V gozdovih razreda ni načrtovanih gojitvenih in varstvenih del.

10 Literatura

BONČINA, A, ROZMAN, A., DAKSKOBLER, I., KLOPČIČ, M., BABIJ, V., POLJANEC, A., 2021. Gozdni rastišni tipi Slovenije: vegetacijske, sestojne in upravljavske značilnosti. Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani in Zavod za gozdove Slovenije. Ljubljana, 576 str.

DAKSKOBLER, I. 2008. Pregled bukovih rastišč v Sloveniji, Zbornik gozdarstva in lesarstva 87 (2008), s.-14. Gozdarski vestnik št. 2/2015; s. 105-113;

GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarske enote Senovo (2011 - 2020);

GOZDNOGOSPODARSKI načrt gozdnogospodarskega območja Brežice (2011 - 2020).

KUTNAR, Lado, ZUPANČIČ, Mitja, ROBIČ, Dušan, ZUPANČIČ, Nina, ŽITNIK, Sašo, KRALJ, Tone, TAVČAR, Irena, DOLINAR, Mojca, ZRNEC, Ciril, KRAIGHER, Hojka (2002). Razmejitev provenienčnih območij gozdnih drevesnih vrst v Sloveniji na osnovi ekoloških regij. Zbornik gozdarstva in lesarstva, številka 67, str. 73-117.

KUTNAR, Lado, VESELIČ, Živan, DAKSKOBLER, Igor, ROBIČ, Dušan (2012). Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov. Gozdarski vestnik, letnik 70, številka 4, str. 195-214.

MOČNIK, Laura: Razvoj industrije v Senovsko-Brestaniški dolini, Zaključna seminarska naloga, 2019.

LOVSKO upravljavski načrt za VII. posavsko lovsko upravljavsko območje (2011 – 2020).

NARAVOVARSTVENE smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Senovo; Zavod RS za varstvo narave, Novo mesto, oktober 2020.

PLENIČAR, M./ PREMUR, U./ HERAK, M., 1976. Osnovna geološka karta SFRJ; M 1 : 100.000, list Novo mesto. – Geološki zavod Ljubljana, Savezni geološki zavod, Beograd.

PODROBNE kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskega načrta GGE Senovo; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Ljubljana, november 2020.

PRAVILNIK o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. I. RS, št. 91/10).

PRAVILNIK o varstvu gozdov. 2009. Ur. I. RS, št. 114/09.

PRIROČNIK za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. 2012. Ljubljana, Zavod za gozdove Slovenije.

SPLOŠNE kulturnovarstvene usmeritve za načrtovanje gozdnogospodarskih načrtov z vidika varstva kulturne dediščine, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, januar 2017.

SPLETNA stran statističnega urada RS < www.stat.si/statweb >.

SPLETNA stran Agencije RS za okolje; < gis.arso.gov.si/atlasokolja/ >.

URBANČIČ, M., SIMONČIČ, P., PRUS, T., KUTNAR, L., 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Gozdarski vestnik. Ljubljana, Zveza gozdarskih društev Slovenije, 100 str.

USMERITVE s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, RS Ministrstvo za okolje in prostor, Direkcija RS za vode, marec 2017.

VESELIČ, Ž. 2000. Izhodišni optimalni modeli gozdov. Interno gradivo ZGS, Ljubljana 2000.

ZAKON o gozdovih (Ur. I. RS, št. 30/93 in nasl.).

ZAKON o ohranjanju narave (Ur.I. RS, št. 56/1999 in nasl.).

ZAKON o varstvu kulturne dediščine (Ur.I. RS, št. 7/1999 in nasl.).

ZAKON o varstvu okolja (Ur.I. RS, št. 41/2004 in nasl.).

ZAKON o vodah (Ur.I. RS, št. 67/02 in nasl.)

11 Načrt so izdelali

Sodelavci pri izdelavi načrta

Opisi sestojev in odsekov. Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Gregor Žigante, dipl.inž.gozd., Zorka Stolič univ.dipl.inž.gozd., Manica Vintar univ.dipl.inž.gozd, Anja Pepunić, dipl.inž.gozd. (UN), Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah vodil: Dušan Prijatelj, gozd. tehn.

Digitalizacija in priprava tematskih kart. Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd., Anja Pepunić, dipl.inž.gozd. (UN), Zorka Stolič univ.dipl.inž.gozd., Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Tekst. Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Posamezna poglavja:

Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 4.2.5, 6.2.8, 8 in 13

Mojca Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.6, 6.2.5 in 6.2.6

Gregor Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.1.8, 1.5.1, 3.9 in 6.2.3

mag. Boris Papac, univ.dipl.inž.gozd.: poglavja 1.3, 4.2.3, 6.2.7 (del) in 6.3.5

Podpisniki

Odgovoren za izdelavo načrta
Dražen Drvenkar, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
Boris Bogovič, univ.dipl.inž.gozd.

Vodja OE Brežice
Niko Rainer, univ.dipl.inž.gozd.

v.d. Direktor ZGS
mag. Janez Logar, univ.dipl.inž.gozd.

Brežice, 20.05.2021

12 Priloge

OBRAZEC E1: Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	5.221,79	315,56	62,12	5.599,47
Delež (%)	93,26	5,64	1,11	100,00

Preglednica/F2: Površine gozdov s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	DRUGO	SKUPAJ
P1	0,00	0,00	52,17	95,99	702,20	2.146,96	8,06	186,70	1.989,12	5.181,16
P2	38,10	10,75	310,55	5,63	0,00	0,00	2,35	0,00	0,00	367,38
P3	37,11	0,00	13,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,93
Skupaj	75,21	10,75	376,54	101,62	702,20	2.146,96	10,41	186,70	1.989,12	5.599,47

Preglednica/GF1: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah	573,72	27,1	240,6	267,6	1,13	5,21	6,34	27,4	24,3	24,6	103,9
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	729,38	38,3	258,3	296,6	1,33	5,48	6,81	23,4	28,9	28,2	122,7
Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah	268,83	129,6	183,3	312,9	4,29	3,86	8,16	28,3	28,4	28,4	108,8
Gozdovi toplojibnih listavcev	396,40	15,6	230,5	246,1	0,57	5,37	5,93	29,1	26,4	26,6	110,5
Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	2.935,67	24,2	273,1	297,3	0,89	5,98	6,87	24,5	24,1	24,1	104,5
VEČNAMENSKI GOZDOVI skupaj	4.904,00	31,7	258,7	290,4	1,15	5,65	6,79	25,6	25,2	25,2	107,8
Podgorska bukovja na silikatnih kamninah	110,33	0,1	294,4	294,5	0,00	6,11	6,12	0,0	23,8	23,8	114,5
Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	548,71	22,6	262,8	285,4	0,81	5,85	6,66	22,3	21,5	21,6	92,5
GPN, UKREPI DOVOLJENI skupaj	659,04	18,8	268,1	286,9	0,68	5,89	6,57	22,3	22,0	22,0	96,0
Varovalni gozdovi	36,43	9,1	222,9	232,0	0,35	5,67	6,01	10,6	10,7	10,7	41,1
VAROVALNI GOZDOVI skupaj	36,43	9,1	222,9	232,0	0,35	5,67	6,01	10,6	10,7	10,7	41,1
Skupaj vsi gozdovi	5.599,47	30,0	259,6	289,6	1,09	5,68	6,76	25,3	24,7	24,8	106,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	134,31	2,4						
Drogovnjak	736,99	13,2	3,41	0,5	22,6	75,1	2,3	0,0
Debeljak	1.970,08	35,2	247,85	12,6	12,3	83,3	4,4	0,0
Sestoj v obnovi	1.142,64	20,4	903,68	79,1	5,4	75,9	18,7	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	1.508,16	26,9	241,30	16,0	0,0	54,0	45,9	0,1
Panjevec	73,95	1,3						
Pionirski gozd z grmišči	33,34	0,6						
Skupaj	5.599,47	100,0	1.396,24	24,9				

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	134,31	9,7	60,8	22,0	7,5	12,4	45,7	41,9	0,0	45,5	41,1	7,5	5,9
Drogovnjak	736,99	6,3	60,5	29,8	3,4	13,2	50,4	35,6	0,8	39,3	47,3	8,6	4,8
Debeljak	1.970,08					13,2	72,0	14,8	0,0	7,9	57,4	30,2	4,5
Sestoj v obnovi	1.142,64					8,4	82,7	8,9	0,0				
Raznomerno (sk-gnz)	1.508,16					0,6	74,8	24,6	0,0				
Panjevec	73,95												
Pionirski gozd z grmišči	33,34	0,0	47,0	53,0	0,0								
Skupaj	5.599,47												

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	15,2	25,1	19,4	22,3	18,0	4,5	13,1
Jelka	8,0	18,3	24,7	29,6	19,4	2,8	8,2
Bor	8,1	17,5	23,5	28,6	22,3	2,6	7,5
Macesen	15,4	28,6	19,3	21,5	15,2	0,1	0,3
Ostali igl.	9,0	19,6	23,2	30,2	18,0	0,3	1,0
Bukev	4,8	21,0	25,0	27,5	21,7	46,4	134,2
Hrast	5,3	22,0	25,2	26,5	21,0	17,2	49,7
Pl. Ist.	7,7	25,1	24,5	23,9	18,8	5,3	15,4
Dr. tr. Ist.	8,4	25,9	23,9	23,4	18,4	18,8	54,5
Meh. Ist.	12,1	30,2	22,5	19,7	15,5	2,0	5,7
Iglavci	11,3	21,2	22,0	26,1	19,4	10,4	30,0
Listavci	6,0	22,7	24,7	26,0	20,6	89,6	259,6
Skupaj	6,5	22,5	24,5	26,0	20,5	100,0	289,6

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	15,2	25,1	19,4	22,3	18,0	4,5	13,2
Jelka	8,0	18,3	24,7	29,6	19,4	2,8	8,3
Bor	8,1	17,5	23,6	28,5	22,3	2,6	7,5
Macesen	15,4	28,6	19,3	21,5	15,2	0,1	0,3
Ostali igl.	9,0	19,6	23,2	30,2	18,0	0,3	1,0
Bukev	4,7	21,0	25,0	27,6	21,7	46,6	134,8
Hrast	5,3	21,9	25,2	26,5	21,1	17,1	49,6
Pl. Ist.	7,7	25,1	24,5	23,9	18,8	5,3	15,4
Dr. tr. Ist.	8,3	25,8	23,9	23,5	18,5	18,7	54,2
Meh. Ist.	12,1	30,3	22,5	19,6	15,5	2,0	5,8
Iglavci	11,3	21,2	22,0	26,0	19,5	10,4	30,2
Listavci	5,9	22,6	24,7	26,2	20,6	89,6	259,8
Skupaj	6,5	22,5	24,5	26,0	20,5	100,0	290,0

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,25	0,29	0,23	0,21	0,11	16,1	1,09
Listavci	0,94	1,82	1,37	1,02	0,53	83,9	5,68
Skupaj	1,19	2,11	1,60	1,23	0,64	100,0	6,77

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,25	0,29	0,23	0,21	0,11	16,1	1,09
Listavci	0,93	1,81	1,38	1,02	0,53	83,9	5,68
Skupaj	1,18	2,10	1,61	1,23	0,64	100,0	6,77

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	42.617	25,3											
Listavci	359.092	24,7											
Skupaj	401.709	24,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	31,35	31,35											
Nega mladja	ha	38,32	38,32											
Nega gošče	ha	171,54	172,54											
Nega letvenjaka	ha	37,65	37,65											
Nega drogovnjaka	ha	11,87	11,87											
Nega prebiralnega gozda	ha	48,88	48,88											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	650	650											
Zaščita z ograjo	m	1.400	1.400											

OBRAZEC E2: Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred: Gradnova belogabrovja na silikatnih kamninah

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	503,71	67,44	2,57	573,72
Delež (%)	87,8	11,8	0,4	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	32,6	26,3	14,8	16,8	9,5	4,9	13,2
Bor	11,1	22,8	22,3	26,9	16,9	5,2	13,8
Macesen	38,8	40,9	9,9	5,2	5,2	0,0	0,0
Ostali igl.	51,0	49,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	3,9	18,6	25,4	29,2	22,9	26,9	72,0
Hrast	4,6	20,0	25,7	27,7	22,0	34,6	92,4
Pl. lst.	6,4	22,1	25,7	25,5	20,3	5,9	15,9
Dr. tr. lst.	14,1	29,8	20,4	19,9	15,8	15,3	41,1
Meh. lst.	9,2	25,9	23,8	22,7	18,4	7,2	19,2
Iglavci	21,6	24,5	18,6	22,0	13,3	10,1	27,1
Listavci	6,5	21,9	24,6	26,2	20,8	89,9	240,6
Skupaj	8,0	22,2	24,0	25,8	20,0	100,0	267,6

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,43	0,30	0,18	0,16	0,07	17,8	1,13
Listavci	1,00	1,60	1,22	0,92	0,48	82,2	5,21
Skupaj	1,43	1,90	1,40	1,08	0,55	100,0	6,34

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	528,63	92,1	0,00	0,0	0,00	0,0	45,09	7,9	573,72	100,0
Skupaj vsi gozdovi	528,63	92,1	0,00	0,0	0,00	0,0	45,09	7,9	573,72	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,9	11,3	12,2	4,8	19,1	23,9	5,7	30,4	36,1	13,3
30 - 49 cm	0,0	1,3	1,3	0,0	2,2	2,2	0,0	3,5	3,5	5,8
50 in več cm	0,0	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	1,4
Skupaj	0,9	13,0	13,9	4,8	21,3	26,1	5,7	34,3	40,0	20,5

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	12,31	2,1						
Drogovnjak	33,13	5,8	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	175,56	30,6	12,16	6,9	10,4	78,8	10,8	0,0
Sestoj v obnovi	75,01	13,1	57,57	76,7	20,6	70,0	9,4	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	226,25	39,5	15,68	6,9	0,0	43,4	55,2	1,4
Panjevec	49,51	8,6						
Pionirski gozd z grmišči	1,95	0,3						
Skupaj	573,72	100,0	85,41	14,9				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,43	0,00	0,23	0,00	0,00	55,14	6,73	3,28	17,26	2,34	85,41
%	0,5	0,0	0,3	0,0	0,0	64,6	7,9	3,8	20,2	2,7	100,0

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	14	0,0	14,3	71,4	14,3	0,0
Bor	31	0,0	0,0	45,2	48,3	6,5
Ostali igl.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	66	0,0	4,5	44,0	28,8	22,7
Hrast	88	0,0	6,8	27,3	21,6	44,3
Pl. lst.	11	0,0	9,1	45,4	27,3	18,2
Dr. tr. lst.	29	0,0	0,0	27,6	44,8	27,6
Meh. lst.	18	0,0	0,0	44,4	38,9	16,7
Skupaj iglavci	46	0,0	4,3	52,3	39,1	4,3
Skupaj listavci	212	0,0	4,7	34,9	28,8	31,6
Skupaj	258	0,0	4,7	38,0	30,6	26,7

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,3
Veje	10,4
Osutost	0,0
Skupaj	12,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	2.193	1.120	51,1	5,3
LISTAVCI	19.019	17.250	90,6	81,2
Skupaj	21.212	18.371	86,5	86,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	7,8	27,4	1,3
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	1,0	3,3	0,2
Macesen	0,0	3,8	0,0
Ostali igl.	0,2	481,3	0,0
Bukev	28,4	16,7	4,7
Hrast	31,8	13,8	5,3
Pl. Ist.	5,7	25,5	1,0
Dr. tr. Ist.	21,1	23,3	3,5
Meh. Ist.	4,0	14,2	0,7
Skupaj iglavci	9,0	15,3	1,5
Skupaj listavci	91,0	16,8	15,1
Skupaj	100,0	16,6	16,6

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	4,5	12,5	12,0	14,7	75,3	15,3	3,4
Listavci	11,6	12,7	13,2	14,8	34,5	16,8	34,0
Skupaj	10,3	12,7	13,1	14,8	36,2	16,6	37,4

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	2,2	0,0	2,9	0,0	0,0	31,0	29,6	4,1	21,6	8,6
2011	4,7	0,0	5,0	0,1	0,0	28,3	38,5	3,7	15,0	4,7
2021	4,9	0,0	5,2	0,0	0,0	26,9	34,6	5,9	15,3	7,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	4.249	27,4											
Listavci	33.565	24,3											
Skupaj	37.814	24,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	4,29	4,29											
Nega mladja	ha	5,80	5,80											
Nega gošče	ha	8,23	8,23											
Nega letvenjaka	ha	4,44	4,44											
Nega drogovnjaka	ha	0,32	0,32											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	200	200											
Zaščita z ograjo	m	800	800											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska bukovja na silikatnih kamninah*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	823,13	12,98	3,60	839,71
Delež (%)	98,1	1,5	0,4	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	11,9	22,8	20,3	24,9	20,1	6,2	18,3
Jelka	20,6	34,8	14,9	4,9	24,8	0,2	0,7
Bor	5,4	12,8	24,5	31,3	26,0	4,4	13,1
Macesen	29,3	50,8	10,9	7,0	2,0	0,1	0,2
Ostali igl.	7,6	18,2	25,0	30,4	18,8	0,3	1,0
Bukev	4,2	20,0	25,2	28,3	22,3	49,6	147,0
Hrast	4,6	20,6	25,4	27,6	21,8	18,7	55,5
Pl. Ist.	9,4	28,6	23,4	21,7	16,9	2,6	7,6
Dr. tr. Ist.	6,5	23,4	24,5	25,6	20,0	15,8	46,8
Meh. Ist.	12,3	32,2	22,6	18,5	14,4	2,1	6,2
Iglavci	9,5	19,2	21,9	27,1	22,3	11,2	33,2
Listavci	5,0	21,3	25,0	27,2	21,5	88,8	263,1
Skupaj	5,5	21,1	24,6	27,2	21,6	100,0	296,3

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,23	0,29	0,26	0,24	0,14	17,2	1,15
Listavci	0,79	1,71	1,41	1,09	0,57	82,8	5,57
Skupaj	1,02	2,00	1,67	1,33	0,71	100,0	6,72

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	729,38	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	729,38	86,9
Gpn, ukrepi so dovoljeni	110,33	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	110,33	13,1
Skupaj vsi gozdovi	839,71	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	839,71	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,3	6,8	7,1	3,4	20,9	24,3	3,7	27,7	31,4	12,6
30 - 49 cm	0,0	0,6	0,6	0,0	1,2	1,2	0,0	1,8	1,8	3,5
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,3	7,4	7,7	3,4	22,1	25,5	3,7	29,5	33,2	16,1

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	11,69	1,4						
Drogovnjak	97,91	11,7	0,14	0,1	0,0	100,0	0,0	0,0
Debeljak	365,84	43,5	44,13	12,1	0,0	89,9	10,1	0,0
Sestoj v obnovi	215,00	25,6	150,17	69,8	0,5	74,9	24,6	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	142,97	17,0	24,64	17,2	0,0	67,6	32,4	0,0
Panjevec	0,67	0,1						
Pionirski gozd z grmišči	5,63	0,7						
Skupaj	839,71	100,0	219,08	26,1				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	4,81	0,16	0,35	0,00	0,08	136,98	8,93	12,21	48,61	6,95	219,08
%	2,2	0,1	0,2	0,0	0,0	62,5	4,1	5,6	22,2	3,2	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	8	0,0	0,0	75,0	25,0	0,0
Bor	15	0,0	6,7	46,7	33,3	13,3
Ostali igl.	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	193	1,6	17,6	41,4	25,9	13,5
Hrast	67	0,0	10,4	56,8	16,4	16,4
Pl. lst.	36	0,0	8,3	58,4	19,4	13,9
Dr. tr. lst.	70	0,0	1,4	25,7	30,0	42,9
Meh. lst.	10	0,0	10,0	50,0	30,0	10,0
Skupaj iglavci	24	0,0	4,2	54,2	33,3	8,3
Skupaj listavci	376	0,8	12,2	43,1	24,5	19,4
Skupaj	400	0,8	11,8	43,6	25,0	18,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,7
Veje	10,4
Osutost	0,0
Skupaj	13,1

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	4.801	3.689	76,8	5,8
LISTAVCI	58.765	36.645	62,4	57,6
Skupaj	63.566	40.334	63,5	63,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	7,6	23,3	1,3
Jelka	0,1	0,0	0,0
Bor	0,7	3,4	0,1
Macesen	0,0	0,9	0,0
Ostali igl.	0,3	17,0	0,0
Bukev	51,3	17,3	8,7
Hrast	18,7	17,0	3,2
Pl. lst.	3,4	14,7	0,6
Dr. tr. lst.	16,7	18,0	2,8
Meh. lst.	1,2	11,3	0,2
Skupaj iglavci	8,7	15,6	1,5
Skupaj listavci	91,3	17,1	15,5
Skupaj	100,0	17,0	17,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	11,1	26,8	15,3	6,8	29,8	15,6	3,8
Listavci	14,1	14,3	17,2	13,4	26,0	17,1	39,7
Skupaj	13,5	15,4	17,1	12,6	26,2	17,0	43,5

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	6,9	0,2	4,0	0,2	0,3	47,4	20,6	1,8	17,1	1,5
2011	5,5	0,0	3,5	0,2	0,3	50,2	18,7	3,9	15,8	1,9
2021	6,2	0,2	4,4	0,1	0,3	49,6	18,7	2,6	15,8	2,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	6.529	23,4											
Listavci	62.144	28,1											
Skupaj	68.673	27,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	4,50	4,50											
Nega mladja	ha	9,24	9,24											
Nega gošče	ha	27,53	27,53											
Nega letvenjaka	ha	5,19	5,19											
Nega drogovnjaka	ha	2,73	2,73											

Rastičnogojitveni razred: Zasmrečena podgorska bukovja na silikatnih kamninah

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	260,96	7,03	0,84	268,83
Delež (%)	97,1	2,6	0,3	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	8,3	18,1	23,5	27,3	22,8	17,3	54,2
Jelka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bor	5,9	14,5	25,0	29,4	25,2	20,9	65,3
Macesen	8,9	19,4	24,2	29,4	18,1	0,5	1,6
Ostali igl.	9,2	20,2	23,6	29,0	18,0	2,7	8,5
Bukev	4,6	19,6	25,8	27,9	22,1	29,2	91,3
Hrast	5,4	20,8	25,6	26,9	21,3	15,2	47,7
Pl. lst.	12,3	32,0	22,5	18,9	14,3	0,3	1,0
Dr. tr. lst.	7,2	24,1	24,6	24,8	19,3	12,8	39,9
Meh. lst.	10,2	28,8	23,9	21,0	16,1	1,1	3,3
Iglavci	7,2	16,4	24,3	28,5	23,6	41,4	129,6
Listavci	5,5	21,1	25,4	26,8	21,2	58,6	183,3
Skupaj	6,2	19,2	24,9	27,5	22,2	100,0	312,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,68	0,97	1,10	0,97	0,57	52,6	4,29
Listavci	0,56	1,17	0,99	0,75	0,39	47,4	3,86
Skupaj	1,24	2,14	2,09	1,72	0,96	100,0	8,15

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	0,00	0,0	263,43	98,0	0,00	0,0	5,40	2,0	268,83	100,0
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	263,43	98,0	0,00	0,0	5,40	2,0	268,83	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	1,8	4,5	4,6	9,1	13,7	7,3	10,9	18,2	7,2
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	2,7	1,8	4,5	4,6	9,1	13,7	7,3	10,9	18,2	7,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
ha			%	1	2	3	4	
Mladovje	4,13	1,5						
Drogovnjak	19,26	7,2	0,08	0,4	0,0	0,0	100,0	0,0
Debeljak	59,31	22,1	4,54	7,7	0,0	92,7	7,3	0,0
Sestoj v obnovi	45,33	16,9	31,78	70,1	0,0	86,1	13,9	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	140,80	52,3	17,68	12,6	0,0	13,2	86,8	0,0
Skupaj	268,83	100,0	54,08	20,1				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	5,16	0,35	5,07	0,00	0,61	29,64	1,34	0,62	10,49	0,80	54,08
%	9,5	0,6	9,4	0,0	1,1	54,8	2,5	1,1	19,4	1,5	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	21	0,0	0,0	90,5	9,5	0,0
Bor	30	0,0	33,3	60,1	3,3	3,3
Ostali igl.	1	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	45	0,0	0,0	35,6	37,7	26,7
Hrast	5	0,0	0,0	0,0	80,0	20,0
Pl. lst.	3	0,0	0,0	66,7	33,3	0,0
Dr. tr. lst.	12	0,0	0,0	33,3	8,3	58,4
Meh. lst.	10	0,0	0,0	90,0	10,0	0,0
Skupaj iglavci	52	0,0	21,2	71,1	5,8	1,9
Skupaj listavci	75	0,0	0,0	41,3	32,0	26,7
Skupaj	127	0,0	8,7	53,5	21,3	16,5

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,0
Veje	8,0
Osutost	0,0
Skupaj	9,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	8.436	6.134	72,7	28,8
LISTAVCI	12.878	10.227	79,4	48,0
Skupaj	21.314	16.361	76,8	76,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	18,5	17,1	3,3
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	6,7	5,6	1,2
Macesen	1,5	32,2	0,3
Ostali igl.	10,4	49,2	1,9
Bukev	30,8	17,5	5,5
Hrast	15,2	24,8	2,7
Pl. Ist.	1,0	34,3	0,2
Dr. tr. Ist.	11,4	19,2	2,0
Meh. Ist.	4,5	47,6	0,8
Skupaj iglavci	37,1	14,6	6,6
Skupaj listavci	62,9	20,4	11,2
Skupaj	100,0	17,8	17,8

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	18,4	24,1	12,4	6,6	34,4	14,6	18,5
Listavci	30,6	19,0	19,0	14,8	28,2	20,4	31,4
Skupaj	24,4	20,9	16,2	10,2	30,2	17,8	49,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	19,2	0,0	17,6	0,9	2,6	34,9	16,1	0,2	7,3	1,2
2011	19,2	0,0	21,3	0,8	3,8	31,3	10,9	0,5	10,5	1,7
2021	17,3	0,0	20,9	0,5	2,7	29,2	15,2	0,3	12,8	1,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	9.859	28,3											
Listavci	14.000	28,4											
Skupaj	23.859	28,4											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	3,61	3,61											
Nega mladja	ha	3,05	3,05											
Nega gošče	ha	7,95	7,95											
Nega letvenjaka	ha	1,32	1,32											
Zaščita z ograjo	m	400	400											

Rastičnogojitveni razred: Gozdovi toploljubnih listavcev*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	358,59	35,55	2,26	396,40
Delež (%)	90,4	9,0	0,6	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	17,0	31,1	18,1	16,9	16,9	2,3	5,7
Jelka	6,5	16,3	25,5	32,0	19,7	3,9	9,6
Bor	27,6	51,3	11,4	8,1	1,6	0,1	0,1
Macesen	25,7	52,0	12,0	8,6	1,7	0,1	0,1
Ostali igl.	68,0	32,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	6,1	22,7	24,3	26,4	20,5	24,1	59,2
Hrast	7,0	23,9	25,2	24,5	19,4	15,6	38,4
Pl. Ist.	9,9	29,8	23,7	20,5	16,1	8,1	19,8
Dr. tr. Ist.	7,8	24,8	25,0	23,6	18,8	45,0	111,1
Meh. Ist.	26,6	47,4	15,2	6,2	4,6	0,8	2,0
Iglavci	10,7	22,4	22,5	26,0	18,4	6,3	15,6
Listavci	7,6	24,7	24,6	24,1	19,0	93,7	230,5
Skupaj	7,8	24,5	24,5	24,2	19,0	100,0	246,1

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,12	0,16	0,12	0,11	0,05	9,5	0,57
Listavci	1,08	1,79	1,23	0,84	0,43	90,5	5,37
Skupaj	1,20	1,95	1,35	0,95	0,48	100,0	5,94

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	396,40	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	396,40	100,0
Skupaj vsi gozdovi	396,40	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	396,40	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,7	6,9	7,6	0,7	40,7	41,4	1,4	47,6	49,0	18,1
30 - 49 cm	0,0	1,4	1,4	0,0	2,1	2,1	0,0	3,5	3,5	5,8
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,7	8,3	9,0	0,7	42,8	43,5	1,4	51,1	52,5	23,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	2,11	0,5						
Drogovnjak	52,92	13,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	50,07	12,6	6,38	12,7	0,0	90,1	9,9	0,0
Sestoj v obnovi	64,78	16,3	58,42	90,2	0,0	58,8	41,2	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	213,82	54,0	46,37	21,7	0,0	32,1	67,9	0,0
Panjevec	5,77	1,5						
Pionirski gozd z grmišči	6,93	1,7						
Skupaj	396,40	100,0	111,17	28,0				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	8,50	0,00	0,00	0,00	31,50	3,07	18,69	47,60	1,81	111,17
%	0,0	7,6	0,0	0,0	0,0	28,3	2,8	16,8	42,8	1,6	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	12	0,0	0,0	83,3	16,7	0,0
Jelka	7	0,0	0,0	85,7	14,3	0,0
Bor	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Bukev	36	0,0	2,8	30,6	52,7	13,9
Hrast	38	0,0	0,0	50,0	31,6	18,4
Pl. lst.	7	0,0	0,0	57,1	28,6	14,3
Dr. tr. lst.	70	0,0	0,0	25,7	48,6	25,7
Skupaj iglavci	20	0,0	0,0	80,0	20,0	0,0
Skupaj listavci	151	0,0	0,7	34,4	44,4	20,5
Skupaj	171	0,0	0,6	39,8	41,5	18,1

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,1
Veje	18,9
Osutost	0,0
Skupaj	20,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	285	249	87,2	2,7
LISTAVCI	8.807	6.285	71,4	69,1
Skupaj	9.092	6.533	71,9	71,9

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,6	20,8	0,5
Jelka	0,9	7,3	0,1
Bor	0,0	2,1	0,0
Macesen	0,0	20,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	27,8	9,4	3,2
Hrast	12,2	10,3	1,4
Pl. lst.	4,0	11,4	0,5
Dr. tr. lst.	49,9	13,7	5,8
Meh. lst.	0,6	7,9	0,1
Skupaj iglavci	5,5	15,7	0,6
Skupaj listavci	94,5	11,5	11,0
Skupaj	100,0	11,7	11,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	3,5	15,8	18,5	25,2	13,6	15,7	1,6
Listavci	6,5	10,7	14,0	10,8	13,0	11,5	27,3
Skupaj	6,4	10,9	14,2	11,4	13,1	11,7	28,9

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	6,7	1,6	0,1	0,0	0,0	36,2	12,9	3,5	35,8	3,2
2011	2,6	1,5	0,1	0,0	0,0	34,6	13,9	4,0	42,5	0,8
2021	2,3	3,9	0,1	0,1	0,0	24,1	15,6	8,1	45,0	0,8

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	1.797	29,1											
Listavci	24.169	26,4											
Skupaj	25.966	26,6											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,16	0,16											
Nega mladja	ha	4,33	4,33											
Nega gošče	ha	8,80	9,80											
Nega letvenjaka	ha	0,75	0,75											
Nega drogovnjaka	ha	1,21	1,21											
Nega prebiralnega gozda	ha	10,08	10,08											

Rastičnogojitveni razred: Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah

Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	3.248,77	183,83	51,78	3.484,38
Delež (%)	93,2	5,3	1,5	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	15,7	28,3	18,4	20,5	17,1	3,3	9,6
Jelka	7,9	18,3	24,7	29,8	19,3	4,0	11,9
Bor	16,3	29,2	18,8	22,2	13,5	0,5	1,5
Macesen	14,1	26,2	19,6	22,3	17,8	0,1	0,3
Ostali igl.	9,2	19,5	22,3	31,3	17,7	0,2	0,7
Bukev	4,9	21,4	24,9	27,3	21,5	52,2	154,2
Hrast	5,5	22,8	25,0	26,0	20,7	14,4	42,6
Pl. lst.	7,5	24,4	24,5	24,4	19,2	6,0	17,9
Dr. tr. lst.	8,1	26,1	24,0	23,4	18,4	17,9	52,8
Meh. lst.	13,7	31,8	21,8	18,4	14,3	1,4	4,1
Iglavci	11,7	23,1	21,7	25,5	18,0	8,1	24,0
Listavci	5,9	22,9	24,7	26,0	20,5	91,9	271,5
Skupaj	6,4	22,9	24,4	26,0	20,3	100,0	295,4

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,20	0,25	0,18	0,16	0,08	12,9	0,88
Listavci	0,97	1,92	1,44	1,07	0,55	87,1	5,96
Skupaj	1,17	2,17	1,62	1,23	0,63	100,0	6,84

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.890,84	98,5	44,83	1,5	0,00	0,0	0,00	0,0	2.935,67	84,3
Gpn, ukrepi so dovoljeni	548,71	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	548,71	15,7
Skupaj vsi gozdovi	3.439,55	98,7	44,83	1,3	0,00	0,0	0,00	0,0	3.484,38	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,4	4,8	5,2	1,4	23,4	24,8	1,8	28,2	30,0	12,2
30 - 49 cm	0,0	1,6	1,6	0,0	2,7	2,7	0,0	4,3	4,3	7,9
50 in več cm	0,0	0,2	0,2	0,0	0,7	0,7	0,0	0,9	0,9	3,2
Skupaj	0,4	6,6	7,0	1,4	26,8	28,2	1,8	33,4	35,2	23,3

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	104,07	3,0						
Drogovnjak	516,20	14,8	3,19	0,6	24,1	75,9	0,0	0,0
Debeljak	1.312,82	37,7	179,60	13,7	16,2	81,4	2,4	0,0
Sestoj v obnovi	741,97	21,3	605,55	81,6	6,0	77,8	16,2	0,0
Raznomerno (sk-gnz)	772,49	22,2	136,93	17,7	0,0	65,5	34,5	0,0
Panjevec	18,00	0,5						
Pionirski gozd z grmišči	18,83	0,5						
Skupaj	3.484,38	100,0	925,27	26,6				

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	5,78	50,90	0,01	0,00	0,67	548,15	21,83	93,33	195,20	9,40	925,27
%	0,6	5,5	0,0	0,0	0,1	59,2	2,4	10,1	21,1	1,0	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	30	0,0	20,0	63,4	13,3	3,3
Jelka	75	0,0	4,0	92,0	4,0	0,0
Bor	2	0,0	0,0	50,0	0,0	50,0
Ostali igl.	4	0,0	0,0	50,0	50,0	0,0
Bukev	853	0,5	19,5	49,8	22,3	7,9
Hrast	306	0,3	16,0	49,7	22,9	11,1
Pl. lst.	96	0,0	10,4	52,1	28,1	9,4
Dr. tr. lst.	301	0,0	3,7	30,2	32,2	33,9
Meh. lst.	19	0,0	0,0	68,4	26,3	5,3
Skupaj iglavci	111	0,0	8,1	82,0	8,1	1,8
Skupaj listavci	1.575	0,3	15,0	46,5	24,7	13,5
Skupaj	1.686	0,3	14,5	48,8	23,6	12,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,2
Veje	10,4
Osutost	0,0
Skupaj	12,6

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
IGLAVCI	14.048	13.882	98,8	6,1
LISTAVCI	213.459	137.117	64,2	60,3
Skupaj	227.507	150.999	66,4	66,4

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	4,2	18,9	0,7
Jelka	4,9	21,4	0,8
Bor	0,2	3,1	0,0
Macesen	0,2	28,3	0,0
Ostali igl.	0,3	52,3	0,0
Bukev	55,2	16,5	8,7
Hrast	12,4	12,2	2,0
Pl. Ist.	3,4	12,8	0,5
Dr. tr. Ist.	17,8	15,5	2,8
Meh. Ist.	1,4	17,2	0,2
Skupaj iglavci	9,7	18,9	1,5
Skupaj listavci	90,3	15,4	14,2
Skupaj	100,0	15,7	15,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	5,6	12,6	18,4	17,8	33,2	18,9	4,3
Listavci	7,5	10,3	14,9	16,7	26,4	15,4	40,4
Skupaj	7,3	10,4	15,2	16,8	27,2	15,7	44,7

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	2,7	1,9	0,4	0,1	0,1	55,8	17,2	3,5	17,2	1,1
2011	3,5	3,6	0,8	0,1	0,1	52,5	16,0	4,2	18,0	1,2
2021	3,3	4,0	0,5	0,1	0,2	52,2	14,4	6,0	17,9	1,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	20.148	24,1											
Listavci	224.348	23,7											
Skupaj	244.496	23,8											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	18,79	18,79											
Nega mladja	ha	15,90	15,90											
Nega gošče	ha	119,03	119,03											
Nega letvenjaka	ha	25,95	25,95											
Nega drogovnjaka	ha	7,61	7,61											
Nega prebiralnega gozda	ha	38,80	38,80											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	450	450											
Zaščita z ograjo	m	200	200											

Rastičnogojitveni razred: Varovalni gozdovi*Preglednica/LP: Površina rastičnogojitvenega razreda po lastniških kategorijah*

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	26,63	8,73	1,07	36,43
Delež (%)	73,1	24,0	2,9	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	53,0	0,0	0,0	47,0	0,0	0,0	0,1
Bor	13,1	26,6	21,2	24,6	14,5	3,9	9,0
Bukev	9,2	28,9	24,2	20,9	16,8	19,6	45,4
Hrast	11,9	37,9	22,5	15,3	12,4	29,1	67,4
Pl. Ist.	10,9	29,2	22,9	21,2	15,8	2,3	5,4
Dr. tr. Ist.	12,1	35,7	22,8	16,4	13,0	45,0	104,5
Meh. Ist.	0,0	0,0	22,8	54,4	22,8	0,1	0,1
Iglavci	13,4	26,5	21,0	24,7	14,4	3,9	9,1
Listavci	11,4	34,8	23,0	17,1	13,7	96,1	222,9
Skupaj	11,5	34,5	22,9	17,4	13,7	100,0	232,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha/leto)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,09	0,11	0,07	0,06	0,02	5,8	0,35
Listavci	1,38	2,31	1,10	0,58	0,30	94,2	5,67
Skupaj	1,47	2,42	1,17	0,64	0,32	100,0	6,02

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah v RGR

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno sprem.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Varovalni gozdovi	36,43	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	36,43	100,0
Skupaj vsi gozdovi	36,43	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	36,43	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje v RGR (število dreves na ha)

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
10 - 29 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	90,0	90,0	0,0	90,0	90,0	36,9
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	0,0	0,0	0,0	90,0	90,0	0,0	90,0	90,0	36,9

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza Oz. Zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
			Površina		Zasnova				
	ha	%	ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	17,57	48,2							
Debeljak	6,48	17,8	1,04	16,0	0,0	100,0	0,0	0,0	
Sestoj v obnovi	0,55	1,5	0,19	34,5	0,0	100,0	0,0	0,0	
Raznomerno (sk-gnz)	11,83	32,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Skupaj	36,43	100,0	1,23	3,4					

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl.list.	Dr.tr.lis.	Meh.list.	Skupaj
ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,96	0,10	0,00	0,15	0,02	1,23
%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	78,0	8,1	0,0	12,2	1,6	100,00

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Št. dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Bukev	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Skupaj listavci	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Skupaj	3	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	0,0
Veje	29,7
Osutost	0,0
Skupaj	29,7

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka v RGR

	Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega p.
	m ³	m ³	%	%
Iglavci	5	0	0,0	0,0
Listavci	998	708	71,0	70,6
Skupaj	1.003	708	70,6	70,6

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drev. vrste	% od celotne LZ
Smreka	0,0	0,0	0,0
Jelka	0,0	0,0	0,0
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali igl.	0,0	0,0	0,0
Bukev	49,9	49,0	4,3
Hrast	5,8	1,1	0,5
Pl. Ist.	9,1	38,5	0,8
Dr. tr. Ist.	34,9	6,8	3,0
Meh. Ist.	0,3	229,0	0,0
Skupaj iglavci	0,0	0,0	0,0
Skupaj listavci	100,0	8,7	8,7
Skupaj	100,0	8,7	8,7

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0	0	0	0	0	0,0	0,0
Listavci	1,7	4,5	13,0	16,7	33,7	8,7	18,1
Skupaj	1,7	4,5	13,0	16,7	33,7	8,7	18,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 2001 do 2021

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Dr.igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	Dr.tr.list.	Meh.list.
2001	0,0	0,0	17,9	0,0	0,0	12,3	43,9	0,9	25,0	0,0
2011	0,0	0,0	0,6	0,0	0,0	8,8	44,1	2,1	44,4	0,0
2021	0,0	0,0	3,9	0,0	0,0	19,6	29,1	2,3	45,0	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	35	10,6											
Listavci	866	10,7											
Skupaj	901	10,7											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan. s ponov.											

OBRAZEC E3: Povzetek stanja in ukrepov po lastniških kategorijah**Zasebni gozdovi**

Preglednica/KG: Gozdni fondy po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	4.556,24	32,2	261,1	293,2	1,15	5,65	6,80	25,3	25,3	25,3	109,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	638,92	19,1	268,4	287,5	0,69	5,90	6,59	22,4	21,9	21,9	95,6
VAROVALNI GOZDOVI	26,63	11,6	221,7	233,4	0,45	5,68	6,13	10,6	10,3	10,3	39,4
Skupaj vsi gozdovi	5.221,79	30,5	261,8	292,2	1,09	5,68	6,77	25,0	24,8	24,9	107,3

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	122,49	2,3
Drogovnjak	673,82	12,9
Debeljak	1.865,16	35,7
Sestoj v obnovi	1.084,92	20,8
Raznomerno (sk-gnz)	1.423,29	27,3
Panjevec	24,55	0,5
Pionirski gozd z grmišči	27,56	0,5
Skupaj:	5.221,79	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	4,3
Jelka	3,0
Bor	2,7
Macesen	0,1
Ostali igl.	0,3
Bukev	46,7
Hrast	17,4
Pl. lst.	5,0
Dr. tr. lst.	18,6
Meh. lst.	1,8
Iglavci	10,4
Listavci	89,6
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	10,5	21,3	22,3	26,1	19,8	10,4	30,5
Listavci	5,7	22,4	24,9	26,3	20,7	89,6	261,8
Skupaj	6,2	22,3	24,6	26,3	20,6	100,0	292,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	39.851	25,0											
Listavci	339.441	24,8											
Skupaj	379.292	24,9											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	30,81	30,81											
Nega mladja	ha	37,35	37,35											
Nega gošče	ha	158,86	159,86											
Nega letvenjaka	ha	35,40	35,40											
Nega drogovnjaka	ha	11,87	11,87											
Nega prebiralnega gozda	ha	46,73	46,73											
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	650	650											
Zaščita z ograjo	m	1.200	1.200											

Državni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondii po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	292,72	29,4	214,8	244,3	1,26	5,54	6,80	31,1	22,2	23,3	83,6
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	14,11	11,8	236,2	248,1	0,37	5,27	5,63	16,2	28,3	27,7	122,0
VAROVALNI GOZDOVI	8,73	1,7	234,8	236,5	0,06	5,75	5,81	13,3	11,6	11,6	47,3
Skupaj vsi gozdovi	315,56	27,9	216,3	244,2	1,18	5,54	6,72	30,8	22,2	23,1	84,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	7,68	2,4
Drogovnjak	59,97	19,0
Debeljak	79,45	25,3
Sestoj v obnovi	43,57	13,8
RAZNOMERNO (sk-gnz)	74,51	23,6
Panjevec	45,90	14,5
Pionirski gozd z grmišči	4,48	1,4
Skupaj:	315,56	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	8,7
Jelka	0,5
Bor	0,8
Macesen	0,1
Ostali igl.	1,2
Bukev	35,2
Hrast	13,3
Pl. lst.	10,8
Dr. tr. lst.	23,4
Meh. lst.	5,8
Iglavci	11,4
Listavci	88,6
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	25,3	19,8	17,4	23,8	13,7	11,4	27,9
Listavci	10,4	28,2	22,4	21,8	17,2	88,6	216,3
Skupaj	12,1	27,3	21,8	22,0	16,8	100,0	244,2

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	2.705	30,8											
Listavci	15.132	22,2											
Skupaj	17.837	23,1											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,54	0,54											
Nega mladja	ha	0,97	0,97											
Nega gošče	ha	9,14	9,14											
Nega letvenjaka	ha	2,25	2,25											
Nega prebiralnega gozda	ha	2,15	2,15											
Zaščita z ograjo	m	200	200											

Občinski gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fondi po gospodarskih kategorijah gozdov

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Pov. ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m ³ /ha			m ³ /ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
VEČNAMENSKI GOZDOVI	55,04	5,4	297,4	302,8	0,18	6,36	6,54	20,6	25,5	25,4	118,0
GPN, UKREPI SO DOVOLJENI	6,01	0,7	310,1	310,8	0,01	6,46	6,47	0,0	17,4	17,3	83,3
VAROVALNI GOZDOVI	1,07	4,7	154,2	158,9	0,19	4,65	4,86	0,0	10,9	10,6	34,6
Skupaj vsi gozdovi	62,12	4,9	296,2	301,1	0,16	6,34	6,51	20,0	24,6	24,5	113,3

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	4,14	6,7
Drogovnjak	3,20	5,2
Debeljak	25,47	40,9
Sestoj v obnovi	14,15	22,8
RAZNOMERNO (sk-gnz)	10,36	16,7
Panjevec	3,50	5,6
Pionirski gozd z grmišči	1,30	2,1
Skupaj:	62,12	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	1,0
Jelka	0,4
Bor	0,2
Ostali igl.	0,0
Bukev	61,1
Hrast	11,0
Pl. lst.	4,6
Dr. tr. lst.	19,5
Meh. lst.	2,2
Iglavci	1,6
Listavci	98,4
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	8,6	15,1	23,8	27,5	25,0	1,6	4,9
Listavci	5,6	19,6	24,4	28,3	22,1	98,4	296,2
Skupaj	5,6	19,5	24,4	28,3	22,2	100,0	301,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP(m ³)	% na LZ	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
Iglavci	61	20,0											
Listavci	4.519	24,6											
Skupaj	4.580	24,5											
Neizkor. drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Nega gošče	ha	3,54	3,54											

Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife:

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Lahko so tudi vmesne tarife (n.pr.: V 2-3=25)

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
13001A	28	26	26	28	30	26	28	28
13001B	36	34	33	35	34	32	28	28
13002A	34	32	30	31	30	30	28	28
13002B	36	34	30	35	34	34	32	30
13003	36	34	31	33	33	32	30	30
13004	34	32	30	33	33	32	28	28
13005	34	32	30	33	32	32	28	28
13006	34	32	30	33	34	32	28	28
13007	34	32	30	33	32	32	28	28
13008	34	32	30	31	30	30	28	28
13009	34	32	30	33	32	32	28	28
13010	34	32	30	33	32	32	28	28
13011	34	32	30	33	32	32	28	28
13012	37	34	32	33	32	32	28	28
13013	36	34	32	33	30	32	28	30
13014	36	34	32	35	34	32	28	28
13015	34	32	32	32	32	31	28	28
13016	34	32	32	31	32	30	28	28
13017	34	32	30	31	32	30	28	28
13018	34	32	30	35	36	33	30	28
13019	36	34	32	35	34	32	28	28
13020	36	34	30	33	34	32	32	28
13021	36	34	32	35	34	34	30	28
13022	34	32	30	35	34	32	28	28
13023	32	30	28	33	32	32	28	28
13024	35	32	30	33	34	32	28	28
13025	36	34	32	33	32	32	28	28
13026	36	34	30	33	32	32	30	28
13027	36	34	32	34	34	32	28	28
13028	34	32	30	33	32	32	29	28
13029	34	32	30	35	33	32	30	28
13030	34	32	28	33	33	32	28	28
13031	34	32	28	33	32	32	30	28
13032	34	32	28	33	32	32	28	28
13033	32	30	28	33	33	32	28	28
13034	36	34	32	35	33	32	30	28
13035	36	34	32	33	32	32	28	28
13036	36	34	28	35	32	32	32	28
13037	38	36	32	36	34	34	32	28
13038	36	34	32	36	34	32	30	28
13039	34	34	30	34	34	34	28	28
13040	38	36	34	36	35	33	30	28
13041	34	32	30	33	30	30	28	28
13042	32	30	28	31	32	30	28	28
13043	34	32	30	31	30	30	28	28
13044	34	32	30	33	32	32	30	28
13045	34	32	30	31	32	30	28	28
13046	34	32	30	33	32	32	28	28
13047	36	34	32	33	34	32	30	28
13048	34	32	30	33	32	32	28	28
13049A	36	34	32	34	32	33	30	28
13049B	36	34	32	34	32	33	30	28
13050	36	34	32	33	32	32	28	28
13051	34	32	30	31	32	30	30	28
13052	34	32	32	33	30	28	28	28
13053	34	30	30	31	30	30	28	28
13054	32	30	30	34	34	32	28	28
13055	34	32	30	35	34	34	30	28
13056	37	35	32	35	34	34	28	28
13057	34	32	30	33	34	32	28	28
13058	34	32	30	33	34	32	28	28
13059	36	34	32	35	34	34	30	30
13060	36	34	32	33	32	32	30	28
13061	34	32	30	33	32	32	30	28
13062	32	30	28	33	32	30	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
13063	36	34	32	35	34	34	31	28
13064A	34	32	30	33	34	32	28	28
13064B	32	30	30	31	32	30	28	28
13065	34	32	30	32	32	30	30	28
13066A	34	32	30	34	34	32	28	28
13066B	36	34	30	33	34	32	28	28
13066C	32	30	30	31	34	32	28	28
13067A	32	30	30	34	34	32	28	28
13067B	32	30	30	31	34	32	28	28
13068	36	34	30	34	34	33	28	28
13069A	34	32	30	31	32	30	28	28
13069B	34	32	30	31	32	30	28	28
13070	34	32	30	32	32	31	30	28
13071	34	32	30	33	34	32	28	28
13072	34	32	30	33	32	32	28	30
13073	34	32	30	33	32	32	30	28
13074	34	32	28	31	30	30	28	28
13075	34	32	30	33	32	32	28	28
13076	36	34	34	33	34	32	30	28
13077	34	32	32	33	34	32	30	30
13078A	36	34	32	33	34	32	28	28
13078B	34	32	32	33	34	32	30	30
13079	34	32	30	31	32	30	28	28
13080A	36	34	32	35	34	34	29	28
13080B	34	32	30	31	30	30	28	28
13081A	34	32	30	31	32	30	28	28
13081B	34	32	30	31	32	30	28	28
13082	36	34	30	35	34	34	28	28
13083	34	32	32	33	34	32	30	28
13084	36	34	32	35	34	34	30	30
13085	34	32	30	35	36	30	28	28
13086	34	32	28	33	34	30	28	28
13087	32	30	28	31	30	30	28	28
13088	36	34	30	32	33	32	28	28
13089	36	34	32	35	34	34	30	28
13090	31	29	28	31	30	30	28	28
13091	32	30	32	31	30	30	28	28
13092A	34	32	30	33	34	32	30	30
13092B	28	26	26	28	30	26	28	28
13093	34	32	26	33	34	32	28	28
13094	36	34	32	35	34	34	28	28
13095	35	32	28	34	34	32	28	28
13096	34	32	30	33	32	32	28	28
13097	34	32	30	33	31	30	28	28
13098	36	34	32	35	34	34	30	30
13099	36	34	32	35	34	34	28	28
13100	34	32	26	35	32	34	28	28
13101	34	32	30	33	32	32	28	28
13102	34	32	30	33	32	32	28	28
13103	36	34	30	34	34	33	30	28
13104	34	32	30	35	34	34	28	28
13105	34	32	31	33	33	32	28	28
13106	34	32	32	33	34	32	28	28
13107	34	32	30	31	32	30	28	28
13108	36	34	32	33	34	32	30	28
13109	36	34	32	33	34	32	30	30
13110A	34	32	30	33	32	32	28	28
13110B	34	32	30	33	32	32	28	28
13111	34	32	30	33	32	32	28	30
13112	34	32	30	35	35	32	28	28
13113	34	32	32	31	32	30	28	28
13114	34	32	32	35	34	34	29	28
13115	34	32	28	34	34	32	28	28
13116	32	30	30	30	31	29	28	28
13117	36	34	32	35	34	34	28	28

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	PI	TI	MI
13118	34	32	30	33	32	32	28	28
13119	34	32	30	31	32	30	30	28
13120	34	32	30	35	35	30	28	28
13121	34	32	30	31	32	30	30	28
13122	32	30	30	33	31	30	28	28
13123	34	32	30	33	30	32	28	28
13124	34	32	32	33	34	28	28	30
13125	34	32	30	33	32	32	30	30
13126	36	34	30	33	32	32	28	28
13127	34	32	30	31	32	30	28	28
13128	36	34	28	35	36	34	28	28
13129	36	34	30	35	36	32	28	28
13130	34	32	30	33	32	32	28	28
13131	34	32	32	33	34	32	28	28
13132	34	32	34	36	34	32	28	28
13133	34	32	30	35	34	32	28	30
13134	36	34	32	35	34	34	30	30
13135	34	32	32	33	30	32	28	28
13136	36	34	32	35	34	32	30	30
13137	34	32	30	35	32	34	28	28
13138	32	30	28	35	36	35	30	28
13139	32	30	28	35	34	32	30	28
13140A	30	28	28	30	30	26	28	28
13140B	30	28	28	30	30	26	28	28
13141	36	34	32	35	34	34	30	30
13142	32	30	30	30	30	28	28	28
13143	34	32	30	35	34	34	28	28
13144	28	26	26	28	30	26	28	28
13145	32	30	28	31	32	30	28	28
13146	34	32	32	33	34	28	28	28
13147	32	30	30	35	32	34	28	28
13148	36	34	28	35	36	34	28	30
13149	36	34	30	35	34	34	28	28
13150	32	30	28	30	30	28	28	28
13151	32	30	28	30	30	28	28	28
13152	34	32	28	31	30	30	28	28
13153	34	32	30	33	34	32	30	30
13154	34	32	30	36	36	28	28	28
13155	34	32	30	33	34	32	30	28
13156	34	32	30	31	32	32	28	28
13157	34	32	30	33	32	32	28	28
13158	32	30	30	31	32	30	28	28
13159	32	30	28	31	30	30	28	28
13160	32	30	30	31	30	30	28	28
13161	32	30	28	30	30	28	28	28
13162	30	28	28	30	30	28	28	28
13163	34	32	28	33	32	30	28	28
13164	32	30	30	28	30	26	28	28
13165	32	30	28	31	30	28	28	28
13166	34	32	32	31	32	30	28	30
13167	34	32	30	31	32	31	30	28
13168	36	34	32	33	32	32	28	28
13169	36	34	30	34	34	32	28	28
13170	34	32	30	33	32	30	28	28
13171	36	34	30	35	34	32	28	28
13172	34	32	30	33	32	32	28	28
13173	34	32	30	35	34	34	30	28
13174	34	32	30	33	32	32	28	28
13175	36	34	30	35	36	34	30	30

Tabela F1 - seznam funkcijskih enot

Preglednica F1- seznam funkcijskih enot

Zapor. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primer nost	Ukrepi pri gospodarjenju	Opombe*
13001	bd	Bf Db	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	Natura; Park
13002	hbd	Ha Bf Db	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	Natura; Park; VVO3
13003	hbd*	Dd Bf Db	1	ukrepi v korist zavarovanega vodotoka, gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000; EPO gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	NV_obmocje vode
13004	h*	He	1	izvir oz. črpališče, omejitve pri gospodarjenju	Izvir
13005	c	Ca	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD objekti
13006	hb*	Bc	1	časovna, prostorska prilagoditev del živalskim vrstam	Natura, Cona C
13007	vbd	Ve Bf Db	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	Varov.gozd.zemlj.; Natura; Park
13008	bd	Bf Db	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	EPO; Park
13009	d	Db	1	gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	Park
13010	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Natura
13011	h*bd	Ha Bf Db	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; gospodarjenje v skladu z določili krajinskega parka	VVO2; Natura; Park
13012	b*d*	Bf Dd	1	gospod. v skladu z usmeritvami za ekocelice	Ekocelica
13013	b	Bf	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	EPO
13014	bc	Bf Ca	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD_obmocje; Natura/EPO
13015	d*	Dd	1	ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV_tocka
13016	bd*	Bf Dd	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepi v korist zavarovanega/izjemnega drevesa	NV_obmocje
13017	vb	Vi Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Varov.gozd.zemlj.; Natura
13018	vb	Vi Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Varov.gozd.zemlj.; EPO
13019	v	Vi Vp	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije	Varov.gozd.zemlj.
13020	c	Ca	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD_obmocje
13021	hb	Ha Bf	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO3; EPO
13022	vhb	Vi Ha Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO3; EPO; Varov.gozd.zemlj.
13023	v*Vb	Vi Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Uredba; EPO/ Natura
13024	h	Ha	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO3;
13025	hc	Ha Ca	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD_obmocje; VVO3
13026	vh	Vi Ha	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO3; Varov.gozd.zemlj.
13027	h*d*	Hd Dd	1	kraška jama, omejitve pri gospod. v okolici ukrepi v korist zavarovane pojave	Kraški pojavi (jame, spodmoli, brezna...)
13028	h*	Ha	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO2
13029	vh*	Vi Ha	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi	VVO2; Varov.gozd.zemlj.
13030	h*c	Ha Ca	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	VVO2; KD_obmocje
13031	hc	Hf Ca	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	Vodotok; KD_obmocje
13032	h	Hf	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja	Vodotok
13033	vh	Vi Hf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; preprečevanje onesnaževanja vod in okolja	Vodotok; Varov.gozd.zemlj.
13034	vc	Vi Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD_obmocje; Varov.gozd.zemlj.
13035	vhc	Vi Ha Ca	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; 1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine	KD_obmocje; Varov.gozd.zemlj.; VVO3
13036	hb	Hf Bf	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	Vodotok; EPO/Natura
13037	hbd	Hf Bd Dd	1	preprečevanje onesnaževanje vod in okolja; ukrepi v korist zavarovane naravne vrednote	NV_obmocje; Vodotok;
13038	v*Vbz*	Vz Bf Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varov. in zaščitne f.; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	Uredba; Zascita objektov; Natura/EPO
13039	v*bz*	Vi Bf Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	Varov.gozd.zemlj.; Zascita objektov; Natura
13040	v*z*	Vi Zb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	Varov.gozd.zemlj.; Zascita objektov;
13041	b*	Bc	1	časovna, prostorska prilagoditev del živalskim vrstam	Natura_Vrbina
13042	bz*	Bf Zc	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	EPO; Zascita objektov;
13043	bce*	Bf Ca Eb	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine; ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD_obmocje; EPO;
13044	bc*e*	Bf Ca Ea	1	gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine; ohranjanje vrstno pestrih in stabilnih gozdnih rob	EPO; Rajhenburski grad
13045	v*Vbz*c*e*	Vz Bf Zc Ca Ea	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varov. in zaščitne f.; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjan	EPO; Rajhenburski grad; Uredba; Zascita objektov;
13046	z*	Za	1	vzdrževanje stabilnih in primerno gostih sestojev	Zascita objektov;

Priloge

Zapor. št.	Šifra	Utemeljitev funkcij	Primer nost	Ukrepi pri gospodarjenju	Opombe*
13047	ce*	Ca Eb	1	ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine; ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD_obmocje;
13048	vbce*	Vi Bf Ca Eb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine; ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD_obmocje; Varov.gozd.zemlj.; EPO;
13049	h*bd*	Ha, Bf, Da	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO; ukrepi v korist zavarovane naravne vrednote	NV_obmocje; VVO2;
13050	h*b	Ha Bf	1	1. in 2. var. cona, posegi v skladu s predpisi; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	VVO2; EPO;
13051	vce*	Vi Ca Eb	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine ohranjanje gozdnih robov in posebnih dreves	KD_obmocje; Varov.gozd.zemlj.;
13052	vbc	Vi Ca Bf	1	ukrepi prilagojeni krepitvi varovalne funkcije; ukrepe prilagoditi objektu kulturne dediščine; gospod. v skladu z zahtevami Natura 2000, EPO	KD_obmocje; Varov.gozd.zemlj.; EPO
13053	g	Gz	1	ohranj. vrstno pestrih in stabilnih gozdnih robov	Obmocje naselja
13054	r*t*	Rd	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	E7
13055	r	Rd	1	odstranjevanje potenc. nevarnih dreves ob poteh	Pespoti
13056	t*	Tc	1	z dobrim načrtovanjem turiste obdržati na poteh	Turisticne tocke
13331	l*		1		

* Uredba-varovalni gozd; NV-naravna vrednota; EPO-ekološko pomembno območje; NS-naravni spomenik; VVO-vodovarstveno območje; KD-kulturna dediščina

13 Prostorski del načrta

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Na karti št. 1 so v merilu 1 : 25 000 prikazane gozdne površine iz preteklega načrta, novo določene gozdne površine (gozd in druga gozdna zemljišča), zemljišča v zaraščanju, ki niso določena kot gozd in površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene.

Preglednica 117: Stanje in razvoj gozdnih površin.

	Površina (ha)	indeks (%)**
1a) Pretekli gozdnogospodarski načrt	5.452	100,0
1b) Novo določene površine gozdov	266	4,9
1c) Izločene gozdne površine*	119	2,2
1d) Izkrčene površine v preteklem obdobju	31	0,6
Skupna površina gozda novega načrta (SP)	5.599	102,1
Površine v zaraščanju (niso gozd)	111	
Druge gozdna zemljišča	54	

* to so površine, ki so bile v preteklem obdobju pomotoma ali drugega razloga uvrščene med gozd

** osnova indeksa je pretekli gozdnogospodarski načrt GGE

3. Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Na karti št. 3 je v merilu 1 : 50 000 prikazana intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v skladu s 46. členom Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izražajo povprečni letni možni (50%) in realiziran (50%) posek v bruto m³ na hektar ter dvakratni obseg načrtovanih (50%) in realiziranih (50%) gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh na hektar, in sicer:

- 1 - zelo velika intenzivnost: vsota obeh števil presega število 9,
- 2 - velika intenzivnost: vsota števil je od 6 do vključno 9,
- 3 - srednja intenzivnost: vsota števil je od 3 do vključno 6,
- 4 - majhna intenzivnost: vsota števil je od 0 do vključno 3,
- 5 - gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

Preglednica 118: Območja gozdov glede na intenzivnost gospodarjenja z gozdovi.

Intenzivnost gospodarjenja	Površina (ha)	Delež (%)
1 - zelo velika	148,93	2,7
2 - velika	907,81	16,2
3 - srednja	4.107,14	73,3
4 - majhna	435,59	7,8
5 - brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	5.599,47	100,0

4. Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

Na karti št. 4, v merilu 1 : 50 000, so prikazana območja varovalnih gozdov, razglašeni z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05 in dalje) in gozdov s posebnim namenom (ukrepi dovoljeni) znotraj Kozjanskega parka.

Preglednica 119: Površina gospodarskih kategorij gozdov ter njihov delež v gozdnogospodarski enoti.

Gospodarska kategorija gozdov	Površina (ha)	Delež %
Večnamenski gozdovi	4.904,00	87,5
GPN, ukrepi so dovoljeni	659,04	11,8
Varovalni gozdovi	36,43	0,7
Skupaj	5.599,47	100,0

5. Gozdovi za sanacijo in stanje gozdov po standardih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja

Gozdov za sanacijo v GGE nismo opredelili.

6. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali ter za ohranitev biotske raznovrstnosti

a. Območja gozdov pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Karta št. 6a v merilu 1 : 50 000 je namejena prikazu območij grmišč, zimovališča in mirnih con.

Preglednica 120: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

Območja	Površina (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Grmišča	33,3	0,6
Zimovališča	0,0	0,0
Mirne cone	0,0	0,0
Skupaj	33,3	0,6

b. Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti po predpisih o ohranjanju narave

Na karti št. 6b so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, ki so po predpisih o ohranjanju narave pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti. To so gozdovi na Posebnih varstvenih območjih (območja NATURA 2000) in gozdovi na ekološko pomembnih območjih (EPO). V pretežnem delu se ta dva območja prekrivata.

Preglednica 121: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti.

Območja	Površina v GGE (ha)	Površina v gozdu (ha)	Delež (od vseh gozdov)%
Natura 2000	2.360	1.615	28,8
EPO	4.184	2.560	45,7

7. Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Na karti št. 7 so v merilu 1 : 25 000 prikazana varovana in ogrožena območja po predpisih o vodah. Območja določi Vlada RS. Pristojni minister v soglasju z ministrom, pristojnim za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, podrobneje predpiše metodologijo za določanje ogroženih območij in način razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti.

Na karti so za zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda prikazana ogrožena območja zaradi:

1. poplav (poplavno območje),
2. erozije celinskih voda in morja (erozijsko območje),
3. zemeljskih ali hribinskih plazov (plazljivo območje) in
4. snežnih plazov (plazovito območje).

Potencialna erozijska območja so opredeljena na podlagi "Opozorilne karte erozijskih območij" v merilu 1:250.000.

8. Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Na karti št. 8 so v merilu 1 : 50 000 prikazana območja, kjer krčenje gozda ni dopustno oziroma praviloma ni dopustno. Izven teh območij je krčenje gozda načeloma dopustno.

Območja, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, so: varovalni gozdovi, gozdni rezervati ter drugi gozdovi s posebnim namenom.

Območja, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so: gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij, gozdovi na območju gozdnih učnih poti, sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine, gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave ter manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna.

Preglednica 122: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

Območja	Površina (ha)	Delež %
Krčenje gozda ni dovoljeno	36	0,6
Krčenje gozda praviloma ni dopustno	3.944	70,4
Krčenje gozda je dopustno	1.619	29,0
Skupaj	5.599	100,0

9. Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta št. 9 prikazuje predele enote, ki niso zadostno odprti z gozdnimi cestami.

